

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης
& Καταπολέμησης της Φτώχειας

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ, ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

«Τοπικό Σχέδιο Δράσης Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου»

Το παρόν Τοπικό Σχέδιο Δράσης αποτελεί ένα δυναμικό εργαλείο το οποίο διαμορφώθηκε ώστε να υποστηρίξει την υλοποίηση δράσεων κοινωνικής ένταξης των Ρομά σε τοπικό επίπεδο, με τη συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Στοχεύει να συμβάλλει στην αποτελεσματική υλοποίηση και παρακολούθηση των δράσεων και των παρεμβάσεων της νέας Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 και για το λόγο αυτό δύναται να αναπτύσσεται και να αναδιαμορφώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά(Ε.Σ.Κ.Ε ΡΟΜΑ) 2021-2030	5
ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	10
<i>Διοικητικά στοιχεία του Δήμου, ωφελούμενοι και τυπολογία.....</i>	<i>10</i>
Κέντρο Κοινότητας - Παράρτημα Ρομά.....	12
Εμπλεκόμενες δομές και εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν στο Δήμο	14
ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	15
<i>Σύντομη περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης</i>	<i>16</i>
<i>Ιεράρχηση θεμάτων ένταξης Ρομά στο Δήμο.....</i>	<i>37</i>
ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	38
<i>Γενικοί Επιχειρησιακοί στόχοι του Δήμου αναφορικά με τους πληθυσμούς Ρομά ..</i>	<i>38</i>
<i>Περιγραφή Διαδικασιών Διαβούλευσης.....</i>	<i>51</i>
ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	52
<i>Προτεινόμενες δράσεις ανά πυλώνα και προϋπολογισμός.....</i>	<i>52</i>
Πίνακας 2	56
<i>Τρόπος υλοποίησης και χρονοδιάγραμμα των προτεινόμενων δράσεων</i>	<i>56</i>
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	65

Εισαγωγή

Το «Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά των Δήμων» αποτελεί την εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 σε συγκεκριμένες δράσεις που θα υλοποιηθούν από τον εκάστοτε Δήμο. Έχει ως σκοπό να περιγράψει τις προβλεπόμενες ενέργειες που πρόκειται να υλοποιηθούν σε τοπικό επίπεδο, το χρονικό διάστημα υλοποίησης τους καθώς και τεκμηριωμένο ενδεικτικό προϋπολογισμό ανά είδος παρέμβασης, σύμφωνα με τις ανάγκες των πληθυσμών Ρομά που διαβιούν στα όρια των Δήμων. Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα επικαιροποιείται ανά διετία.

Πέρα από τις δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, στόχος είναι και η κοινωνική ένταξη και «γεφύρωση» της κοινωνικής απόστασης, που χωρίζει τους Ρομά από την υπόλοιπη τοπική κοινωνία μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις.

Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης καταρτίζεται από τις υπηρεσίες του ενδιαφερόμενου Δήμου ακολουθώντας, για λόγους διευκόλυνσης, τον τρόπο συμπλήρωσης που προτείνεται από την Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ως αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης των Ρομά, η οποία δύναται να συνδράμει παρέχοντας κατευθύνσεις και περαιτέρω οδηγίες, εφόσον ζητηθεί.

Η βασική τυπολογία των περιοχών διαμονής των Ρομά σύμφωνα με την «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο, 2021» ορίζεται ως:

Βασική κατάταξη περιοχών

1	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Σύνολο Περιοχών Διαβίωσης	Πληθυσμός Ρομά
	Τύπου I «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές» Συνθήκες διαβίωσης μη αποδεκτές με καλύβια, παραπήγματα και απουσία βασικών υποδομών.	77	12.216
	Τύπου II «Μικτός καταυλισμός» Ανάμιξη σπιτιών με πρόχειρες κατασκευές (παραπήγματα, σκηνές /τσαντίρια, λυόμενες κατασκευές (container) με μόνιμη, συνήθως, χρήση και μερική υποδομή (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, οδοποιίας), συνήθως στις παρυφές κατοικημένης περιοχής.	122	46.838
	Τύπου III «Γειτονιά» «Γειτονιά» σε μόνιμη χρήση, συχνά σε υποβαθμισμένες περιοχές του αστικού ιστού (κυρίως σπίτια, κανονική οικοδομή - διαμερίσματα ή μονοκατοικίες και κάποιες λυόμενες κατασκευές (container)).	67	34.741
2	ΔΙΑΣΠΑΡΤΑ : Διαβίωση εκτός Οικισμών	196	23.700
	ΣΥΝΟΛΟ	462	117.495

Η περιγραφή των προτεινόμενων δράσεων του Δήμου ακολουθεί τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 σε επίπεδο οικισμού/καταυλισμού και καταγράφει, μεταξύ άλλων, τον αριθμό των ωφελούμενων, την εκτίμηση κόστους, τις πηγές χρηματοδότησης, τους δυνητικούς φορείς υλοποίησης και τις προαπαιτούμενες ενέργειες για την υλοποίηση των δράσεων.

Η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την Κοινωνική ένταξη των Ρομά διαπνέεται από ολιστικό χαρακτήρα παρεμβαίνοντας και στους τέσσερις (4) Πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής.

Η βιωσιμότητα ωστόσο κάθε μορφής δράσης που αφορά την τοπική κοινότητα προϋποθέτει τη διασφάλιση συναίνεσης, συνεργασίας και συμμετοχής από την πλευρά των εκπροσώπων της ομάδας στόχου.

Προτεραιότητα αποτελεί η θετική κινητοποίηση των Ρομά, αλλά και των μη Ρομά κατοίκων, ώστε η σχεδιαζόμενη παρέμβαση να συνεισφέρει στην καταπολέμηση στερεοτύπων, στην ανάπτυξη θετικών προτύπων και καθιέρωση καθημερινών δεσμών της τοπικής κοινότητας που σε βάθος χρόνου θα συμβάλουν στην εξάλειψη φαινομένων περιθωριοποίησης και κοινωνικού αποκλεισμού.

Εκτός από μια σύντομη περιγραφή της νέας Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030, το Τοπικό Σχέδιο Δράσης των Δήμων αποτελείται από τέσσερις (4) ενότητες.

Η **πρώτη ενότητα** αφορά στη συμπλήρωση διοικητικών στοιχείων και τυπολογίας των οικισμών/καταυλισμών παράλληλα με πληροφορίες για τα Κέντρα Κοινότητας και τα Παραρτήματα Ρομά ενώ η **δεύτερη ενότητα** περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των ενεργειών του δήμου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στους ως άνω οικισμούς/καταυλισμούς. Για την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης αποστέλλεται συνημμένα η σύνοψη της έρευνας με θέμα «Καταγραφή οικισμών και πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (2021)» η οποία διεξήχθη με τη συμμετοχή των δήμων. Σε περίπτωση που υπάρχει μεταβολή σε αυτά θα πρέπει να επισημανθούν οι σχετικές αλλαγές.

Στην **τρίτη ενότητα** θα γίνει περιγραφή της επιχειρησιακής στρατηγικής του δήμου αναφορικά με τους πληθυσμούς Ρομά που διαβιούν εντός των ορίων του, οι ευρύτεροι σχεδιασμοί και στόχοι, οι εμπλεκόμενοι φορείς, ο τρόπος διασφάλισης του ολιστικού χαρακτήρα των παρεμβάσεων και οι διαδικασίες διαβούλευσης.

Η **τέταρτη ενότητα** περιλαμβάνει δύο πίνακες. Ο πίνακας 1 αφορά τις προτεινόμενες δράσεις κάθε δήμου καθώς και τον αριθμό των ωφελούμενων, τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό τους, τους φορείς υλοποίησης, τις πηγές χρηματοδότησης καθώς και τους εμπλεκόμενους φορείς. Ο πίνακας 2 αφορά τον τρόπο υλοποίησης, τις προαπαιτούμενες ενέργειες και το χρονοδιάγραμμα των προτεινόμενων δράσεων. Οι πίνακες αυτοί θα πρέπει να συμπληρωθούν λαμβάνοντας υπόψη τη διασύνδεσή τους με τους Πυλώνες της Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά 2021-2030 (Παράρτημα 1) καθώς και τις δράσεις που αφορούν Ρομά και έχουν συμπεριληφθεί στα Περιφερειακά Προγράμματα της νέας Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027 (Παράρτημα 2).

Επισημαίνεται ότι όπου κριθεί απαραίτητο θα πρέπει να συμπληρωθούν ξεχωριστοί πίνακες ανά οικισμό/καταυλισμό, εφόσον οι προτεινόμενες από το δήμο δράσεις ενδέχεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και το πλήθος των ωφελούμενων πληθυσμών Ρομά (όπως π.χ. προσωρινή μετεγκατάσταση).

Επιπλέον, για τη αποτύπωση των προτεινόμενων δράσεων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η υφιστάμενη κατάσταση του πληθυσμού Ρομά κάθε δήμου όπως κατατέθηκε στην Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας βάσει της υπ. αρ. πρωτ: 48378/08.07.2021 επιστολή που αφορούσε στην καταγραφή των οικισμών και πληθυσμού Ρομά σε επίπεδο δήμων.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το παρόν Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα επικαιροποιείται ανά διετία.

Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030 (ΕΣΚΕ ΡΟΜΑ) ¹

Η νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030 (ΕΣΚΕ Ρομά), εκπονήθηκε στη βάση των κατευθύνσεων, προτεραιοτήτων και στόχων, που έχουν τεθεί για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στο ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο ως το 2030, στη Σύσταση της 12ης Μαρτίου 2021, καθώς και στο Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

Η ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030 αποτελεί αναγκαίο πρόσφορο όρο (enabling condition) στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για τον ειδικό στόχο “Πρόωθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά” του ΕΚΤ+.

Η νέα στρατηγική στόχευση για την κοινωνική ένταξη των Ρομά με ορίζοντα δεκαετίας αποτελεί το αποτέλεσμα εις βάθος μελέτης και συμμετοχικής διαδικασίας, με τη συνεισφορά των συναρμόδιων υπουργείων και φορέων καθώς και των εκπροσώπων των φορέων Ρομά. Η νέα ΕΣΚΕ Ρομά διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) πυλώνες, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τις εθνικές προτεραιότητες και στρατηγικούς στόχους, τα μέτρα πολιτικής και τις θεσμικές παρεμβάσεις για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΠΥΛΩΝΑΣ I. «Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά»

ΠΥΛΩΝΑΣ II. «Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά (εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΠΥΛΩΝΑΣ III. «Πρόληψη και καταπολέμηση των στερεοτύπων και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά»

ΠΥΛΩΝΑΣ IV. «Πρόωθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή».

¹ Η Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά 2021-2030 είναι διαθέσιμη στο <http://egroma.gov.gr>

Η νέα στρατηγική:

- ❑ **διασυνδέει την ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030 με λοιπές εθνικές στρατηγικές** π.χ. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και τη Μείωση της Φτώχειας 2021 – 2027, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες 2020 – 2023, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού 2021 – 2023, κ.λπ.
- ❑ **ενισχύει ιδιαίτερα την περιφερειακή & τοπική προσέγγιση** και προσβλέπει σε στρατηγικές συνεργασίες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- ❑ **προωθεί τη συστηματική χαρτογράφηση των Ρομά στην Ελλάδα.**
- ❑ υποστηρίζει την **εφαρμογή τεκμηριωμένης πολιτικής (evidencebasedpolicies)** που βασίζεται στον **εντοπισμό των αναγκών των Ρομά σε τοπικό επίπεδο**, ώστε να συντονίζεται η ανάπτυξη ειδικών, προσαρμοσμένων στις ανάγκες, τοπικών παρεμβάσεων.
- ❑ καθιερώνει **στρατηγικές συνεργασίες και συνέργειες** με βασικούς εμπλεκόμενους φορείς σε συγκεκριμένα ζητήματα κοινωνικής ένταξης των Ρομά.
- ❑ δίνει έμφαση στην ενδυνάμωση, τη συμμετοχή και την αναβάθμιση δεξιοτήτων των **παιδιών και νέων Ρομά.**
- ❑ υπογραμμίζει τη **διάσταση του φύλου**, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση των δεξιοτήτων και της συμμετοχής των κοριτσιών και των γυναικών Ρομά.
- ❑ εξασφαλίζει **συστηματική διαβούλευση με τους εκπροσώπους των Ρομά και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών**, και οργανώσεων της νεολαίας Ρομά σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης.
- ❑ επενδύει στην **ανάπτυξη συστήματος δεικτών** που θα επιτρέψουν τη συστηματική παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη συνεχή προσαρμογή της νέας στρατηγικής.

Ωφελούμενοι

Ωφελούμενοι της Στρατηγικής είναι οι Ρομά οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, δηλαδή όσοι διαθέτουν την ελληνική ιθαγένεια, Ρομά πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν το δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις εξής ομάδες:

- Ρομά που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού,
- παιδιά και νέοι Ρομά,
- Ρομά εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης (NEETs),
- γυναίκες Ρομά,
- αλλοδαποί Ρομά (σε συνέργεια με το πεδίο παρέμβασης της μεταναστευτικής πολιτικής για αλλοδαπούς Ρομά).

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι. «Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά»

Ο Πυλώνας Ι εστιάζει στην προστασία των ατόμων και οικογενειών Ρομά που βιώνουν συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού² και είτε βρίσκονται σε κατάσταση

²Η κατηγορία αυτή αφορά σύμφωνα με την κρατούσα στατιστική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής άτομα, τα οποία α) είτε θεωρούνται φτωχοί (δηλαδή το διαθέσιμο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει το 60% του μέσου εθνικού εισοδήματος), β) είτε ζουν σε κατάσταση στέρησης (δηλαδή στερούνται βασικά καταναλωτικά αγαθά ή αδυνατούν να ανταπεξέλθουν σε στοιχειώδεις υποχρεώσεις), γ) είτε ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας. Το 2019 περίπου 3.100.000 άτομα (30% του πληθυσμού) βρίσκονταν σε κίνδυνο φτώχειας ή / και κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα σύμφωνα με τα αποτελέσματα της δειγματοληπτικής Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2020 (με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το 2018).

απόλυτης στέρησης είτε αδυνατούν να εξασφαλίσουν μέσω της χρήσης ιδίων πόρων (εισόδημα από απασχόληση, οικονομικές δραστηριότητες, περιουσία) αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης. Η συγκεκριμένη ομάδα του πληθυσμού των Ρομά αποτελεί κατηγορία υψηλής προτεραιότητας της ΕΣΚΕ Ρομά, καθώς εμφανίζει τον υψηλότερο βαθμό κινδύνου και την επιτακτικότερη ανάγκη υποστήριξης από τις οργανωμένες κοινωνικές υπηρεσίες, ιδίως σε περιόδους οικονομικής ύφεσης και έκτακτων συνθηκών (όπως π.χ. η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19). Η στόχευση των μέτρων επικεντρώνεται κατ' αρχήν στην ισότιμη πρόσβαση των ενδιαφερομένων Ρομά σε γενικά προγράμματα κοινωνικής προστασίας για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Προβλέπονται όμως και ειδικές παρεμβάσεις αποκλειστικής στόχευσης σε Ρομά για την επιτάχυνση της κοινωνικής ένταξης.

ΠΥΛΩΝΑΣ II. «Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά»

Ο Πυλώνας II εστιάζει στην ισότιμη πρόσβαση των Ρομά στις βασικές υπηρεσίες και αγαθά που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην παροχή κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης, απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, κοινωνικής κατοικίας, παιδικής φροντίδας, μακροχρόνιας φροντίδας και κοινωνικής πρόνοιας. Συγκεκριμένα, προωθείται η ανάπτυξη τομεακών μέτρων στους τομείς εκπαίδευσης, απασχόλησης, υγείας, κοινωνικής ένταξης και φροντίδας και στέγασης. Η στόχευση των τομεακών μέτρων επικεντρώνεται κατ' αρχήν στην ισότιμη πρόσβαση των Ρομά σε γενικές υπηρεσίες, προγράμματα και παρεμβάσεις (mainstreaming) που εξυπηρετούν το σύνολο του πληθυσμού. Προβλέπονται, όμως, και ειδικές παρεμβάσεις αποκλειστικής στόχευσης σε Ρομά (όπως, ενδεικτικά, η πρόληψη και καταπολέμηση της σχολικής διαρροής των παιδιών Ρομά, πρόγραμμα υποτροφιών για Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες κλπ.), που επιδιώκουν να ενισχύσουν την κοινωνική ένταξη.

ΠΥΛΩΝΑΣ III. «Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και των στερεοτύπων σε βάρος των Ρομά»

Ο Πυλώνας III εστιάζει σε παρεμβάσεις πρόληψης και καταπολέμησης των διακρίσεων κατά των Ρομά στις σχέσεις τους με το κράτος, την αγορά και την Κοινωνία των Πολιτών. Οι Ρομά που πλήττονται από τον ρατσισμό αφενός, βιώνουν τον αντίκτυπό του ως προς την ισότιμη πρόσβασή τους στην απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη, τη στέγαση, την κοινωνική φροντίδα και την εκπαίδευση, ενώ συχνά αντιμετωπίζουν και κρούσματα βίας ή καταπάτησης των δικαιωμάτων τους. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο γίνεται λόγος για τον αντιτσιγγανισμό (antigypsyism), μία διακριτή μορφή ρατσισμού με ιστορικές ρίζες που εκδηλώνεται σε θεσμικό, κοινωνικό και διαπροσωπικό επίπεδο και απορρέει από αρνητικά, κατά βάση, στερεότυπα για τους Ρομά. Σύμφωνα με τον FRA, ο αντιτσιγγανισμός αποτελεί κύριο εμπόδιο στις προσπάθειες βελτίωσης των ευκαιριών, της διαβίωσης και της κοινωνικής ένταξης των Ρομά.

Στο πλαίσιο της νέας ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030, τα ζητήματα αυτά προσεγγίζονται διακριτά, δεδομένου ότι αποτελούν διαχρονικά κύριο παράγοντα ενίσχυσης και συντήρησης της περιθωριοποίησης των Ρομά και αντιμετώπισής τους με προκατάληψη και διαχωρισμό. Στο πλαίσιο του Πυλώνα III, προβλέπονται ειδικά θεματικά μέτρα με στόχο την πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων, των εγκλημάτων και της ρητορικής μίσους, του ρατσισμού και των πολλαπλών διακρίσεων σε βάρος των Ρομά. Επιπλέον, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε δράσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα αποδοχής της διαφορετικότητας και της κουλτούρας των Ρομά, την ανάδειξη θετικών προτύπων καθώς και την προβολή των ιδιαίτερων πολιτισμικών και ιστορικών στοιχείων των Ρομά.

ΠΥΛΩΝΑΣ IV. «Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή»

Ο Πυλώνας IV επικεντρώνεται σε παρεμβάσεις πρόληψης και αντιμετώπισης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά σε σχέση με την ουσιαστική συμμετοχή τους στον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση κρίσιμων δημόσιων πολιτικών. Παράλληλα, προωθεί ένα μοντέλο ενδυνάμωσης και ανάπτυξης ικανοτήτων της κοινότητας

των Ρομά, των δημόσιων αρχών και της Κοινωνίας των Πολιτών με την οικοδόμηση συνεργασίας και εμπιστοσύνης. Ο Πυλώνας IV περιλαμβάνει μέτρα με ανάλογες δράσεις για την ενίσχυση της ενδυνάμωσης των Ρομά και ειδικά των νέων και των γυναικών Ρομά, με στόχο την ενεργό δραστηριοποίησή τους στα κοινωνικά δρώμενα, καθώς και για την προώθηση της συμμετοχής των Ρομά και της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας με την τοπική κοινωνία και υπηρεσίες. Επιδιώκεται η ενίσχυση της αυτοδιαχείρισης και κοινωνικής χειραφέτησης των Ρομά ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στην προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική ζωή. Επιπλέον, επιχειρείται η περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση συνθηκών κοινωνικού διαλόγου, διαβούλευσης και συναίνεσης για την ομαλή κοινωνική συνύπαρξη των Ρομά και μη Ρομά στην τοπική κοινωνία.

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Διοικητικά στοιχεία του Δήμου, ωφελούμενοι και τυπολογία

Ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου είναι δήμος της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Μεσολογγίου, Αιτωλικού και Οινιαδών.

Οι πρώην Δήμοι μετατράπηκαν σε Δημοτικές Ενότητες. Έτσι ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου αποτελείται από τρεις (3) Δημοτικές Ενότητες:

-Δημοτική Ενότητα Μεσολογγίου

-Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού

-Δημοτική Ενότητα Οινιαδών

Ο Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου βρίσκεται στα Νότια της Αιτωλοακαρνανίας, έχει έδρα το Μεσολόγγι και έχει συνολική έκταση 674,13 km² στρέμματα και πληθυσμό 34.416 κατοίκους.

Δημοτική Ενότητα	Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου-Αιτωλικού - Οινιαδών
Περιφερειακή Ενότητα	Αιτωλοακαρνανίας
Περιφέρεια	Δυτικής Ελλάδας

	Αριθμός	Πηγή
Συνολικός πληθυσμός Δήμου	34.416 (απογραφή 2011)	ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2011
Συνολικός πληθυσμός Ρομά στο Δήμο	1.977 (Καταγραφή έτος 2017 και 2021)	Καταγραφή Αυτοτελούς Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας και Πολιτισμού - Κέντρου Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά το έτος 2017-2021
Ποσοστιαία αναλογία πληθυσμού Ρομά με το γενικό πληθυσμό (%)	5,7%	
Συνολικός αριθμός περιοχών διαμονής		
• Σύνολο καταυλισμών τύπου I	2	
• Σύνολο καταυλισμών τύπου II	4	
• Σύνολο καταυλισμών τύπου III	3	

• Διάσπαρτα- κέντρο πόλης	1	
Υπάρχουν Ρομά από άλλες χώρες (εκτίμηση και χώρες προέλευσης)	ΟΧΙ	

Δημοτική Ενότητα Μεσολογγίου

Οικισμός/καταυλισμός³	Αριθμός ωφελούμενων ανά οικισμό/καταυλισμό	Τύπος οικισμού/καταυλισμού σύμφωνα με την τυπολογία
Οικισμός: Ταμπακαριά- Άγιος Παύλος	345	Τύπου III «Γειτονιά»
Καταυλισμός Σκιάδι - Αλμυράκι	267	Τύπου II «Μικτός καταυλισμός»
Οικισμοί – Καταυλισμοί: Αγριλιάς, Μάνας, Αγίου Δημητρίου, Αγίου Θωμά	201	Τύπου III «Γειτονιά»
Οικισμός: Τοπικού διαμερίσματος Αγίου Γεωργίου -Κοκορέικα	102	Τύπου III «Γειτονιά»
Οικισμός: Διάσπαρτα στο Κέντρο της πόλης	76	Σπίτια / μονοκατοικίες (κανονική οικοδομή)

Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού

Οικισμός/καταυλισμός⁴	Αριθμός ωφελούμενων ανά οικισμό/καταυλισμό	Τύπος οικισμού/καταυλισμού σύμφωνα με την τυπολογία
Καταυλισμοί: Γήπεδο Αιτωλικού – Κ. Λάσκαρη-Κέντρο Υγείας	406	Τύπου I «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές»

³Σε περίπτωση της ύπαρξης άνω του ενός καταυλισμού/οικισμού, οι γραμμές του πίνακα θα προσαρμοστούν αναλόγως.

⁴Σε περίπτωση της ύπαρξης άνω του ενός καταυλισμού/οικισμού, οι γραμμές του πίνακα θα προσαρμοστούν αναλόγως.

Καταυλισμοί : Β3 Αντλιοστάσιο	138	Τύπου Ι «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές»
Καταυλισμοί : Μέσα Πηγάδι – Σταθμός – Άγιος Ιωάννης – Αγγινάρα	170	Τύπου ΙΙ «Μικτός καταυλισμός»
Οικισμός : Μπούζα	70	Τύπου ΙΙ «Μικτός καταυλισμός»

Δημοτική Ενότητα Οινιαδών

Οικισμός/καταυλισμός ⁵	Αριθμός ωφελούμενων ανά οικισμό/καταυλισμό	Τύπος οικισμού/καταυλισμού σύμφωνα με την τυπολογία
Οικισμός – Καταυλισμός Μαγούλα Νεοχωρίου	202	Τύπου ΙΙ «Μικτός καταυλισμός»

Σε περίπτωση που ο δήμος έχει Κέντρο Κοινότητας και Παράρτημα Ρομά

Κέντρο Κοινότητας - Παράρτημα Ρομά

Στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού της Ελληνικής Πολιτείας και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με σκοπό την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος κοινωνικής προστασίας, ο Δήμος προχώρησε στη δημιουργία Κέντρου Κοινότητας για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες, που υλοποιούνται τόσο στην περιοχή του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, αλλά και σε κεντρικό επίπεδο και από τα οποία θα μπορούσαν δυνητικά να ωφεληθούν οι κάτοικοι του Δήμου.

Το Κέντρο Κοινότητας στεγάζεται επί της οδού Σταυροπούλου 31, βρίσκεται σε απόσταση περίπου δύο χιλιομέτρων από τον πλησιέστερο οικισμό Ρομά και σε απόσταση περίπου είκοσι χιλιομέτρων από τον πιο απομακρυσμένο και στελεχώνεται από το προσωπικό των εξής ειδικοτήτων: 3 Κοινωνικούς Λειτουργούς, 1 Ψυχολόγο και 1 Διαπολιτισμικό Μεσολαβητή.

Επιπλέον, δημιούργησε και Παράρτημα ΡΟΜΑ για την εξυπηρέτηση της εν λόγω ομάδας, που διαμένει στις Δημοτικές Ενότητες Μεσολογγίου, Αιτωλικού και Οινιαδών. Το Παράρτημα Ρομά στεγάζεται επί της οδού Σταυροπούλου 31, βρίσκεται σε απόσταση περίπου δύο χιλιομέτρων από τον πλησιέστερο οικισμό Ρομά και σε απόσταση περίπου είκοσι χιλιομέτρων από τον πιο απομακρυσμένο και στελεχώνεται από το προσωπικό των εξής

⁵Σε περίπτωση της ύπαρξης άνω του ενός καταυλισμού/οικισμού, οι γραμμές του πίνακα θα προσαρμοστούν αναλόγως.

ειδικοτήτων: 2 Νοσηλευτές, 1 Διαμεσολαβητή, 1 Διοικητικό Υπάλληλο και το επόμενο διάστημα θα στελεχωθεί από 1 Παιδαγωγό και 1 Κοινωνικό Λειτουργό.

Πίνακας Προσωπικού Παραρτήματος Ρομά του Κέντρου Κοινότητας

Ειδικότητα	Τηλέφωνο επικοινωνίας	email
Δ.Ε Διαμεσολαβητής	2631363425-431	Kentrokoin.ipmes@2608.sy zefxis.gov.gr
Τ.Ε Νοσηλεύτρια	2631363425-431	Kentrokoin.ipmes@2608.sy zefxis.gov.gr
Τ.Ε. Νοσηλεύτρια	2631363425-431	Kentrokoin.ipmes@2608.sy zefxis.gov.gr
Π.Ε Διοικητική Υπάλληλος	2631363425-431	Kentrokoin.ipmes@2608.sy zefxis.gov.gr

Σε περίπτωση που ο δήμος δεν έχει Παράρτημα Ρομά:

Α. Περιγράψτε τις ενέργειες που έχουν γίνει από το Δήμο για τη σύσταση Παραρτήματος Ρομά καθώς και το στάδιο που βρίσκεται η ως άνω διαδικασία. Αν δεν έχουν γίνει οι ενδεδειγμένες ενέργειες για τη σύσταση Παραρτήματος, περιγράψτε τους λόγους.

.....
.....

Β. Παρακαλούμε να οριστεί από το Δήμο στέλεχος επικοινωνίας (contact point) για τα ζητήματα που περιγράφονται στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης:

Όνοματεπώνυμο Υπεύθυνου/ης για το Τοπικό Σχέδιο Δράσης ⁶ :	Τηλ.επικοινωνίας	Ηλ.Ταχυδρ.:

⁶ Το ίδιο άτομο θα πρέπει να είναι και το Περιφερειακό Σημείο Επαφής από το Δήμο, σύμφωνα με την Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά 2021-2030.

Εμπλεκόμενες δομές και εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν στο Δήμο

Γ. Να αποτυπωθούν οι υπηρεσίες και οι φορείς που εξυπηρετούν και άλλες δράσεις για πληθυσμούς Ρομά (πχ. τοπικά γραφεία ΔΥΠΑ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Διαχειριστικές Αρχές ΠΕΠ, Δομές Κοινωνικής Πρόνοιας, Συμβουλευτικά κέντρα -Παραρτήματα ΚΕΘΙ, Ξενώνες κακοποιημένων γυναικών, Δομές ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ κλπ).

- **Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας και Πολιτισμού**

Με στόχο την παροχή υπηρεσιών προς τα μέλη των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου (ΑμΕΑ, κακοποιημένες γυναίκες, μετανάστες, άνεργους, ουσιοεξαρτημένους, ηλικιωμένους, Ρομά - προσφέροντας υπηρεσίες που έχουν σκοπό την καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας (επισιτιστική βοήθεια, στέγαση, ένταξη στην αγορά εργασίας, δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη, ένταξη σε προγράμματα πρόνοιας, Πρόγραμμα Επιδοματικής Πολιτικής, το Πρόγραμμα Κοινωνικής Προστασίας Ανασφαλιστών, δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη σε ανασφάλιστους, πρόγραμμα χορήγησης εφάπαξ ειδικού βοηθήματος σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, Πρόγραμμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας- Συνταγογραφήσεις, Πρόγραμμα της Φυσικοθεραπείας, Εισαγωγές ηλικιωμένων ατόμων και ΑμΕΑ σε ιδρύματα Χρονίων Παθήσεων και σε δομές Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, μέσω ΕΟΠΠΥ , καθώς και εισαγγελικές παραγγελίες για τις συνθήκες διαβίωσης ανήλικων παιδιών) με ολοκληρωμένο τρόπο και με στόχο την κάλυψη των αναγκών στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

- **Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου**

Λειτουργεί σε άρρηκτη συνεργασία με την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου και αποτελεί το πρώτο σημείο επαφής και υποδοχής του πολίτη. Από εκεί ο πολίτης ενημερώνεται και υποβάλλει αιτήσεις για όλα τα επιδόματα και παροχές που δικαιούται, όλους τους φορείς, υπηρεσίες και προγράμματα που του παρέχουν κοινωνική φροντίδα οποιασδήποτε μορφής σε επίπεδο Δήμου, Περιφέρειας ή επικράτειας.

- **Δομή Παροχής βασικών αγαθών Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου: Κοινωνικό Παντοπωλείο**

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο πραγματοποιεί τις ακόλουθες δράσεις:

- Διανομή τροφίμων στους εγγεγραμμένους δικαιούχους του. Σε τακτά διαστήματα διανέμονται τρόφιμα μακράς διάρκειας (ζυμαρικά, όσπρια, ελαιόλαδο, γάλα εβαπορέ κλπ) καθώς και νωπό κρέας και πουλερικά. Συμπληρωματικά σε έκτακτες περιπτώσεις δίνονται φρούτα, λαχανικά καθώς και είδη που προέρχονται από χορηγίες. Αιτήσεις καταθέτονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

- **Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου**

- ΚΑΠΗ
- ΚΔΑΠ
- ΚΔΑΠ-ΜΕΑ
- ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

- **Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου**

- Βρεφονηπιακοί σταθμοί
- Παιδικοί σταθμοί

- Αθλητικά Κέντρα
- Τοπικά γραφεία ΔΥΠΑ (ΟΑΕΔ)
- Υπηρεσίες της Περιφέρειας : Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

Δικτύωση με τοπικούς φορείς/υπηρεσίες (εντός - εκτός Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου)

Στο πλαίσιο της λειτουργίας των κοινωνικών δομών, έχει αναπτυχθεί διευρυμένο δίκτυο συνεργασίας με επιμέρους τοπικούς φορείς και υπηρεσίες. Μέσω αυτής της δικτύωσης επιτυγχάνεται η παροχή υπηρεσιών προς τα εξυπηρετούμενα άτομα με ολοκληρωμένο τρόπο, οι παραπομπές γίνονται αποτελεσματικά (εξοικονομώντας το χρόνο και τον κόπο των ωφελουμένων) και τα αποτελέσματα λειτουργίας είναι πολλαπλασιαστικά. Επιπλέον, η εν λόγω δικτύωση έχει οδηγήσει σε σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων από κοινού μεταξύ των δικτυωμένων φορέων/δομών/υπηρεσιών που έχουν κερδίσει το ενδιαφέρον της κοινωνίας των πολιτών καθώς και των κεντρικών φορέων λήψης αποφάσεων και χάραξης στρατηγικής προς όφελος των ευπαθών ομάδων.

Στο πλαίσιο αυτό, η δικτύωση του Κέντρου Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου με φορείς, κινείται κυρίως στους εξής άξονες:

- Υγεία (πρόληψη και αγωγή)
- Πρόνοια
- Εκπαίδευση
- Τοπική διακυβέρνηση
- Ασφάλεια και προστασία πολιτών
- Προώθηση στην απασχόληση-συμβουλευτική
- Κοινωνία των πολιτών

και περιλαμβάνει τους ακόλουθους φορείς:

- ΕΟΔΥ
- 6^η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
- ΟΚΑΝΑ
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ
- ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
- ΤΟΜΥ
- ΚΕΠΑ
- ΕΦΚΑ
- ΟΠΕΚΑ
- ΗΔΙΚΑ
- ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΡΟΜΑ ΑΛΛΩΝ ΔΗΜΩΝ
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν.ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ / ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ & ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ Ι.Π. Μεσολογγίου
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν.ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ / ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ Ι.Π. Μεσολογγίου
- ΔΕΗ
- ΔΕΥΑμ
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΟΥ
- ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟΥ
- ΚΕΠ

- ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
- ΔΥΠΑ
- ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΕΘΙ
- ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
- ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ SOS

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Α)Σύντομη περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης

Περιγράψτε τυχόν σημαντικές μεταβολές (πχ. σημαντική μεταβολή πληθυσμού) στα στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης έτσι όπως την έχετε ήδη περιγράψει στην καταγραφή που έχετε αποστείλει σχετικά με την αποτύπωση του πληθυσμού Ρομά στο δήμο σας. Στη συνέχεια θα πρέπει να περιγράψτε τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πληθυσμοί Ρομά που διαβιούν στα όρια του δήμου σας καθώς και τις ενέργειες στις οποίες έχετε ήδη προβεί για την αντιμετώπισή τους.

Ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου είναι Δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Μεσολογγίου, Αιτωλικού και Οινιαδών. Οι πρώην Δήμοι μετατράπηκαν σε Δημοτικές Ενότητες. Έτσι ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου αποτελείται από τρεις (3) Δημοτικές Ενότητες:

- Δημοτική Ενότητα Μεσολογγίου
- Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού
- Δημοτική Ενότητα Οινιαδών

Ο Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου βρίσκεται στα Νότια της Αιτωλοακαρνανίας, έχει έδρα το Μεσολόγγι με συνολική έκταση 674,13km² στρέμματα και πληθυσμό 34.416 κατοίκους (απογραφή 2011).

Στο Δήμο Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, με βάση την καταγραφή που πραγματοποιήθηκε από το Αυτοτελές τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου και τα στελέχη του Κέντρου Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου το έτος 2021, έχει καταγραφεί σημαντικός αριθμός πληθυσμού Ρομά ο οποίος ανέρχεται σε 1977 άτομα .

Η καταγραφή του πληθυσμού στόχευε στον εντοπισμό των ιδιαίτερων αστικοδημοτικών, δημογραφικών, κοινωνικών και οικονομικών χαρακτηριστικών καθώς και των ιδιαίτερων προβλημάτων και δυνατοτήτων του συγκεκριμένου πληθυσμού. Η απογραφή πραγματοποιήθηκε στους καταυλισμούς, στις περισσότερες περιπτώσεις με επίσκεψη πόρτα-πόρτα στις κατοικίες των νοικοκυριών.

Συγκεκριμένα στο Δήμο Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου υπάρχουν οι εξής **οικισμοί Ρομά:**

1.1 Δημοτική Ενότητα Μεσολογγίου

Στη Δημοτική ενότητα Μεσολογγίου, σύμφωνα με την καταγραφή του 2021, υπάρχουν 5 οικισμοί – καταυλισμοί Ρομά, εντός των διοικητικών ορίων της, με μικτές κατασκευές παράγκες/σπίτια, είτε σε ιδιόκτητα οικοπέδα είτε καταπατημένα.

Οικισμός/καταυλισμός ⁷	Αριθμός ωφελούμενων ανά οικισμό/καταυλισμό	Τύπος οικισμού/καταυλισμού σύμφωνα με την τυπολογία
Οικισμός: Ταμπακαριά- Άγιος Παύλος	345	Τύπου III «Γειτονιά»
Καταυλισμός Σκιάδι - Αλμυράκι	267	Τύπου II «Μικτός καταυλισμός»
Οικισμοί – Καταυλισμοί: Αγριλιάς, Μάνας, Αγίου Δημητρίου, Αγίου Θωμά	201	Τύπου III «Γειτονιά»
Οικισμός: Τοπικού διαμερίσματος Αγίου Γεωργίου -Κοκορέικα	102	Τύπου III «Γειτονιά»
Οικισμός: Διάσπαρτα στο Κέντρο της πόλης	76	Σπίτια / μονοκατοικίες (κανονική οικοδομή)

*Δεν υπάρχει σταθερός πληθυσμός και παρατηρούνται εποχιακές αυξομειώσεις.

Α) Ταμπακαριά – Άγιος Παύλος: βρίσκεται στα Νοτιοανατολικά του Δήμου. Ιδρύθηκε το έτος 1965 από τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας για αστέγους, όπου συμπεριλήφθηκαν και αρχικά πέντε οικογένειες Ρομά. Στη συνέχεια υπήρξε σταδιακή αποχώρηση των άλλων κατοίκων και εισδοχή νέων οικογενειών Ρομά, οι οποίες μαζί με τους πολυπληθείς απογόνους των πρώτων οικογενειών δίνουν την πλειοψηφία του οικισμού, καθώς και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα. Υπάρχει σχέδιο πόλης, υπάρχει εκκλησία, Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο Βρεφονηπιακός Σταθμός, Βρίσκεται κοντά στο Νοσοκομείο, διαθέτει Πλατεία και τα σπίτια τους είναι ιδιόκτητα παραχωρημένα από την Πρόνοια ή αγορασμένα με το πρόγραμμα στεγαστικής συνδρομής του Υπουργείου Εσωτερικών. Φτάνει κανείς εύκολα από την οδό Ναυπάκτου που συνδέει τον εθνικό δρόμο με την πόλη, με διαμορφωμένους δρόμους και με ασφάλτο. Στα σπίτια υπάρχει ύδρευση και αποχέτευση, ηλεκτροφωτισμός και γίνεται η αποκομιδή απορριμμάτων.

Τύπος Κατοικιών: Οι κατοικίες είναι οι περισσότερες κτισμένες με φέροντα οργανισμό, αλλά υπάρχουν και πολλά πρόχειρα παραπήγματα και λυόμενα δίπλα από αυτές. Μετρήθηκαν 39 μόνιμες κατοικίες, αλλά υπάρχει και ένας διπλάσιος αριθμός παραπηγμάτων ακριβώς δίπλα στις μόνιμες κατοικίες.

Δίκτυα υποδομών: Ο οικισμός καλύπτεται από όλα τα δίκτυα κοινής ωφελείας, δηλαδή ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτρισμό, τηλέφωνο σταθερό και κινητό.

Αποκομιδή Απορριμμάτων: Στον οικισμό υπάρχουν κάδοι απορριμμάτων και γίνεται τακτικά η αποκομιδή τους.

Δημογραφικά Χαρακτηριστικά: Οικογένειες : 200 Κατοικίες: 39 Μόνιμες κατοικίες και διπλάσιος αριθμός (80 Κατασκευές) σε παραπήγματα και λυόμενα. Στις μόνιμες κατοικίες έχουν αναπτυχθεί επεκτάσεις και ζουν ενιαία πολλές οικογένειες με συγγενικό δεσμό (πχ

τρεις αδερφοί με πολλά τέκνα που μερικά έχουν παντρευτεί, έχουν τις γυναίκες τους μαζί και έχουν αποκτήσει και παιδιά. Υπάρχει τέτοια κατοικία όπου ζουν 40 περίπου άτομα)

Β) Περιοχή Κλείσοβα: οικισμός Ρομά στα όρια προστατευόμενης περιοχής με την συνθήκη RAMSAR, περιοχή από την οποία διέρχεται και ο νέος δρόμος που έγινε για να συνδέσει το ΤΕΙ Μεσολογγίου με την πόλη. Εκεί ζουν σε άθλιες συνθήκες σε κοντέινερ αλλά και πρόχειρα σπίτια - κατασκευές στον ονομαζόμενο οικισμό Σκιάδι-Λυόμενα. Επιγραμματικά, οι συνθήκες που περιγράφουν τα χαρακτηριστικά του οικισμού είναι οι ακόλουθες

- κακές συνθήκες υγιεινής στον καταυλισμό για τους κατοίκους του
- παραβατικότητα,
- ακραίες συνθήκες αποκλεισμού, που βιώνουν οι Ρομά στον καταυλισμό, ο οποίος μάλιστα αναπαράγεται από το ιδιότυπο γκέτο που έχει δημιουργηθεί
- σχέσεις αντιπαράθεσης μεταξύ τους, οι οποίες έχουν οξυνθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της αύξησης του πληθυσμού τόσο στον καταυλισμό όσο και στην εντός σχεδίου περιοχή γύρω από αυτόν.

Γ) Περιοχή συνοικισμού – Μάνας- Αγίου Δημητρίου – Αργιλιάς: Οικογένειες μέσα στον αστικό ιστό της Πόλης Μεσολογγίου. Η εγκατάστασή τους εκεί έγινε με το πρόγραμμα χορήγησης στεγαστικής συνδρομής του Υπουργείου Εσωτερικών. **Τοπικό διαμέρισμα Αγίου Θωμά:** Οικογένειες σε κατοικίες. Η εγκατάστασή τους εκεί έγινε με το πρόγραμμα χορήγησης στεγαστικής συνδρομής του Υπουργείου Εσωτερικών.

Δ) Τοπικό διαμέρισμα εντός του Αγίου Γεωργίου και στην περιοχή Κοκορέικα:

Η εγκατάστασή τους εκεί έγινε με το πρόγραμμα χορήγησης στεγαστικής συνδρομής του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ε) Διάσπαρτα στο Κέντρο της πόλης: Διάσπαρτες οικογένειες σε σπίτια / μονοκατοικίες (κανονική οικοδομή)

Κινητικότητα Πληθυσμού: Πρόκειται κυρίως για μόνιμο, λιγότερο εποχιακό και ελάχιστο μετακινούμενο πληθυσμό. Παρουσιάζεται αύξηση οικογενειών και ατόμων Ρομά από το 2008 έως 2012 περίπου 37% στις κάτωθι περιοχές: Ταμπακαριά, Κλείσοβα, Μπαλαμπανέικα Αγίου Γεωργίου, Άγιο Θωμά, Αργιλιά Μεσολογγίου, Άγιο Δημήτριο. Επίσης κατά τα έτη 2008 οι οικογένειες των Ρομά ήταν περίπου 200 και αριθμός ατόμων 1500 άτομα, ενώ το έτος 2012 αυξήθηκαν σε 274 οικογένειες και περίπου 1800 έως 2.000 άτομα μαζί με τους μετακινούμενους, ποσοστό αύξησης πληθυσμού περίπου 33%.

Κοινωνικά προβλήματα:

Οικονομική Κατάσταση νοικοκυριών: Τα περισσότερα νοικοκυριά εντάσσονται στην κατηγορία των χαμηλών και κάτω του ορίου φτώχειας εισοδημάτων. Οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες ζωής τους είναι κακές, ιδιαίτερα τα τελευταία τρία χρόνια, διότι δεν εργάζονται και ζουν μόνο από τα επιδόματα πρόνοιας ή τα Επιδόματα Τριτέκνων και Πολυτέκνων. Πριν λίγα χρόνια αρκετοί εργάζονταν ατομικά στην συγκέντρωση άχρηστων σιδήρων, σήμερα έχουν μειωθεί σημαντικά.

Κοινωνικός αποκλεισμός – διακρίσεις: Μέσα στην ευρύτερη ομάδα των Ελλήνων Ρομά θα βρούμε διαφορές στο βαθμό κοινωνικής ενσωμάτωσης. Ένας βαθμός ενσωμάτωσης που ποικίλει από περιοχή σε περιοχή, εξαρτάται τόσο από την ίδια την ομάδα των Ρομά, όσο και από τη στάση των τοπικών αρχών και των τοπικών κοινωνιών. Έτσι, υπάρχουν Ρομά που έχουν μια σταθερή εργασία (ως μισθωτοί ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες), μια μόνιμη στέγη, εντάσσουν τα παιδιά τους στο εκπαιδευτικό σύστημα και γενικά μπορούν να κάνουν χρήση των δημόσιων αγαθών. Από την άλλη πλευρά υπάρχουν Ρομά, οι οποίοι ζουν σε

καταυλισμούς, με ιδιαίτερα υποβαθμισμένες συνθήκες διαβίωσης, δεν έχουν σταθερή εργασία και δεν έχουν πρόσβαση σε δημόσια αγαθά (εκπαίδευση, υγεία, απασχόληση). Στην πλειοψηφία τους αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της προκατάληψης απέναντι στον τρόπο ζωής τους και τα στερεότυπα που τους έχουν σημαδέψει. Οι τελευταίοι, όμως, οι Ρομά των καταυλισμών, αντιμετωπίζουν άμεσα και τεράστια προβλήματα υγιεινής και αρκετές φορές ασφάλειας και επιβίωσης. Γενικότερα όμως τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις στον ευρύτερο πληθυσμό της περιοχής έχουν ελαχιστοποιηθεί, οι Ρομά της περιοχής δεν αντιμετωπίζονται ιδιαίτερα με διακρίσεις από τον υπόλοιπο πληθυσμό και εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανάλογα με τις απαιτήσεις τους. Δυσκολία παρουσιάζεται στις συναλλαγές τους με τους άλλους κατοίκους, δηλαδή σε αγορές κλπ

Παιδική Εργασία: Δεν παρατηρείται παιδική εργασία, κυρίως επειδή κανένας δεν θα προσλάβανε ανήλικο, αλλά παιδική επαιτεία και μικροκλοπές από καταστήματα και περίπτερα.

Ενδοοικογενειακή Βία: Η ενδοοικογενειακή βία εμφανίζεται σε σημαντικό ποσοστό με κύριες αιτίες, την μέθη, καυγάδες κ.λπ. που όμως σε ελάχιστες περιπτώσεις δίνεται συνέχεια σε αστυνομία και δικαστήρια.

Συμμετοχικότητα – Εκπροσώπηση - Άσκηση πολιτικών δικαιωμάτων: Ασκούν τα εκλογικά τους δικαιώματα και παρατηρείται συλλογικότητα τόσο οργάνωσης , όσο και συμμετοχής καθώς συμπεριλαμβάνονται και ως υποψήφιοι σε δημοτικούς συνδυασμούς. Το ίδιο γίνεται και στις εθνικές εκλογές με ιδιαίτερη προτίμηση σε διάφορους υποψήφιους.

Εκπαίδευση

Η σχολική φοίτηση των παιδιών Ρομά χαρακτηρίζεται από μαθητική διαρροή, ενώ παρατηρούνται προβλήματα, που οδηγούν στην παιδική εργασία. Η απόσταση από το σχολείο, τα φαινόμενα διακρίσεων στα σχολεία, η έλλειψη κατάλληλης και μόνιμης στέγης, είναι υπαρκτά προβλήματα στον οικισμό και καταγράφονται αναλυτικά παρακάτω.

Αναλφαβητισμός: Ο αναλφαβητισμός χαρακτηρίζει σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού, ενώ λίγοι Ρομά έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Μαθητική Διαρροή: Σε ότι αφορά την Α/βάθμια και Β/βάθμια Εκπαίδευση, οι Ρομά εγγράφουν τα παιδιά τους στο Δημοτικό Σχολείο, αλλά στην πορεία το εγκαταλείπουν. Σύμφωνα με τα ανωτέρω στοιχεία, διαφαίνεται ότι τα περισσότερα παιδιά γράφονται στις τρεις πρώτες τάξεις του Δημοτικού, και δεν προχωρούν, με αποτέλεσμα να μην ολοκληρώνουν την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση με δική τους κυρίως ευθύνη, διότι αντιμετωπίζονται ισότιμα από το εκπαιδευτικό προσωπικό. Αυτό οφείλεται και στο γεγονός ότι κανείς που να έχει τελειώσει οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης δεν ωφελήθηκε από αυτή. Δηλαδή αν υπήρχε ένα παράδειγμα που ένας Ρομά αποκαταστάθηκε επαγγελματικά από την απόκτηση ενός τυπικού προσόντος της εκπαίδευσης, πχ απολυτήριο Γυμνασίου, θα παρείχε το κίνητρο να δοκιμάσουν και άλλοι την προσπάθεια αυτή. Ακόμη και το γεγονός ότι η εγκατάλειψη της εκπαίδευσης τους εμποδίζει να αποκτήσουν άλλα διπλώματα όπως της οδήγησης, η ανοχή των αρχών σε τέτοια φαινόμενα αποτελεί και αυτό αιτία εγκατάλειψης της εκπαίδευσης.

Πρόσβαση στην Εκπαίδευση: Υπάρχει Βρεφονηπιακός Σταθμός, που λειτουργεί με την φροντίδα του Δήμου , Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο. Τα παιδιά των Ρομά φοιτούν στις ίδιες αίθουσες και εντάσσονται στις ίδιες σχολικές τάξεις με τα παιδιά μη Ρομά. Η αντιμετώπιση των παιδιών Ρομά από τους εκπαιδευτικούς είναι ισότιμη με τα άλλα παιδιά.

Προγράμματα ένταξης στην εκπαίδευση: Στο 3^ο, 5^ο και 6^ο Δημοτικό Σχολείο λειτουργεί τμήμα ένταξης.

Εκπαίδευση Ενηλίκων: Έχουν διενεργηθεί κατά το παρελθόν προγράμματα κατάρτισης από την ΝΕΛΕ Μεσολογγίου.

Απασχόληση

Τομείς Απασχόλησης- Εποχικότητα – Κινητικότητα: Η κύρια ενασχόληση των Ρομά επικεντρώνεται στην μουσική παράδοση, με συμμετοχή σε μουσικές κομπανίες σε ατομικές ή κοινωνικές εκδηλώσεις, καθώς στο πλανόδιο εμπόριο και αυτό της ανακύκλωσης (παλιατζήδες) , η οποία όμως ασκείται κυρίως σε καθεστώς ημιπαρνομίας, χωρίς τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις.

Ανεργία: Η ανεργία είναι το κύριο χαρακτηριστικό της ομάδας και ανέρχεται περίπου στο 60%. Μεγάλο μέρος των οικογενειών δεν διαθέτουν σταθερό εισόδημα, και ελάχιστα μέλη των κοινοτήτων κάνουν χρήση των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, ιδίως αυτά που έχουν μερική ή περιοδική απασχόληση και γράφονται ύστερα από προτροπή των εργοδοτών τους , ώστε να ωφελούνται από προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης του ΟΑΕΔ ή για να προσλαμβάνονται εποχιακά από τον Δήμο και τις δημοτικές επιχειρήσεις σε ανειδίκευτες εργασίες (οδοκαθαριστές , αποκομιδή απορριμάτων κλπ)

Οικονομική Τακτοποίηση: Οι Ρομά δεν χαρακτηρίζονται για την τυπικότητα και τη συνέπεια όσον αφορά στις οικονομικές, φορολογικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Η πλειονότητα υποβάλλει φορολογική δήλωση με την κατάσταση να βελτιώνεται κάθε χρόνο, κυρίως για λόγους απόκτησης ασφάλισης απόρων και λήψης επιδομάτων. Επίσης έχει παρατηρηθεί πολλές περιπτώσεις που έχουν υποβάλλει δηλώσεις για λειτουργία επιχείρησης με σκοπό να αποκτήσουν φορτηγό αυτοκίνητο και στην πορεία διέκοψαν τις υποχρεώσεις με αποτέλεσμα να μην έχουν ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.

Γυναικεία Απασχόληση: Οι γυναίκες Ρομά ασχολούνται αποκλειστικά με την οικογένεια και σε ελάχιστες περιπτώσεις εργάζονται εποχιακά, κυρίως δε βοηθούν τους άνδρες τους στο εμπόριο.

Ευκαιρίες για Επαγγελματική Εξέλιξη – Επιχειρηματικότητα: Απουσιάζει η ύπαρξη μόνιμης επιχειρηματικής κίνησης, διότι ακόμη δεν υπάρχει η εμπιστοσύνη ότι θα εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, πχ πληρωμή ενοικίου, περιορίζεται στο πλανόδιο εμπόριο, ενώ ταυτόχρονα δεν υπάρχουν ιδιαίτερες ευκαιρίες για επαγγελματική απασχόληση και εξέλιξη, διότι λείπουν και τα προσόντα και τα εφόδια. Γι' αυτό προτιμούν την πλανόδια απασχόληση, επειδή οι απαιτήσεις εκεί είναι ελάχιστες. Αρκεί να έχουν ένα ημιφορτηγό αυτοκίνητο και να τους δώσει ή να αποκτήσουν το εμπόρευμα, κυρίως από φρούτα και λαχανικά μέχρι ρούχα και οικιακά είδη.

Υγεία

Πρόσβαση στην Υγεία: Στο Μεσολόγγι λειτουργεί Νοσοκομείο όπου μπορούν να έχουν καθημερινή πρόσβαση σε αυτό, καθώς και στα άλλα νοσηλευτικά ιδρύματα, όπως πανεπιστημιακό Πάτρας, όπου παραπέμπονται όταν το απαιτεί η νοσηλεία και η περίθαλψη, όπως γίνεται και για κάθε άλλη περίπτωση .

Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας: Είναι συνηθισμένο να βλέπουμε οικογένειες αθίγγανων να διαβιούν σε λυόμενα και παράγκες, εγκαταλελειμμένα σπίτια ακόμα και σε φορτηγά διαμορφωμένα σε κατοικίες με τον απαραίτητο υποτυπώδη εξοπλισμό. Το συνηθέστερο φαινόμενο είναι οι αθίγγανοι να ζουν χωρίς τις βασικές παροχές σε ρεύμα και νερό και με ελλιπές αποχετευτικό σύστημα. Οι συχνές μετακινήσεις, οι άσχημες συνθήκες υγιεινής, η μη τήρηση του προγράμματος εμβολίων των παιδιών, η απουσία ασφαλιστικής κάλυψης και η έλλειψη μιας σχεδιασμένης, βάση διαχείρισης των ιδιαιτεροτήτων της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας, κρατικής μέριμνας έχουν ως αποτέλεσμα, όπως ο ίδιος πληθυσμός αναφέρει, μια μεγάλη μερίδα του πληθυσμού και κυρίως τα παιδιά να πάσχουν από διάφορα νοσήματα, αναπνευστικά και καρδιολογικά προβλήματα.

Υγειονομική Ασφάλιση: Κύρια υγειονομική ασφάλιση για τους Ρομά θεωρείται η Πρόνοια. Υπάρχει ένα ποσοστό που έχει ασφάλιση ΙΚΑ, αλλά πρόκειται κυρίως για ανέργους ηλικίας 18-29 ετών, οι οποίοι βάσει νόμου καλύπτονται ιατροφαρμακευτικά από το ΙΚΑ μέσω κάρτας ανεργίας ΟΑΕΔ. Απομένει ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό που περιλαμβάνει τους

ανασφάλιστους και τις αδιευκρίνιστες περιπτώσεις. Πρέπει να αναφερθεί ότι ένα ποσοστό 60% περίπου κάνει χρήση των ευεργετικών διατάξεων περί ανασφάλιστων και τους έχουν χορηγηθεί βιβλιάρια περίθαλψης απόρων.

Εξαρτήσεις – Ψυχική Υγεία: Παρουσιάζεται σημαντικός αριθμός ατόμων με συμπτώματα ψυχονευρωτικών διαταραχών στην υγεία τους – κατάθλιψη, αγχώδη διαταραχή, νευρολογικά νοσήματα- καθώς και ροπή προς εξαρτήσεις από ναρκωτικές ουσίες. Παρατηρείται κυρίως στις μεγαλύτερες ηλικίες ροπή προς το αλκοόλ που ενδεχομένως να καταγράφονται μόνο για την χορήγηση των προνοιακών επιδομάτων

Αστικοδημοτική τακτοποίηση: Η πλειονότητα του πληθυσμού είναι τακτοποιημένη αστικοδημοτικά και είναι Δημότες του Δήμου Μεσολογγίου, εκκρεμούν έγγραφές και μεταβολές σε άτομα μικρής ηλικίας (βρέφη) ή ανήλικων μητέρων.

Ασφαλιστική και φορολογική κατάσταση: Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού διαθέτει ΑΜΚΑ και ΑΦΜ. Οι περισσότεροι συζουν ως ζευγάρι χωρίς γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης και για αυτό φορολογικά φαίνονται να αποτελούν ξεχωριστά νοικοκυριά και μονογονεϊκές οικογένειες.

Επιδόματα: Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ωφελούμενοι προνοιακών επιδομάτων του ΟΓΑ και του ΚΕΑ. Σε πρώτη φάση μπορεί να γίνει μια γενική εκτίμηση, ωστόσο σε δεύτερη φάση και προκειμένου να διευκολυνθεί η επιλογή των ωφελούμενων στις υπό σχεδιασμό δράσεις και παρεμβάσεις, απαιτείται καταγραφή σε επίπεδο οικογένειας/νοικοκυριού και μελών αυτών.

1.2 Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού

Η Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού (πρώην Δήμος Αιτωλικού) είναι μέρος του Καλλικρατικού Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου.

Οικισμός/καταυλισμός ⁸	Αριθμός ωφελούμενων ανά οικισμό/καταυλισμό	Τύπος οικισμού/καταυλισμού σύμφωνα με την τυπολογία
Καταυλισμοί: Γήπεδο Αιτωλικού – Κ. Λάσκαρη-Κέντρο Υγείας	406	Τύπου I «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές»
Καταυλισμοί : Β3 Αντλιοστάσιο	138	Τύπου I «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές»
Καταυλισμοί : Μέσα Πηγάδι – Σταθμός – Άγιος Ιωάννης – Αγγινάρα	170	Τύπου II «Μικτός καταυλισμός»

⁸Σε περίπτωση της ύπαρξης άνω του ενός καταυλισμού/οικισμού, οι γραμμές του πίνακα θα προσαρμοστούν αναλόγως.

Οικισμός : Μπούζα	70	Τύπου II «Μικτός καταυλισμός»
-------------------	----	-------------------------------

*Δεν υπάρχει σταθερός πληθυσμός και παρατηρούνται εποχιακές αυξομειώσεις.

Ο οικισμός Ρομά κατά μήκος της οδού **Λάσκαρη**, είναι μέσα στον πολεοδομικό ιστό της πόλης, έχουν σχέδιο πόλης και βασικές υποδομές, υπάρχει εκκλησία, Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο, Γυμνάσιο, Λύκειο.

Ο οικισμός **πίσω από το Γήπεδο**, είναι εκτός σχεδίου πόλης, έχουν ιδιότητα οικόπεδα, αλλά και καταπατημένα δημόσια, χωρίς αποχέτευση κοντά στις Β' Εργατικές Κατοικίες και στο Κέντρο Υγείας Αιτωλικού.

Στο Β3 Αντλιοστάσιο: Οικογένειες μένουν σε καταπατημένη έκταση του Δημοσίου και επιβαρύνουν την λιμνοθάλασσα με τα απόβλητά και ζητούν την μετεγκατάστασή τους στην θέση Αγκινάρα.

Τύπος Κατοικιών: Οι κατοικίες είναι οι περισσότερες κτισμένες με φέροντα οργανισμό, αλλά υπάρχουν και πολλά παραπήγματα και λυόμενα δίπλα από αυτά.

Δίκτυα υποδομών: Οι περισσότεροι οικισμοί καλύπτονται από το δίκτυο ύδρευσης, τηλέφωνο και ηλεκτρισμού εκτός από την περιοχή του καταυλισμού του Β3 αντλιοστασίου, όπου λείπουν οι υποδομές κοινής ωφελείας. Τόσο εκεί όσο και στους άλλους καταυλισμούς παρατηρούνται παράνομες συνδέσεις ηλεκτρισμού με επικίνδυνες συνέπειες και κάθε τόσο γίνονται αυτοψίες από συνεργεία και αποκαθίλωσή τους.

Αποκομιδή Απορριμμάτων: Στις περιοχές εντός οικισμού υπάρχουν κάδοι απορριμμάτων και γίνεται η αποκομιδή, ενώ στην περιοχή του Β3 αντλιοστασίου, αν και έχουν τοποθετηθεί κάδοι απορριμμάτων εξωτερικά, έχουν συνηθίσει να πετούν τα σκουπίδια την λιμνοθάλασσα και να επιβαρύνουν το ρυπαντικό φορτίο.

Οι ανθρώπινες σχέσεις μεταξύ Ρομά και μη, είναι **οριακές**. Οι κλοπές, οι επιθέσεις σε ηλικιωμένους, η ηχορύπανση, η ρύπανση από την καύση λάστιχων και καλωδίων και γενικά, η παραβατικότητα των Ρομά, είναι καθημερινή. Συχνά παρατηρούνται σοβαρά επεισόδια με πυροβολισμούς και τραυματισμούς ατόμων, που απασχολούν και την κοινή γνώμη. Δημιουργείται εγκληματικός πυρήνας στην περιοχή με άσχημες συνέπειες, που ενισχύεται από την γκετοποίηση των καταυλισμών.

Τα στοιχεία καταγραφής για τους Ρομά που κατοικούν στην δημοτική ενότητα Αιτωλικού σε οικισμούς της περιοχής αναφοράς παρατίθενται όπως παρακάτω:

Α) Γήπεδο Αιτωλικού: Οικογένειες σε μόνιμες κατοικίες και πρόχειρα παραπήγματα. **Κατά μήκος την οδού Κ. Λάσκαρη-Κέντρο Υγείας:** Οικογένειες μόνιμοι σε καλύτερες συνθήκες, η συμβίωση με τους κατοίκους όμως δεν θα μπορούσε να είναι χειρότερη. Καθημερινά ακούγονται πυροβολισμοί, ενώ δεν λείπουν οι επιθέσεις σε διερχόμενα αυτοκίνητα τις νυχτερινές ώρες. Γίνεται αλόγιστη κλοπή ρεύματος και νερού, ενώ όλες οι κατασκευές είναι αυθαίρετες.

Β) Β3 αντλιοστάσιο:

Οικογένειες που ζουν σε παραπήγματα χωρίς τις απαραίτητες υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης. Επιβαρύνουν συνεχώς την λιμνοθάλασσα με απορρίμματα.

Γ) Μέσα Πηγάδι – Σταθμός – Άγιος Ιωάννης – Αγγινάρα: Ανάμιξη σπιτιών με πρόχειρες κατασκευές (παραπήγματα, σκηνές /τσαντίρια, λυόμενες κατασκευές (container) με μόνιμη, συνήθως, χρήση και μερική υποδομή (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, οδοποιίας), συνήθως στις παρυφές κατοικημένης περιοχής.

Δ) Οικισμός : Μπούζα: Ανάμιξη σπιτιών με πρόχειρες κατασκευές (παραπήγματα, σκηνές /τσαντίρια, λυόμενες κατασκευές (container) με μόνιμη, συνήθως, χρήση και μερική υποδομή (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, οδοποιίας), συνήθως στις παρυφές κατοικημένης περιοχής.

Κοινωνικά Προβλήματα

Οικονομική Κατάσταση νοικοκυριών: Τα περισσότερα νοικοκυριά εντάσσονται στην κατηγορία των χαμηλών και κάτω του ορίου φτώχειας εισοδημάτων. Οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες ζωής τους είναι κακές, διότι δεν εργάζονται και ζουν μόνο από τα επιδόματα πρόνοιας ή τα Επιδόματα Τριτέκνων και Πολυτέκνων. Πριν λίγα χρόνια αρκετοί εργάζονταν ατομικά στην συγκέντρωση χρηστών σιδήρων, σήμερα έχουν μειωθεί σημαντικά.

Κοινωνικός αποκλεισμός – διακρίσεις: Μέσα στην ευρύτερη ομάδα των Ελλήνων Ρομά θα βρούμε διαφορές στο βαθμό κοινωνικής ενσωμάτωσης. Ένας βαθμός ενσωμάτωσης που ποικίλει από περιοχή σε περιοχή, εξαρτάται τόσο από την ίδια την ομάδα των Ρομά, όσο και από τη στάση των τοπικών αρχών και των τοπικών κοινωνιών. Έτσι, υπάρχουν Ρομά που έχουν μια σταθερή εργασία (ως μισθωτοί ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες), μια μόνιμη στέγη, εντάσσουν τα παιδιά τους στο εκπαιδευτικό σύστημα και γενικά μπορούν να κάνουν χρήση των δημόσιων αγαθών. Από την άλλη πλευρά υπάρχουν Ρομά, οι οποίοι ζουν σε καταυλισμούς, με ιδιαίτερα υποβαθμισμένες συνθήκες διαβίωσης, δεν έχουν σταθερή εργασία και δεν έχουν πρόσβαση σε δημόσια αγαθά (εκπαίδευση, υγεία, απασχόληση). Στην πλειοψηφία τους αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της προκατάληψης απέναντι στον τρόπο ζωής τους και τα στερεότυπα που τους έχουν σημαδέψει. Οι τελευταίοι, αντιμετωπίζουν άμεσα και τεράστια προβλήματα υγιεινής και αρκετές φορές ασφάλειας και επιβίωσης. Γενικότερα όμως τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις στον ευρύτερο πληθυσμό της περιοχής έχουν αμβλυνθεί, οι Ρομά της περιοχής δεν αντιμετωπίζονται ιδιαίτερα με διακρίσεις από τον υπόλοιπο πληθυσμό και εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανάλογα με τις απαιτήσεις τους. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζεται στις συναλλαγές τους με τους άλλους κατοίκους, δηλαδή σε αγορές κλπ και τα φαινόμενα αυτά εντείνονται στους εποχιακούς και τους μετακινούμενους Ρομά.

Παιδική Εργασία: Δεν παρατηρείται παιδική εργασία, διότι κανείς εργοδότης δεν θα προσλάμβανε ανήλικο. Η παιδική εργασία παρατηρείται από τον εξαναγκασμό τους από τους γονείς τους στις δουλειές που κάνουν, είτε είναι εμπόριο, είτε είναι συγκέντρωση άχρηστων συσκευών και σιδήρων. Παρατηρείται επίσης παιδική επαιτεία, βανδαλισμοί και μικροκλοπές.

Ενδοοικογενειακή Βία: Η ενδοοικογενειακή βία εμφανίζεται σε σημαντικό ποσοστό με κύριες αιτίες, την μέθη, καυγάδες κ.λπ. σε μη καταγεγραμμένες περιπτώσεις, επειδή δεν δίνεται συνέχεια στην Αστυνομία ή στα δικαστήρια.

Συμμετοχικότητα – Εκπροσώπηση - Άσκηση πολιτικών δικαιωμάτων: Ασκούν τα εκλογικά τους δικαιώματα και παρατηρείται συλλογικότητα συμμετοχής καθώς συμπεριλαμβάνονται και ως υποψήφιοι σε δημοτικούς συνδυασμούς.

Εκπαίδευση

Αναλφαβητισμός: Ο αναλφαβητισμός χαρακτηρίζει σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού, ενώ λίγοι Ρομά έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Μαθητική Διαρροή: Σε ό,τι αφορά την Α/βάθμια και Β/βάθμια Εκπαίδευση, οι Ρομά εγγράφουν τα παιδιά τους στο Δημοτικό Σχολείο, αλλά στην πορεία το εγκαταλείπουν και σύμφωνα με τα ανωτέρω στοιχεία διαφαίνεται ότι τα περισσότερα παιδιά γράφονται στις τρεις πρώτες τάξεις του Δημοτικού, και δεν προχωρούν, με αποτέλεσμα να μην ολοκληρώνουν την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Πρόσβαση στην Εκπαίδευση: Υπάρχει παιδικός σταθμός, που λειτουργεί με την φροντίδα του Δήμου, Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο. Τα παιδιά των Ρομά φοιτούν στις ίδιες αίθουσες

και εντάσσονται στις ίδιες σχολικές τάξεις με τα παιδιά μη Ρομά. Η αντιμετώπιση των παιδιών Ρομά από τους εκπαιδευτικούς είναι ισότιμη με τα άλλα παιδιά.

Προγράμματα ένταξης στην εκπαίδευση: Στο 3ο Δημοτικό Σχολείο λειτουργεί τμήμα ένταξης.

Εκπαίδευση Ενηλίκων: Έχουν διενεργηθεί κατά το παρελθόν προγράμματα κατάρτισης από την ΝΕΛΕ Μεσολογίου.

Απασχόληση

Τομείς Απασχόλησης- Εποχικότητα – Κινητικότητα: Η κύρια ενασχόληση των Ρομά επικεντρώνεται στην μουσική παράδοση, με συμμετοχή σε μουσικές κομπανίες σε ατομικές ή κοινωνικές εκδηλώσεις, καθώς στο πλανόδιο εμπόριο και αυτό της ανακύκλωσης (παλιατζήδες), η οποία όμως ασκείται κυρίως σε καθεστώς ημιπαρανομίας, χωρίς τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις.

Ανεργία: Η ανεργία είναι το κύριο χαρακτηριστικό της ομάδας και ανέρχεται στο 70%. Μεγάλο μέρος των οικογενειών δεν διαθέτουν σταθερό εισόδημα, και ελάχιστα μέλη των κοινοτήτων κάνουν χρήση των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ

Οικονομική Τακτοποίηση: Οι Ρομά δεν χαρακτηρίζονται για την τυπικότητα και τη συνέπεια όσον αφορά στις οικονομικές, φορολογικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Η πλειονότητα υποβάλλει φορολογική δήλωση με την κατάσταση να βελτιώνεται κάθε χρόνο, κυρίως για λόγους απόκτησης ασφάλισης απόρων και λήψης επιδομάτων. Επίσης έχει παρατηρηθεί πολλές περιπτώσεις που έχουν υποβάλλει δηλώσεις για λειτουργία επιχείρησης με σκοπό να αποκτήσουν φορτηγό αυτοκίνητο και στην πορεία διέκοψαν τις υποχρεώσεις με αποτέλεσμα να μην έχουν ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.

Γυναικεία Απασχόληση: Οι γυναίκες Ρομά ασχολούνται αποκλειστικά με την οικογένεια και σε ελάχιστες περιπτώσεις εργάζονται

εποχιακά, κυρίως δε βοηθούν τους άνδρες τους στο εμπόριο.

Ευκαιρίες για Επαγγελματική Εξέλιξη – Επιχειρηματικότητα: Απουσιάζει η ύπαρξη μόνιμης επιχειρηματικής κίνησης, διότι ακόμη δεν υπάρχει η εμπιστοσύνη ότι θα εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, πχ πληρωμή ενοικίου, περιορίζεται στο πλανόδιο εμπόριο, ενώ ταυτόχρονα δεν υπάρχουν ιδιαίτερες ευκαιρίες για επαγγελματική απασχόληση και εξέλιξη, διότι λείπουν και τα προσόντα και τα εφόδια. Γι' αυτό προτιμούν την πλανόδια απασχόληση, επειδή οι απαιτήσεις εκεί είναι ελάχιστες. Αρκεί να έχουν ένα ημιφορτηγό αυτοκίνητο και να τους δώσει ή να αποκτήσουν το εμπόρευμα, κυρίως από φρούτα και λαχανικά μέχρι ρούχα και οικιακά είδη.

Υγεία

Πρόσβαση στην Υγεία: Υπάρχει Κέντρο Υγείας και στο κοντινό Μεσολόγγι λειτουργεί Νοσοκομείο, όπου μπορούν να έχουν καθημερινή πρόσβαση και στα δύο για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νοσηλεία, όταν χρειάζεται.

Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας: Είναι συνηθισμένο να βλέπουμε οικογένειες αθίγγανων να διαβιούν σε λυόμενα και παράγκες, εγκαταλελειμμένα σπίτια ακόμα και σε φορτηγά διαμορφωμένα σε κατοικίες με τον απαραίτητο υποτυπώδη εξοπλισμό. Το συνηθέστερο φαινόμενο είναι οι αθίγγανοι να ζουν χωρίς τις βασικές παροχές σε ρεύμα και νερό και με ελλιπή αποχετευτικό σύστημα. Οι συχνές μετακινήσεις, οι άσχημες συνθήκες υγιεινής, η μη τήρηση του προγράμματος εμβολίων των παιδιών, η απουσία ασφαλιστικής κάλυψης και η έλλειψη μιας σχεδιασμένης, βάση διαχείρισης των ιδιαιτεροτήτων της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας, κρατικής μέριμνας έχουν ως αποτέλεσμα, όπως ο ίδιος πληθυσμός αναφέρει, μια μεγάλη μερίδα του πληθυσμού και κυρίως τα παιδιά να πάσχουν από διάφορα νοσήματα, αναπνευστικά και καρδιολογικά προβλήματα.

Υγειονομική Ασφάλιση: Κύρια υγειονομική ασφάλιση για τους Ρομά θεωρείται η Πρόνοια. Υπάρχει ένα ποσοστό που έχει ασφάλιση ΙΚΑ, αλλά πρόκειται κυρίως για ανέργους ηλικίας 18-29 ετών, οι οποίοι βάσει νόμου καλύπτονται ιατροφαρμακευτικά από το ΙΚΑ μέσω κάρτας ανεργίας ΟΑΕΔ. Απομένει ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό που περιλαμβάνει τους ανασφάλιστους και τις αδιευκρίνιστες περιπτώσεις. Πρέπει να αναφερθεί ότι ένα ποσοστό 60 % περίπου κάνει χρήση των ευεργετικών διατάξεων περί ανασφαλίστων και τους έχουν χορηγηθεί βιβλιάρια περίθαλψης απόρων.

Εξαρτήσεις – Ψυχική Υγεία: Παρουσιάζεται σημαντικός αριθμός ατόμων με συμπτώματα ψυχονευρωτικών διαταραχών στην υγεία τους – κατάθλιψη, αγχώδη διαταραχή, νευρολογικά νοσήματα- καθώς και ροπή προς εξαρτήσεις από ναρκωτικές ουσίες.

Παρατηρείται κυρίως στις μεγαλύτερες ηλικίες ροπή προς το αλκοόλ που ενδεχομένως να καταγράφονται μόνο για την χορήγηση των προνοιακών επιδομάτων.

Αστικοδημοτική Τακτοποίηση: Η πλειονότητα του πληθυσμού είναι τακτοποιημένη αστικοδημοτικά και είναι Δημότες του Δήμου Μεσολογγίου, Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού, εκκρεμούν έγγραφές και μεταβολές σε άτομα μικρής ηλικίας (βρέφη) ή ανήλικων μητέρων.

Ασφαλιστική και φορολογική κατάσταση: Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού διαθέτει ΑΜΚΑ και ΑΦΜ. Οι περισσότεροι συζούν ως ζευγάρι χωρίς γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης και για αυτό φορολογικά φαίνονται να αποτελούν ξεχωριστά νοικοκυριά και μονογονεϊκές οικογένειες. Σύνηθες

φαινόμενο είναι το εικονικό διαζύγιο.

Επιδόματα: Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ωφελούμενοι προνοιακών επιδομάτων του ΟΓΑ και του ΚΕΑ. Σε πρώτη φάση μπορεί να γίνει μια γενική εκτίμηση, ωστόσο σε δεύτερη φάση και προκειμένου να διευκολυνθεί η επιλογή των ωφελούμενων στις υπό σχεδιασμό δράσεις και παρεμβάσεις, απαιτείται καταγραφή σε επίπεδο οικογένειας/νοικοκυριού και μελών αυτών.

1.3 Δημοτική Ενότητα Οινιαδών

Ο οικισμός βρίσκεται δυτικά του οικισμού Μαγούλας Νεοχωρίου.

Δημοτική Ενότητα Οινιαδών

Οικισμός/καταυλισμός⁹	Αριθμός ωφελούμενων ανά οικισμό/καταυλισμό	Τύπος οικισμού/καταυλισμού σύμφωνα με την τυπολογία
Οικισμός – Καταυλισμός Μαγούλα Νεοχωρίου	202	Τύπου II «Μικτός καταυλισμός»

*Δεν υπάρχει σταθερός πληθυσμός και παρατηρούνται εποχιακές αυξομειώσεις.

Ανάμιξη σπιτιών με πρόχειρες κατασκευές (παραπήγματα, σκηνές /τσαντίρια, λυόμενες κατασκευές (container) με μόνιμη, συνήθως, χρήση και μερική υποδομή (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, οδοποιίας), συνήθως στις παρυφές κατοικημένης περιοχής.

Δίκτυα υποδομών: Ο οικισμός καλύπτεται από δίκτυο ύδρευσης, αλλά δεν υπάρχει αποχέτευση.

⁹Σε περίπτωση της ύπαρξης άνω του ενός καταυλισμού/οικισμού, οι γραμμές του πίνακα θα προσαρμοστούν αναλόγως.

Αποκομιδή Απορριμμάτων: Στις περιοχές εντός οικισμού υπάρχουν κάδοι απορριμμάτων και γίνεται η αποκομιδή.

Κινητικότητα Πληθυσμού: Πρόκειται και για μόνιμο και εποχιακό και μετακινούμενο πληθυσμό.

Κοινωνικά προβλήματα

Οικονομική Κατάσταση νοικοκυριών: Τα περισσότερα νοικοκυριά εντάσσονται στην κατηγορία των χαμηλών και κάτω του ορίου φτώχειας εισοδημάτων. Οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες ζωής τους είναι κακές, διότι δεν εργάζονται και ζουν μόνο από τα επιδόματα πρόνοιας ή τα Επιδόματα Τριτέκνων και Πολυτέκνων. Πριν λίγα χρόνια αρκετοί εργάζονταν ατομικά στην συγκέντρωση άχρηστων σιδήρων, σήμερα έχουν μειωθεί σημαντικά .

Κοινωνικός αποκλεισμός – διακρίσεις: Μέσα στην ευρύτερη ομάδα των Ελλήνων Ρομά θα βρούμε διαφορές στο βαθμό κοινωνικής ενσωμάτωσης. Ένας βαθμός ενσωμάτωσης που ποικίλει από περιοχή σε περιοχή, εξαρτάται τόσο από την ίδια την ομάδα των Ρομά, όσο και από τη στάση των τοπικών αρχών και των τοπικών κοινωνιών. Έτσι, υπάρχουν Ρομά που έχουν μια σταθερή εργασία (ως μισθωτοί ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες), μια μόνιμη στέγη, εντάσσουν τα παιδιά τους στο εκπαιδευτικό σύστημα και γενικά μπορούν να κάνουν χρήση των δημόσιων αγαθών. Από την άλλη πλευρά υπάρχουν Ρομά, οι οποίοι ζουν σε καταυλισμούς, με ιδιαίτερα υποβαθμισμένες συνθήκες διαβίωσης, δεν έχουν σταθερή εργασία και δεν έχουν πρόσβαση σε δημόσια αγαθά (εκπαίδευση, υγεία, απασχόληση). Στην πλειοψηφία τους αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της προκατάληψης απέναντι στον τρόπο ζωής τους και τα στερεότυπα που τους έχουν σημαδέψει. Οι τελευταίοι, όμως, οι Ρομά των καταυλισμών, αντιμετωπίζουν άμεσα και

τεράστια προβλήματα υγιεινής και αρκετές φορές ασφάλειας και επιβίωσης. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζεται στις συναλλαγές τους με τους άλλους κατοίκους, δηλαδή σε αγορές κλπ και τα φαινόμενα αυτά εντείνονται στους εποχιακούς και τους μετακινούμενους Ρομά.

Παιδική Εργασία: Δεν παρατηρείται παιδική εργασία, διότι κανείς εργοδότης δεν θα προσλάμβανε ανήλικο. Η παιδική εργασία παρατηρείται από τον εξαναγκασμό τους από τους γονείς τους στις δουλειές που κάνουν, είτε είναι εμπόριο, είτε είναι συγκέντρωση άχρηστων συσκευών και σιδήρων. Παρατηρείται επίσης παιδική επαιτεία και μικροκλοπές.

Ενδοοικογενειακή Βία: Η ενδοοικογενειακή βία εμφανίζεται σε σημαντικό ποσοστό με κύριες αιτίες, την μέθη, καυγάδες κ.λπ. σε μη καταγεγραμμένες περιπτώσεις, επειδή δεν δίνεται συνέχεια στην Αστυνομία ή στα δικαστήρια.

Συμμετοχικότητα – Εκπροσώπηση - Άσκηση πολιτικών δικαιωμάτων: Ασκούν τα εκλογικά τους δικαιώματα και παρατηρείται συλλογικότητα συμμετοχής καθώς συμπεριλαμβάνονται και ως υποψήφιοι σε δημοτικούς συνδυασμούς.

Εκπαίδευση

Αναλφαβητισμός: Ο αναλφαβητισμός χαρακτηρίζει σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού, ενώ λίγοι Ρομά έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Μαθητική Διαρροή: Σε ό,τι αφορά την Α/βάθμια και Β/βάθμια Εκπαίδευση, οι Ρομά εγγράφουν τα παιδιά τους στο Δημοτικό Σχολείο, αλλά στην πορεία το εγκαταλείπουν και σύμφωνα με τα ανωτέρω στοιχεία διαφαίνεται ότι τα περισσότερα παιδιά γράφονται στις τρεις πρώτες τάξεις του Δημοτικού, και δεν προχωρούν, με αποτέλεσμα να μην ολοκληρώνουν την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Πρόσβαση στην Εκπαίδευση: Υπάρχει παιδικός σταθμός, που λειτουργεί με την φροντίδα του Δήμου, Νηπιαγωγείο, Δημοτικό

Σχολείο. Τα παιδιά των Ρομά φοιτούν στις ίδιες αίθουσες και εντάσσονται στις ίδιες σχολικές τάξεις με τα παιδιά μη Ρομά. Η αντιμετώπιση των παιδιών Ρομά από τους εκπαιδευτικούς είναι ισότιμη με τα άλλα παιδιά.

Εκπαίδευση Ενηλίκων: Έχουν διενεργηθεί κατά το παρελθόν προγράμματα κατάρτισης από την ΝΕΛΕ Μεσολογγίου.

Απασχόληση

Τομείς Απασχόλησης- Εποχικότητα – Κινητικότητα: Η κύρια ενασχόληση των Ρομά επικεντρώνεται στην μουσική παράδοση , με συμμετοχή σε μουσικές κομπανίες σε ατομικές ή κοινωνικές εκδηλώσεις, καθώς στο πλανόδιο εμπόριο και αυτό της ανακύκλωσης (παλιατζήδες) , η οποία όμως ασκείται κυρίως σε καθεστώς ημιπαρνομίας, χωρίς τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις.

Ανεργία: Η ανεργία είναι το κύριο χαρακτηριστικό της ομάδας και ανέρχεται στο 70%. Μεγάλο μέρος των οικογενειών δεν διαθέτουν σταθερό εισόδημα, και ελάχιστα μέλη των κοινοτήτων κάνουν χρήση των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ

Οικονομική Τακτοποίηση: Οι Ρομά δεν χαρακτηρίζονται για την τυπικότητα και τη συνέπεια όσον αφορά στις οικονομικές, φορολογικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Η πλειονότητα υποβάλλει φορολογική δήλωση με την κατάσταση να βελτιώνεται κάθε χρόνο, κυρίως για λόγους απόκτησης ασφάλισης απόρων και λήψης επιδομάτων. Επίσης έχει παρατηρηθεί πολλές περιπτώσεις που έχουν υποβάλλει δηλώσεις για λειτουργία επιχείρησης με σκοπό να αποκτήσουν φορτηγό αυτοκίνητο και στην πορεία διέκοψαν τις υποχρεώσεις με αποτέλεσμα να μην έχουν ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.

Γυναικεία Απασχόληση: Οι γυναίκες Ρομά ασχολούνται αποκλειστικά με την οικογένεια και σε ελάχιστες περιπτώσεις εργάζονται εποχιακά , κυρίως δε βοηθούν τους άνδρες τους στο εμπόριο.

Ευκαιρίες για Επαγγελματική Εξέλιξη – Επιχειρηματικότητα: Απουσιάζει η ύπαρξη μόνιμης επιχειρηματικής κίνησης, διότι ακόμη δεν υπάρχει η εμπιστοσύνη ότι θα εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, πχ πληρωμή ενοικίου, περιορίζεται στο πλανόδιο εμπόριο, ενώ ταυτόχρονα δεν υπάρχουν ιδιαίτερες ευκαιρίες για επαγγελματική απασχόληση και εξέλιξη, διότι λείπουν και τα προσόντα και τα εφόδια. Γι' αυτό προτιμούν την πλανόδια απασχόληση, επειδή οι απαιτήσεις εκεί είναι ελάχιστες. Αρκεί να έχουν ένα ημιφορτηγό αυτοκίνητο και να τους δώσει ή να αποκτήσουν το εμπόρευμα, κυρίως από φρούτα και λαχανικά μέχρι ρούχα και οικιακά είδη.

Υγεία

Πρόσβαση στην Υγεία: Υπάρχει Κέντρο Υγείας στη Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού και στο κοντινό Μεσολόγγι λειτουργεί Νοσοκομείο, όπου μπορούν να έχουν καθημερινή πρόσβαση και στα δύο για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νοσηλεία , όταν χρειάζεται .

Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας: Είναι συνηθισμένο να βλέπουμε οικογένειες αθίγγανων να διαβιούν σε λυόμενα και παράγκες, εγκαταλελειμμένα σπίτια ακόμα και σε φορτηγά διαμορφωμένα σε κατοικίες με τον απαραίτητο υποτυπώδη εξοπλισμό. Το συνηθέστερο φαινόμενο είναι οι αθίγγανοι να ζουν χωρίς τις βασικές παροχές σε ρεύμα και νερό και με ελλιπή αποχετευτικό σύστημα. Οι συχνές μετακινήσεις, οι άσχημες συνθήκες υγιεινής, η μη τήρηση του προγράμματος εμβολίων των παιδιών, η απουσία ασφαλιστικής κάλυψης και η έλλειψη μιας σχεδιασμένης, βάση διαχείρισης των ιδιαιτεροτήτων της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας, κρατικής μέριμνας έχουν ως αποτέλεσμα, όπως ο ίδιος πληθυσμός αναφέρει, μια μεγάλη μερίδα του πληθυσμού και κυρίως τα παιδιά να πάσχουν από διάφορα νοσήματα, αναπνευστικά και καρδιολογικά προβλήματα.

Υγειονομική Ασφάλιση: Κύρια υγειονομική ασφάλιση για τους Ρομά θεωρείται η Πρόνοια. Υπάρχει ένα ποσοστό που έχει ασφάλιση ΙΚΑ, αλλά πρόκειται κυρίως για ανέργους ηλικίας 18-29 ετών, οι οποίοι βάσει νόμου καλύπτονται ιατροφαρμακευτικά από το ΙΚΑ μέσω κάρτας

ανεργίας ΟΑΕΔ. Απομένει ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό που περιλαμβάνει τους ανασφάλιστους και τις αδιευκρίνιστες περιπτώσεις. Πρέπει να αναφερθεί ότι ένα ποσοστό 60 % περίπου κάνει χρήση των ευεργετικών διατάξεων περί ανασφάλιστων και τους έχουν χορηγηθεί βιβλιάρια περίθαλψης απόρων.

Εξαρτήσεις – Ψυχική Υγεία: Παρουσιάζεται σημαντικός αριθμός ατόμων με συμπτώματα ψυχονευρωτικών διαταραχών στην υγεία τους – κατάθλιψη, αγχώδη διαταραχή, νευρολογικά νοσήματα- καθώς και ροπή προς εξαρτήσεις από ναρκωτικές ουσίες. Παρατηρείται κυρίως στις μεγαλύτερες ηλικίες ροπή προς το αλκοόλ που ενδεχομένως να καταγράφονται μόνο για την χορήγηση των προνοιακών επιδομάτων.

Αστικοδημοτική Τακτοποίηση: Η πλειονότητα του πληθυσμού είναι τακτοποιημένη αστικοδημοτικά και είναι Δημότες του Δήμου Μεσολογγίου και εκκρεμούν έγγραφές και μεταβολές σε άτομα μικρής ηλικίας (βρέφη) ή ανήλικων μητέρων.

Ασφαλιστική και φορολογική κατάσταση: Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού διαθέτει ΑΜΚΑ και ΑΦΜ. Οι περισσότεροι συζούν ως ζευγάρι χωρίς γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης και για αυτό φορολογικά φαίνονται να αποτελούν ξεχωριστά νοικοκυριά και μονογονεϊκές οικογένειες.

Επιδόματα: Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ωφελούμενοι προνοιακών επιδομάτων του ΟΓΑ και του ΚΕΑ. Σε πρώτη φάση μπορεί να γίνει μια γενική εκτίμηση, ωστόσο σε δεύτερη φάση και προκειμένου να διευκολυνθεί η επιλογή των ωφελούμενων στις υπό σχεδιασμό δράσεις και παρεμβάσεις, απαιτείται καταγραφή σε επίπεδο οικογένειας/νοικοκυριού και μελών αυτών.

Στοιχεία εγγεγραμμένων μαθητών Ρομά που φοιτούν σε όλες τις σχολικές μονάδες του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου το έτος 2022-2023».

Κατόπιν συνεργασίας μας με όλες τις Σχολικές μονάδες, η υφιστάμενη κατάσταση εγγεγραμμένων μαθητών Ρομά που φοιτούν τη σχολική χρονιά 2022-2023 είναι:

1. ΒΡΕΦΙΚΟΙ – ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

A/A	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΡΟΜΑ
1	Α΄ ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	41	-
2	Β΄ ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	52	-
3	Α΄-Β΄ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	27	-
4	Γ΄ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	55	1
5	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	31	1
6	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ	12	-
7	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΓΟΥΡΙΑΣ	13	-
8	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΤΑΜΝΑΣ	7	-

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 63c7d2ca874a8294a84e5b51 στις 18/01/23 13:09

9	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	23	-
10	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΑΤΟΧΗΣ	22	-
	ΣΥΝΟΛΟ	283	2

2. ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

Α/Α	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΡΟΜΑ
1	1 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	65	-
2	2 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	41	2
3	3 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	42	8
4	4 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	48	1
5	5 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	24	13
6	6 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	40	9
7	1 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	33	10
8	3 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	34	15
9	1 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΤΟΧΗΣ	53	-
10	1 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	36	-
11	4 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	8	5
12	2 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ	25	6
13	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΘΩΜΑ	7	-
14	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	3	-
15	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΓΟΥΡΙΑΣ	11	-
16	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΛΕΣΙΝΙΟΥ	9	-
17	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	13	-
18	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΑΜΝΑΣ	9	-
19	ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	3	-

20	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΙΟΥ	5	-
	ΣΥΝΟΛΟ	509	69

3. ΔΗΜΟΤΙΚΑ

A/A	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΡΟΜΑ
1	1 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	238	-
2	2 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	180	9
3	3 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	197	36
4	4 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	148	14
5	5 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	62	42
6	6 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	123	15
7	ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΣ/ΓΓΙΟΥ	25	8
8	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΓΙΟΥ ΘΩΜΑ	23	3
9	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ	3	-
10	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	51	-
11	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ	84	17
12	1 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	107	40
13	2 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	76	32
14	3 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	107	31
15	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΜΝΑΣ	52	2
16	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΙΟΥ	10	-
17	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΑΣΤΡΟΥ	-	-

18	1 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	71	-
19	2 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	75	23
20	1 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΟΧΗΣ	73	-
21	2 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΟΧΗΣ	73	-
22	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΕΣΙΝΙΟΥ	16	-
23	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΟΥΡΙΑΣ	55	6
24	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	36	-
25	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	-	
	ΣΥΝΟΛΟ	1885	278

4. ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Α/Α	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΡΟΜΑ
1	1 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	243	31
2	2 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	256	26
3	ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	64	1
4	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ	98	3
5	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	202	23
6	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	127	27
7	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΤΟΧΗΣ	113	3
8	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΟΥΡΙΑΣ	63	1
9	ΕΝΙΑΙΟ ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ- ΛΥΚΕΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	50	12

10	ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	102	-
	ΣΥΝΟΛΟ	1318	127

5. ΛΥΚΕΙΑ

A/A	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΡΟΜΑ
1	1 ^ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	124	-
2	2 ^ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	185	-
3	1 ^ο ΕΠΑΛ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	293	21
4	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ	90	2
5	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	91	-
6	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	150	-
7	ΕΠΑΛ ΚΑΤΟΧΗΣ	109	2
8	ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟ ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ	54	-
	ΣΥΝΟΛΟ	1096	25

Β) Ενδεικτικές ενέργειες στις οποίες έχουμε ήδη προβεί για την αντιμετώπισή των βασικότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πληθυσμοί Ρομά που διαβιούν στα όρια του δήμου μας ανά τομέα.

Τομέας «Στέγαση και βασικές Υποδομές»

- Ενημέρωση και καταγραφή οικογενειών που πληρούν τα κριτήρια για ένταξη στο πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου
- Ενημέρωση σχετικά με τις προϋποθέσεις επιδότησης ενοικίου
- Ένταξη οικογενειών στο πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου
- Παρέμβαση σε καταυλισμούς-οικισμούς με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης (καθαρισμοί, απεντομώσεις και απολυμάνσεις των καταυλισμών και οικισμών)
- Ενημέρωση πόρτα-πόρτα για βασικούς κανόνες υγιεινής - καθαριότητας

Τομέας «Εκπαίδευση»

- Καταγραφή όλων των σχολικών μονάδων στις οποίες φοιτούν μαθητές Ρομά
- Δικτύωση και συνεργασία με την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Αιτωλοακαρνανίας και όλες τις σχολικές μονάδες του Δήμου
- Εξάλειψη σχολικής διαρροής σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες και τους γονείς με επισκέψεις πόρτα-πόρτα ή τηλεφωνική επικοινωνία
- Υποστήριξη των μαθητών και παρακολούθηση της εκπαιδευτικής τους πορείας
- Επίλυση εκκρεμοτήτων για την εγγραφή των παιδιών Ρομά στο σχολείο
- Ενημέρωση και παραπομπή για εγγραφές παιδιών σε Παιδικούς Σταθμούς και ΚΔΑΠ του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου
- Ενισχυτική διδασκαλία μαθητών Ρομά σχολικής ηλικίας στα πλαίσια του αλφαριθμητισμού
- Υλοποίηση δράσεων δημιουργικής απασχόλησης στα πλαίσια καλλιτεχνικής παιδείας με μαθητές σχολικής ηλικίας-Δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης- Συμμετοχή των μαθητών σε συζητήσεις επιχειρηματολογίας
- Διοργάνωση τμημάτων αλφαριθμητισμού ενηλίκων-Διεξαγωγή μαθημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας στους ενήλικες προκειμένου να συμμετάσχουν στις εξετάσεις για απόκτηση τίτλου απολυτηρίου Δημοτικού. Επιτυχής ολοκλήρωση μαθημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας σε 13 ενήλικες Ρομά και λήψη απολυτηρίου Δημοτικού.
- Ενημέρωση και παραπομπή ενηλίκων Ρομά στο Εσπερινό Γυμνάσιο και στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου
- Μέριμνα για τους εφήβους που δεν έχουν ολοκληρώσει τη φοίτηση στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση
- Ενημέρωση ενηλίκων σχετικά με τα επιδοτούμενα επιμορφωτικά προγράμματα που πρόκειται να διεξάγει το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης του Δήμου
- Διεξαγωγή ενημερωτικών δράσεων σε σχολικές μονάδες όπου φοιτούν και μαθητές Ρομά
- Παραπομπή μαθητών σε ΚΕΔΔΥ
- Παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης σε γονείς με σκοπό την ενδυνάμωση και υποστήριξη μαθητών Ρομά
- Παροχή υποστήριξης στην **διεξαγωγή – δήλωση self-test μαθητών στην πλατφόρμα edupass.gov.gr** σε γονείς όπου υπάρχει αδυναμία πρόσβασής στο χώρο του Κέντρου Κοινότητας προκειμένου να μην υπάρχει σχολική διαρροή.

Τομέας «Απασχόληση»

- Αποτύπωση στοιχείων που αφορούν την απασχόληση των Ρομά
- Ενημέρωση και παραπομπή σε προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ και σε θέσεις που προκηρύσσει ο Δήμος μέσω της καθημερινής συνδιαλλαγής
- Ένταξη ωφελούμενων Ρομά σε προγράμματα απασχόλησης του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου
- Ενημέρωση των Ρομά για την εγγραφή τους στα Μητρώα του ΟΑΕΔ
- Ενέργειες προς αναβάθμιση του εκπαιδευτικού επιπέδου των ωφελούμενων ενηλίκων Ρομά με στόχο την διεκδίκηση θέσεων εργασίας (Δημιουργία τμημάτων Αλφαριθμητισμού, Μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, Παραπομπή σε Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας και Εσπερινό Γυμνάσιο, Παρακολούθηση της εκπαιδευτικής τους πορείας προς ενδυνάμωσή τους)
- Δικτύωση με τον Εμποροβιομηχανικό Σύλλογο Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου με σκοπό την ευαισθητοποίηση επαγγελματικών και εργοδοτικών φορέων σε τοπικό επίπεδο

- Παροχή βοήθειας και καθοδήγησης για την ορθή συμπλήρωση αιτήσεων σε θέσεις απασχόλησης

Τομέας «Υγεία»

- Καταγραφή του αριθμού των μαθητών με σκοπό την εμβολιαστική τους κάλυψη (Συγκέντρωση και έλεγχος ατομικών βιβλιαρίων υγείας μαθητών)
- Εμβολιαστική κάλυψη παιδιών Ρομά (Εθελοντής ιατρός-δωρεάν συνταγογράφηση εμβολίων – εμβολιασμός, συνεργασία με τους διευθυντές των σχολείων και τους γονείς, συνεργασία με το Πρόγραμμα «Υγεία για όλους», το Κέντρο Υγείας Αιτωλικού, την Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας)
- Αποτύπωση στοιχείων που αφορούν την υγεία των Ρομά
- Ενημερωτικές δράσεις(Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου, Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος, Παγκόσμια Ημέρα Καρδιάς,
- Διεξαγωγή ενημερωτική δράσης σε μαθητές Ρομά σχετικά με την ατομική και στοματική τους υγιεινή
- Μαθήματα Πρώτων Βοηθειών – Προστασίας από τα τσιμπήματα- Μαθήματα βασικών κανόνων υγιεινής και Πρόληψης σε καταυλισμό Ρομά (Ενημέρωση και εκπαίδευση πληθυσμού Ρομά στα πλαίσια βιωματικής μάθησης)
- Μέτρηση των τιμών Σακχάρου σε καταυλισμούς- οικισμούς Ρομά του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου
- Συνεργασία με το Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας για Χορήγηση ατομικών βιβλιαρίων υγείας
- Συνεργασία με ιατρό του Δήμου και το Νοσοκομείο Μεσολογγίου για την διενέργεια αιματολογικών εξετάσεων σε ωφελούμενους Ρομά, συνάντηση με τον εθελοντή ιατρό για την έκδοση των παραπεμπτικών εγγράφων και ενημέρωση των ωφελουμένων με τις απαραίτητες οδηγίες πριν την εξέταση.
- Δικτύωση με κρατικούς φορείς υγείας
- Παρεμβάσεις με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης σε καταυλισμούς-οικισμούς Ρομά
- Παραπομπή στο ΚΕΠΑ για πιστοποίηση αναπηρίας
- Πραγματοποίηση δωρεάν Ιατρικών εξετάσεων με την συνεργασία των **«Γιατρών του Κόσμου Ελλάδος»**
- **Ενημέρωση** του πληθυσμού σχετικά με τα μέτρα πρόληψης με **διανομή έντυπου υλικού covid-19.**
- **Δημιουργία** σύντομου και **περιεκτικού βίντεο** στο οποίο ανακοινώθηκαν μέτρα ατομικής προστασίας **covid-19** τόσο στα **ελληνικά όσο και στη Ρομανί**, το οποίο δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου αλλά και στα κοινωνικά δίκτυα.
- Ενημέρωση για τα μέτρα προστασίας **covid-19** στα ελληνικά και στα Ρομανί με μήνυμα που ανακοινώθηκε μέσω ηχοσυστήματος από όχημα του δήμου, το οποίο περιόδευσε στους καταυλισμούς και τους οικισμούς όλου του Δήμου.
- Επίσκεψη πόρτα- πόρτα σε όλους τους οικισμούς – καταυλισμούς του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου με σκοπό την ενημέρωση για δράση εμβολιασμού κατά της Covid-19- Διανομή έντυπου υλικού.
- Συνεργασία με δομές υγείας

Τομέας «Κοινωνική Ένταξη»

- Συλλογή στοιχείων Επεξεργασία ερωτηματολογίων – καταγραφή αναγκών και αξιολόγηση των παρεμβάσεων
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών
- Δημοσίευση άρθρων στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και σε τοπικές εφημερίδες-Ενημερωτικά δελτία τύπου
- Ενημέρωση ωφελουμένων σχετικά με τα προγράμματα που υλοποιεί ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου
- Πληροφόρηση και διασύνδεση και ένταξη πολιτών με φορείς και προγράμματα κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και κοινωνικής ένταξης που υλοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό επίπεδο (ΚΕΑ, ΤΕΒΑ, Κοινωνικό Παντοπωλείο, Βοήθεια στο σπίτι, ΚΔΑΠ, Παιδικό Σταθμοί, Επίδομα Ενοικίου, Προνοιακά Επιδόματα, Επίδομα Ανασφάλιστων Υπερήλικων, Επίδομα Γέννησης κτλ)-Υποστήριξη ωφελουμένων αναφορικά με την ορθή συμπλήρωση και υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών
- Υποστήριξη ατόμων και οικογενειών με σκοπό την Κοινωνική τους ένταξη- παρακολούθηση της διαδικασίας ένταξης (Κοινωνικές Έρευνες, Λήψη Κοινωνικών Ιστορικών, Συμβουλευτική ατόμων και οικογενειών)
- Ενημέρωση για την ανάγκη τακτοποίησης θεμάτων αστικοδημοτικής κατάστασης (ταυτότητες, πιστοποιητικά και ληξιαρχικές πράξεις, αρμόδιες υπηρεσίες, δικαιολογητικά, προβλήματα στρατιωτικής θητείας, κ.λ.π)

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ-ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ-ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ-ΑΠΕΙΛΕΣ

Καταγράψτε τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες που υπάρχουν στο δήμο καθώς και τις τυχόν ευκαιρίες και απειλές που υφίστανται σε σχέση με τη διαβίωση, την κοινωνική συνοχή και την κοινωνική ένταξη των Ρομά που διαβιούν στο Δήμο σας.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	1. Αστικοδημοτική τακτοποίηση της πλειονότητας πληθυσμού
	2. Υψηλό ποσοστό εμβολιασμού παιδιών
	3. Συμμετοχή στην άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων
	4. Εύκολη πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες
	5. Εύκολη πρόσβαση στην Εκπαίδευση
	6. Λειτουργία κοινωνικών δομών στο Δήμο(Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, Κοινωνικό Παντοπωλείο)
	7. Ύπαρξη ΑΦΜ και ΑΜΚΑ από τους Ρομά
	8. Υγειονομική Φαρμακευτική κάλυψη
	9. Ένταξη σε προγράμματα- επιδόματα (ΚΕΑ, ΕΠΙΔΟΜΑ ΕΝΟΙΚΙΟΥ, ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ, ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ, ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ,ΤΕΒΑ)
ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	1. Χαμηλά εισοδήματα συχνά κάτω από τα όρια της φτώχειας
	2. Κακές συνθήκες παιδικής στέγασης – ύπαρξη παραγκών
	3. Καταπατημένες ιδιωτικές εκτάσεις εκτός σχεδίου πόλης
	4. Έλλειψη διαμορφωμένων κοινόχρηστων χώρων

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Ανυπαρξία αποχετευτικού δικτύου 6. Ανεπαρκής κάλυψη οικισμού με κάδους απορριμμάτων 7. Υψηλά ποσοστά ανεργίας 8. Χαμηλή πρόσβαση γυναικείου πληθυσμού στην αγορά εργασίας 9. Προβλήματα στην πρόληψη και φροντίδα σε θέματα υγιεινής και προσωπικής φροντίδας 10. Χαμηλό ενδιαφέρον, αμέλεια γυναικείου πληθυσμού για τεστ ΠΑΠ και μαστογραφίες 11. Μεγάλο τμήμα του πληθυσμού είναι αναλφάβητο 12. Παρατηρούνται φαινόμενα μαθητικής διαρροής 13. Αρνητικά στερεότυπα και προκατάληψη απέναντι στην κοινότητα των ΡΟΜΑ 14. Χρήση ναρκωτικών ουσιών από τμήμα του πληθυσμού 15. Πλειονότητα των οικογενειών έχει ως μοναδικό εισόδημα επιδόματα πρόνοιας 16. Έλλειψη κατάρτισης / δεξιοτήτων
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βούληση της δημοτικής αρχής για επίλυση του ζητήματος 2. Βούληση της πλειοψηφίας του πληθυσμού ΡΟΜΑ για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και μετεγκατάστασης 3. Υλοποίηση προγράμματος επιδότησης ενοικίου 4. Πρόθεση της δημοτικής αρχής για δημιουργία θέσεων εργασίας στις ανταποδοτικές υπηρεσίες του Δήμου και χορήγηση αδειών λαϊκής αγοράς 5. Χαμηλή κινητικότητα , που δημιουργεί προϋποθέσεις εδραιοποίησης – ένταξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης 6. Αξιοποίηση της δυνατότητας ίδρυσης και λειτουργίας Κοιν.Σεπ. με αντικείμενο την ανακύκλωση 7. Έφεση τοπικού πληθυσμού στην άσκηση αυτοαπασχολούμενης εργασίας 8. Ενέργειες υποστήριξης ωφελούμενων από τα στελέχη του Παραρτήματος ΡΟΜΑ 9. Δυνατότητα πρόσληψης εκπαιδευτικών για προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας 10. Ιατρική παρακολούθηση ωφελουμένων (ιατρικό ιστορικό-cheek up, γυναικολογικές εξετάσεις, εμβολιασμοί παιδιών) 11. Δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων κατάρτισης
ΑΠΕΙΛΕΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κοινωνικός αποκλεισμός 2. Απροθυμία ιδιωτών ενοικίασης ακινήτων στους ωφελούμενους του προγράμματος 3. Καταπατημένες ιδιωτικές εκτάσεις σε κυριότητα ιδιωτών (κίνδυνος διοικητικής απομάκρυνσης από το χώρο) 4. Αδυναμία εύρεσης οικοπέδων για τοποθέτηση οικισμών 5. Πιθανότητα μη χορήγησης αδειών λαϊκών αγορών από την περιφέρεια 6. Μη δυνατότητα πρόσληψης στις ανταποδοτικές υπηρεσίες του Δήμου 7. Μη δυνατότητα τακτοποίησης των φορολογικών εκκρεμοτήτων 8. Ελάχιστες ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη – εγκλωβισμός σε περιορισμένες επαγγελματικές ενασχολήσεις, λόγω έλλειψης ικανών επαγγελματικών δεξιοτήτων 9. Μεγάλη απόσταση του σχολείου δεύτερης ευκαιρίας από τους καταυλισμούς

Ιεράρχηση θεμάτων ένταξης Ρομά στο Δήμο

Περιγράψτε εν συντομία τα βασικότερα θέματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά που διαβιούν στο δήμο σας αναφορικά με την κοινωνική τους ένταξη, ιεραρχήστε τα με κλίμακα 1-5 και περιγράψτε την προτεινόμενη αντιμετώπιση ανά θέμα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΜΑΤΟΣ	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ (1 – σημαντικότερο – ΩΣ 5 λιγότερο σημαντικό)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ	1	Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού, των εγκλημάτων μίσους και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά.
ΣΤΕΓΑΣΗ	1	Στεγαστική αποκατάσταση Ρομά (Επιδότηση ενοικίου – Βελτίωση συνθηκών Διαβίωσης - Δημιουργία Υποδομών και αντικατάσταση παραπηγμάτων με οικισμούς
ΑΝΕΡΓΙΑ	1	Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες ένταξης στην αγορά εργασίας.
ΕΞΑΡΤΗΣΙΣ	2	Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε προγράμματα Αγωγής Υγείας και παρεμβάσεις πρόληψης και προαγωγής Υγείας στο γενικό πληθυσμό με έμφαση στα παιδιά και ευάλωτες ομάδες (Πρωτογενής πρόληψη)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1	Υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά στην εκπαίδευση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης- Αύξηση της συμμετοχής των παιδιών Ρομά στην προσχολική υποχρεωτική εκπαίδευση (νηπιαγωγεία
ΥΓΕΙΑ	1	Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και σε ποιοτικές υπηρεσίες και φροντίδας υγείας
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	1	Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά στις υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης και φροντίδας.
ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	2	Βελτίωση των συνθηκών ατομικής υγιεινής σε χώρους καταυλισμών και οικισμών ή όπου χρήζει ανάγκη.
ΠΡΟΩΡΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΝΕΣ	1	Εκπαίδευση των παιδιών και ειδικά των κοριτσιών όπως και όλων των γυναικών ρομά σε θέματα ανάπτυξης ατόμου, διαφυλικών σχέσεων, κοινωνικών σχέσεων, θεσμικό πλαίσιο κλπ

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Γενικοί Επιχειρησιακοί στόχοι του Δήμου αναφορικά με τους πληθυσμούς Ρομά

Θα πρέπει να αναφερθούν οι γενικοί στόχοι και το «όραμα» του δήμου αναφορικά με τους πληθυσμούς Ρομά, οι ενδεχόμενες προτεραιότητες, η εξασφάλιση του ολιστικού χαρακτήρα των επικείμενων παρεμβάσεων, καθώς και οι τρόποι που οι δράσεις και οι παρεμβάσεις θα επηρεάσουν την καθημερινότητα και εν γένει τις συνθήκες διαβίωσης της κοινότητας Ρομά και της τοπικής κοινωνίας.

Στρατηγική Υλοποίησης Παρεμβάσεων – Στόχοι, Άξονες, Δράσεις

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και η ανάδειξη των προβλημάτων καθιστά ως επείγουσα την ανάπτυξη ενός σχεδίου για την επίλυση του στεγαστικού ζητήματος στους οικισμούς Ρομά του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου και την ένταξη των κατοίκων στον κοινωνικό ιστό της πόλης μέσα από ένα σύνολο δράσεων που βασικοί του πυλώνες είναι:

- Η στέγαση των κατοίκων (Μετεγκατάσταση/επιδότηση ενοικίου/βελτίωση υφιστάμενων συνθηκών/συνδυασμός)
- Η εγγραφή των παιδιών σχολικής ηλικίας στα σχολεία και η εκπαίδευση των ενηλίκων
- Η πρόσβαση σε πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και σε φαρμακευτικό υλικό για το σύνολο του πληθυσμού
- Προώθηση στην απασχόληση και αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας

Ομάδα-στόχος/ωφελούμενοι των παραπάνω αξόνων του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου αποτελεί το σύνολο/μέρος του πληθυσμού, που όμως πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- δεν έχουν ακίνητη περιουσία, που να τους επιτρέπει να κατοικούν σε αυτήν και δεν έχουν δανειοδοτηθεί για την αγορά ακινήτου
- έχουν εγγράψει τα παιδιά τους στα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία της περιοχής και τα οποία παρακολουθούν κανονικά σε αυτά
- παρακολουθούν προγράμματα κατάρτισης ή σχολείο Β' ευκαιρίας, όπου αυτό απαιτείται
- είναι σε συνεχή συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας με το Παράρτημα Ρομά

Συμμετοχή ωφελούμενων στο σχεδιασμό της ολοκληρωμένης παρέμβασης. Η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την Κοινωνική ένταξη των Ρομά στο Δήμο Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, διαπνέεται από ολιστικό χαρακτήρα παρεμβαίνοντας και στους τέσσερις άξονες της Εθνικής Στρατηγικής (Στέγαση, Απασχόληση, Υγεία, Εκπαίδευση). Η βιωσιμότητα, ωστόσο κάθε μορφής δράσης που αφορά την τοπική κοινότητα

προϋποθέτει τη διασφάλιση συναίνεσης, συνεργασίας και συμμετοχής από την πλευρά των εκπροσώπων της ομάδας στόχου. Στο Δήμο Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου προτεραιότητα αποτελεί η θετική κινητοποίηση των Ρομά, αλλά και των μη Ρομά κατοίκων, ώστε η σχεδιαζόμενη παρέμβαση να συνεισφέρει στην κατάρριψη στερεοτύπων, στην ανάπτυξη θετικών προτύπων και καθιέρωση καθημερινών δεσμών της τοπικής κοινότητας που σε βάθος χρόνου θα συμβάλουν στην κατάρριψη φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού. Από τα πρώτα στάδια της παρέμβασης και σε κάθε στάδιο αυτής προβλέπεται η ενημέρωση και η διασφάλιση της εκπροσώπησης της τοπικής κοινότητας μέσα από ημερίδες ενημέρωσης-δράσεις ευαισθητοποίησης - συμμετοχή των ομάδων εκπροσώπησης στις συσκέψεις-Διαβούλευση με WORKSHOPS, για διατύπωση απόψεων από τους κατοίκους με την καθοδήγηση επιστημόνων κλπ

Συγκεκριμένα:

- **Καμπάνιες ευαισθητοποίησης** που σκοπό έχουν τη δημιουργία μιας γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ των Ρομά και των μη Ρομά, αλλά και νέων κωδικών επικοινωνίας μεταξύ των ίδιων, αλλά και της υπόλοιπης κοινωνίας. Αυτό θα γίνει εφικτό με την κατανόηση από την πλευρά των Ρομά, ότι αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης κοινωνίας, η οποία είναι υποχρεωμένη να τους προστατεύει και να μεριμνά για την πρόοδο τους, τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής τους, της υγείας τους και της μόρφωσής τους, αλλά επίσης συνεπάγεται υποχρεώσεις από την πλευρά τους σχετικά με την τήρηση των κανόνων που απαιτούνται σε μια οργανωμένη κοινωνία. Οι κανόνες αυτοί αφορούν την συμπεριφορά των μελών της ομάδας στόχου απέναντι στην οργανωμένη κοινωνία (δημιουργία φορολογικής συνείδησης, συνέπεια στους κανόνες συμμετοχής σε Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, ενεργή συμμετοχή σε ημερίδες-σεμινάρια επαγγελματικού προσανατολισμού με σκοπό την πραγματική εξεύρεση εργασίας, κατανόηση της αναγκαιότητας αστικοδημοτικής τακτοποίησης, κατανόησης ότι η παροχή των προγραμμάτων ανθρωπιστικής κρίσης αποτελεί ένα ενδιάμεσο στάδιο για την επίτευξη της οικονομικής τους αυτονομίας και όχι μόνιμο τρόπο βιοπορισμού) αλλά και απέναντι στον εαυτό τους (πρόληψη υγείας, συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία).

-**τη συμμετοχή των ομάδων εκπροσώπησης** στις συσκέψεις που αφορούν τον προγραμματισμό ενεργειών για το σχεδιασμό των παρεμβάσεων που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των Ρομά, η κινητοποίηση από το Δήμο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών Τοπικοί Σύλλογοι, Παραγωγικοί φορείς, Επιμελητήρια, Εθελοντικές Οργανώσεις, Εκκλησία κλπ, ζητώντας την κατάθεση των προτάσεών τους, αξιοποιώντας την εμπειρία τους, και καλώντας τες σε συνεδριάσεις που οργανώνονται για το σχεδιασμό των παρεμβάσεων. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν επίσης, να χρησιμεύουν ως βασικοί εταίροι εφαρμογής των δραστηριοτήτων, που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των Ρομά, καθώς είναι οι μόνες που βρίσκονται σε άμεση επαφή όχι μόνο με τους Ρομά αλλά και με όλους τους κατοίκους του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να διαδραματίσουν επίσης σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση των προγραμμάτων ενσωμάτωσης των Ρομά, ως εκ τούτου συνιστάται να καλούνται να συμμετέχουν σε Επιτροπές Παρακολούθησης της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης. Είναι φανερό, ότι έχει καίρια σημασία να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή συμμετοχή

της τοπικής κοινότητας, καθώς και η ανάδειξη τοπικών εκπροσώπων. Η ανάδειξη των εκπροσώπων της κοινότητας θα πραγματοποιηθεί μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες.

Επιπλέον, μέριμνα της δημοτικής αρχής είναι η διασφάλιση της συμμετοχής της τοπικής κοινότητας στον φορέα-όργανο διαχείρισης-αντιπροσώπευσης, που θα συσταθεί για τη αντιμετώπιση των ζητημάτων, που θα ανακύπτουν στην καθημερινότητα των κατοίκων του οικισμού. Παράλληλα προβλέπεται να αξιοποιηθεί η εμπειρία και το έμπυχο δυναμικό του υφιστάμενου Συλλόγου που δραστηριοποιείται στο Δήμο. Αρωγός σε κάθε βήμα για την κατοχύρωση του λειτουργικότητας και του αντιπροσωπευτικού ρόλου του Φορέα Διαχείρισης θα είναι ο Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου με τις υπηρεσίες του, επικουρούμενες από τα στελέχη του Παραρτήματος Κέντρου Κοινότητας-Παράρτημα Ρομά. Ο Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου, πρόκειται επίσης, να αξιοποιήσει την εμπειρία του πιστοποιημένου τοπικού διαμεσολαβητή, που έχει καταρτισθεί σε αντίστοιχα προγράμματα επιμόρφωσης διαμεσολαβητών ή είχε ενεργή συμμετοχή στην υλοποίηση των Παραρτημάτων Ρομά και των Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: «ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ»

Ο **Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου** έχοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση των οικισμών των Ρομά που διαμένουν στην ευρύτερη περιοχή του, τις ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσής τους και συγκεκριμένα:

A) Οι κάτοικοι ως επί το πλείστον, αποτελούν μόνιμο πληθυσμό εγκατεστημένο στους οικισμούς εδώ και πολλές δεκαετίες και πολύ εξ αυτών διαθέτουν ιδιόκτητα οικόπεδα και μόνιμες κατοικίες. Ειδικότερα στις περιοχές Ταμπακαριά και Κλείσοβας της Δημοτικής Ενότητας Μεσολογγίου, η οποία δεύτερη βρίσκεται στα όρια προστατευόμενης περιοχής με την συνθήκη RAMSAR, επιθυμούν την επιλογή της επιδότησης ενοικίου, ώστε να ανεξαρτοποιηθούν τα νεαρότερα μέλη τους που διαθέτουν δικές τους πυρηνικές οικογένειες.

B) Κατόπιν επιθυμίας και των ίδιων των Ρομά που διαβιούν σε ακατάλληλες συνθήκες στο καταυλισμό Β3 Αντλιοστάσιο της Δημοτικής Ενότητας Αιτωλικού, προτάθηκε η μετεγκατάστασή τους στη θέση Αγκινάρα.

Πιο συγκεκριμένα προκειμένου να διευθετηθούν τα ζητήματα στέγασης και των απαραίτητων υποδομών του πληθυσμού Ρομά, έχει εισηγηθεί πρόταση προς το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά και την βελτίωση συνθηκών διαβίωσης με τις κάτωθι δράσεις:

Δράση Ι: Επιδότηση Ενοικίου

Η πολιτεία παίζει το ρόλο του μεσολαβητή μεταξύ ενοικιαστή και ιδιοκτήτη. Πρέπει να εντοπίσει κατοικίες για μίσθωση και αντίστοιχα τις οικογενειακές μονάδες που μπορούν να εγκατασταθούν σε αυτόνομες οικίες ή διαμερίσματα στον αστικό ιστό και χορηγεί το μίσθωμα στον ιδιοκτήτη για προσυμφωνημένη περίοδο χρόνου. Επισημαίνεται, ότι για να είναι επιτυχής η ένταξη του πληθυσμού Ρομά μέσα στον αστικό ιστό θα πρέπει οι ωφελούμενοι να πληρούν ορισμένα κριτήρια, όπως η φοίτηση των παιδιών στο σχολείο, η απασχόληση των γονέων ή η δυνατότητα εύρεσης εργασίας και παρακολούθησης σχολείων δεύτερης ευκαιρίας, κ.λπ. Σκόπιμο είναι οι ωφελούμενες οικογένειες να πλαισιώνονται από εξατομικευμένες υπηρεσίες τόσο πριν τη μετεγκατάσταση όσο και κατά τη διάρκεια της εγκατάστασής τους στον αστικό ιστό. Υποστήριξη και δράσεις ευαισθητοποίησης θα πρέπει να παρέχονται και στον κυρίαρχο πληθυσμό. Μέσα σε αυτή τη περίοδο (τριών έως πέντε

ετών) πρέπει να καταστεί αυτοσυντήρητη η εκάστοτε ωφελούμενη οικογένεια Ρομά, μέσα από τακτοποίηση στον εργασιακό τομέα. Στη συγκεκριμένη παρέμβαση θα πρέπει να αναπτυχθεί δομή υποστήριξης των ωφελούμενων για την ομαλή ένταξη στον ευρύτερο αστικό και κοινωνικό ιστό καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης/ ενημέρωσης του γενικού πληθυσμού. Επίσης οι ωφελούμενοι της παρέμβασης θα πρέπει να δεσμεύονται από ειδικό συμφωνητικό. Η συγκεκριμένη παρέμβαση θα υλοποιείται από κοινού με παρεμβάσεις για την προώθηση στην απασχόληση – ένα τουλάχιστον άτομο (ενήλικας) ανά οικογένεια θα συμμετέχει σε πρόγραμμα ενεργητικών πολιτικών. Το πλεονέκτημα είναι ότι θα αποφεύγεται ο κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού και θα αναζωογονηθεί η τοπική αγορά κατοικίας.

Προβλήματα προτεινόμενης δράσης Επιδότηση ενοικίου	Προτεινόμενη αντιμετώπιση Διαμαρτυρίες περιοίκων
Προβλήματα με περιοίκους	-Ενημέρωση για την αξία της ενσωμάτωσης των πληθυσμών Ρομά της περιοχής -Μέριμνα για περαιτέρω υποστήριξη των οικογενειών Ρομά από τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές δομές -Εγγύηση του Δημοσίου – Διασφάλιση -Ενοικίαση κατοικιών που σε διαφορετική περίπτωση θα ήταν αναξιοποίητα
Κίνδυνος ζημιών στις ιδιοκτησίες	Ασφάλιση κατοικίας για τις ζημιές

Δράση II: Ανάπτυξη μόνιμου οικισμού – Μετεγκατάσταση Εισαγωγή πρότασης Αιτωλικού

Η Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού (πρώην Δήμος Αιτωλικού) είναι μέρος του Καλλικρατικού Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου. Στην Δ.Ε. Αιτωλικού διαμένουν μόνιμα περίπου 140 οικογένειες ΡΟΜΑ, σε 5 κυρίως εστίες. Το πρώτο μέρος της πρότασης αφορά την μετεγκατάσταση του καταυλισμού «αντλιοστασίου» που βρίσκεται στην είσοδο της πόλης, περιλαμβάνει περίπου 35 οικογένειες, και όπου οι συνθήκες διαβίωσης είναι μη αποδεκτές, απουσιάζουν οι βασικές υποδομές, και οι άνθρωποι μένουν σχεδόν αποκλειστικά σε παραπήγματα. Το δεύτερο αφορά στην ανακαίνιση του πρώην ΚΕΚ Ευρυρίδες ώστε να δημιουργηθεί ένα κέντρο ΡΟΜΑ για την εξυπηρέτηση δράσεων ένταξης τους στην κοινωνία, αλλά και την δημιουργία ενός τμήματος εκμάθησης και διάδοσης της μουσικής τους παράδοσης και κληρονομιάς, την μουσική τέχνη της ζυγιάς της Δ. Ρούμελης.

Περιγραφή Υφιστάμενης κατάστασης καταυλισμού «Αντλιοστάσιο»

Ο καταυλισμός «αντλιοστασίου» αποτελείται από 35 περίπου οικογένειες που διαμένουν κυρίως σε παραπήγματα, ελάχιστες αυθαίρετες κατασκευές από τσιμεντόλιθους, και μερικά κοντέινερ που διατέθηκαν παλιότερα από το Δήμο Αιτωλικού. Ο χώρος διαμονής τους είναι ανάμεσα στην λιμνοθάλασσα Αιτωλικού και το έλος που αποστραγγίζει το γειτονικό αντλιοστάσιο, σε έκταση του Δημοσίου, σε μηδενική απόσταση από τον αιγιαλό, καθιστώντας τις συνθήκες διαμονής απαράδεκτες. Υποδομές αποχέτευσης δεν υπάρχουν, και υπάρχουν κατασκευασμένοι μερικοί αυτοσχέδιοι βόθροι. Τα παραπήγματα υδρεύονται παράνομα με αυτοσχέδιες κατασκευές πάνω στον αγωγό ύδρευσης του Δήμου, με συνεχείς καταγγελίες, διακοπές, συλλήψεις και επανασυνδέσεις δημιουργώντας μια μόνιμη εστία επικινδυνότητας για το δίκτυο αλλά και για τον καταυλισμό. Τέλος ο καταυλισμός

ηλεκτροδοτείται επίσης παράνομα, με αυτοσχέδια δίκτυα κλέβοντας ρεύμα από τις γειτονικές κολώνες με επίσης συνεχείς καταγγελίες, συλλήψεις, διακοπές και παράνομες επανασυνδέσεις.

Οι οικογένειες ΡΟΜΑ που μένουν εκεί, είναι κυρίως οικογένειες ανέργων και ελάχιστων πλανόδιων πωλητών. Δεν λείπει η παραβατικότητα, με περιστατικά κλοπών, εμπορίας ναρκωτικών και καταστροφών.

Υπάρχει μια συνεχής διένεξη με τους κατοίκους που ανά διαστήματα πυροδοτείται από περιστατικά καταστροφών(πχ δημοτικού φωτισμού και εγκαταστάσεων, αυτοκινήτων κτλ), κλοπών, παραβατικής/προκλητικής συμπεριφοράς, αλλά και συνεχή παράπονα για τη θέση του καταυλισμού που είναι το πρώτο πράγμα που βλέπει κανείς όταν φτάνει στο Αιτωλικό.

Έχουν γίνει αρκετές συμφωνίες με τους ανθρώπους του καταυλισμού ανά τα χρόνια για την μετεγκατάσταση τους στην περιοχή της «Αγκινάρας» σε ιδιόκτητο αγροτεμάχιο του Δήμου Αιτωλικού που αγοράστηκε γι' αυτό ακριβώς το σκοπό, μα η αδυναμία του Δήμου ανά τα χρόνια να δημιουργήσει πλήρως τις κατάλληλες εγκαταστάσεις αξιοπρεπούς διαμονής, αναβάλλει συνεχώς την μετεγκατάσταση, με την οποία συμφωνούν όλοι, πληθυσμός του καταυλισμού δηλαδή, η κοινωνία του Αιτωλικού, αλλά και ο Δήμος.

Η σημερινή Δημοτική Αρχή έχει ξεκινήσει την διαδικασία δημιουργίας των εγκαταστάσεων αυτών, ολοκληρώνοντας την επέκταση του δικτύου ύδρευσης προς την θέση μετεγκατάστασης και έχει αιτηθεί από τη ΔΕΗ, την επέκταση του δικτύου ηλεκτρισμού για την κάλυψη 40 τουλάχιστον κατοικιών, επέκταση που αναμένεται να ολοκληρωθεί τους προσεχείς μήνες.

Περιγραφή της πρότασης για μετεγκατάσταση

Η πρόταση για μετεγκατάσταση αφορά την κατασκευή των υποδομών εκείνων για την τοποθέτηση 36 οικίσκων 60 τ.μ. και ενός πολυχώρου συνάθροισης, την σύνδεσή τους με τα δίκτυα αποχέτευσης, ύδρευσης και ηλεκτρισμού, και την βελτίωση πρόσβασης στον χώρο μετεγκατάστασης. Ο χώρος μετεγκατάστασης είναι δύο σε επαφή αγροτεμάχια του Δήμου Αιτωλικού, συνολικής έκτασης 17 στρεμμάτων, εκτός σχεδίου πόλεως Αιτωλικού, άρτια και οικοδομήσιμα, προσβάσιμα από αγροτική οδό, κοντά στον αστικό ιστό, αγορασμένα γι' αυτό το σκοπό, και δηλωμένα στο Κτηματολόγιο. Η τοποθεσία δεν απέχει πολύ από τη θέση που βρίσκονται, υπάρχει αρκετός χώρος για υποδομές, στάθμευση, και μετά τις απαιτούμενες εργασίες, συνθήκες ικανοποιητικής διαβίωσης και ποιότητας ζωής.

Αναλυτικά, θα επιχωθεί τμήμα του οικοπέδου ώστε να επιτύχουμε ενιαία κλίση σε όλο το οικόπεδο. Θα εξυγιανθεί η επιφάνεια του, και θα διαμορφωθούν οι τελικές κλίσεις για την απορροή των όμβριων υδάτων. Θα επεκταθεί το δίκτυο αποχέτευσης κατά 700 μέτρα ώστε να φτάσει στον υπό κατασκευή οικισμό. Θα κατασκευαστούν 36 θέσεις, διαστάσεων 12μ x 12μ, με δάπεδο ελαφρά οπλισμένου σκυροδέματος πάχους 20 εκατοστών, στο οποίο θα τοποθετηθεί οικίσκος. Ο περιβάλλον χώρος της θέσης θα φυτευτεί. Θα γίνει εκσκαφή εντός του οικοπέδου για την κατασκευή δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης. Θα τοποθετηθούν πέντε κολώνες ΔΕΗ ώστε να ηλεκτροδοτηθούν όλοι οι οικίσκοι. Σε κάθε θέση θα κατασκευαστεί ένα φρεάτιο ύδρευσης, ένα αποχέτευσης, και ένα υπαίθριο πύλλαρ, ώστε να συνδεθούν οι οικίσκοι με τα δίκτυα.

Περιμετρικά της κάθε θέσης θα κατασκευαστεί δρόμος πλάτους 4 μέτρων. Στο κέντρο του οικισμού θα κατασκευαστεί πλατεία με δυνατότητα για θέση ενός πολυχώρου συνάθροισης. Η συνολική διάταξη φαίνεται στο συνημμένο διάγραμμα δόμησης. Για την πρόσβαση στον οικισμό, θα ασφαλοστρωθεί ο αγροτικός δρόμος που επικοινωνεί με αυτό πλάτους πέντε μέτρων και μήκους 700 μέτρων.

Εργασίες που απαιτούνται – Προϋπολογισμός

Για να κατασκευαστούν οι υποδομές για την υποδοχή των οικίσκων χρειάζονται,

- Επέκταση του δικτύου αποχέτευσης κατά 700μ και κατασκευή ενός αντλιοστασίου ανύψωσης λυμάτων
- Επέκταση του δικτύου ηλεκτρισμού και δημοτικού φωτισμού κατά 250 μέτρα με πέντε κολώνες
- Χωματοургικές εργασίες (εξυγίανση, επιχώσεις, διαμορφώσεις κλίσεων, εκσκαφές)
- Κατασκευές τοπικού ρυμοτομικού δικτύου
- Κατασκευές φρεατίων ύδρευσης και αποχέτευσης
- Τοποθέτηση πιλαρς παροχής ηλεκτρικού ρεύματος
- Κατασκευή βάσεων έδρασης των οικίσκων
- Τοποθέτηση κρασπέδων για οριοθέτηση κατοικιών
- Κατασκευή πλατείας στο κέντρο του οικισμού
- Φύτευση δέντρων/φυτών

Βαθμός Ωριμότητας

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ
Έκταση για μετεγκατάσταση κοντά σε αστικό ιστό	Οικόπεδο 17 στρεμμάτων ιδιοκτησίας του Δήμου
Αδειοδοτήσεις για επεμβάσεις	Οι εργασίες απαιτούν αποκλειστικά άδειες μικρής κλίμακας που εκδίδονται από την υπηρεσία Δόμησης του Δήμου αυθημερόν
Διάγραμμα Δόμησης - Χωροθέτηση	Υπάρχει ήδη
Κοστολόγηση	Υπάρχει ήδη

Περιγραφή περιοχής και ενέργειες σχετικά με την μετεγκατάσταση των Ρομά:

Η στέγαση των Ρομά, θα πραγματοποιηθεί με μετεγκατάσταση σε ιδιόκτητο οικόπεδο, που θα παραχωρηθεί από το Δήμο, στη θέση «Αγγινάρα», επιφάνειας 17 στρεμμάτων εκτός σχεδίου. Η πρόσβαση στο νέο οικισμό εξασφαλίζεται από την επαρχιακή οδό Αιτωλικού Μεσολογγίου μέσω αγροτικής οδού μήκους 500μ. Ο οικισμός εξυπηρετείται επίσης από αστική συγκοινωνία με συχνότητα διέλευσης των λεωφορείων ανα μία ώρα μέσω της επαρχιακής οδού Αιτωλικού Μεσολογγίου. Για την εξυπηρέτηση του μαθητικού πληθυσμού υφίστανται τα ακόλουθα εκπαιδευτήρια :

- ΔημοτικόΑπόσταση 1,8χλμ
- ΓυμνάσιοΑπόσταση 3,2χλμ
- ΛύκειοΑπόσταση 3,2χλμ

Οι εργασίες που προβλέπονται για την μετεγκατάσταση των οικισμών είναι:

Δράση 1: Εργασίες Διαμόρφωσης εδάφους

- Τοπογραφικές εργασίες
- Χωματοургικά: Αποψίλωση, διάστρωση, μεταφορά και απόθεση υλικών εκσκαφής

Δράση 2: Κατασκευή Δικτύων

- Κατασκευή δικτύου ακαθάρτων υδάτωνμήκος αγωγού 600μ (τοπικό δίκτυο 1500μ)
- Κατασκευή Δικτύου Όμβριων υδάτων..... μήκος αγωγού 600μ
- Κατασκευή δικτύου Ύδρευσηςυπάρχει κεντρική παροχή (τοπικό δίκτυο 1500μ)
- Κατασκευή Δικτύου τηλεφωνίας..... μήκος αγωγού 200μ

- Κατασκευή εναέριου Δικτύου ηλεκτροδότησης ... έχει ήδη πληρωθεί από το Δήμο και εκκρεμεί η τοποθέτηση του από τη ΔΕΗ
- Έργα οδοποιίας ασφαλτοστρώσεις 10000τμ πεζοδρομήσεις 500τμ

Δράση 3: Διαμορφώσεις

- Διαμόρφωση «οικοπέδων» και κοινόχρηστων χώρων συνολικής επιφάνειας 5000τ.μ.

Δράση 4: Καθαριότητα

- Δίκτυο αποκομιδής απορριμμάτων, ένα απορριμματοφόρο, προμήθεια 45 κάδων

Δράση 5: Κτηριακά

- Τοποθέτηση Οικίσκων και σύνδεσή τους με ΟΚΩ.
- Τοποθέτηση Οικίσκων για στέγαση δομών (πολύκεντρο Κ.Κ κλπ) και σύνδεση με ΟΚΩ

Δράση 6: Αποξηλώσεις, Κατεδαφίσεις

- Κατεδαφίσεις και αποξηλώσεις στους παλαιούς οικισμούς και απόδοση των χώρων σε κοινή χρήση.

Δράση 7: Συντήρηση και Καθημερινότητα

- Προμήθεια κάδων απορριμμάτων. Αφορά την προμήθεια 20 κάδων για την αποκομιδή απορριμμάτων στη περιοχή του καταυλισμού
- καθώς και ενός απορριμματοφόρου και ενός σαρώθρου.

Δράση 8: Μετεγκατάσταση του πληθυσμού

- Μεταφορά των οικοσκευών του πληθυσμού στη νέα θέση

Δράση 9: Κατεδάφιση των παραπηγμάτων

- Κατεδάφιση των παραπηγμάτων και διαμόρφωση κοινόχρηστου χώρου με την χρήση μηχανημάτων έργου.

Δράση III: Βραχυπρόθεσμες - μεσοπρόθεσμες δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης έως την μετεγκατάσταση του πληθυσμού

Ο Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, προτείνει για δράσεις οι οποίες έχουν καθολική εφαρμογή σε όλη την διάρκεια του προγράμματος, και η εκτέλεση των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία του σχεδίου. Συνεπώς προτείνεται η ανάπτυξη δράσεων εντός του υφιστάμενου οικισμού, οι οποίες θα παρέχουν τις βασικές υπηρεσίες και αγαθά. Με χρονικό ορίζοντα την πενταετία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η πλήρης κάλυψη των βασικών αναγκών στέγασης και υποδομών (σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος Σχεδίου Δράσης) ως βάση για τη σταδιακή, αλλά πλήρη ένταξη των Ρομά.

Επίσης, οι δράσεις πρέπει να περιλαμβάνουν και παροχή υπηρεσιών που θα διασφαλίζουν την υποστήριξη του πληθυσμού έτσι ώστε να καταστεί εφικτό α) τα παιδιά Ρομά να εγγραφούν και να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα, β) οι νέοι να υποστηριχθούν με παρεμβάσεις επαγγελματικού προσανατολισμού και ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων στον τομέα της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών, στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, γ) οι γυναίκες να ενημερωθούν για θέματα υγιεινής και οικιακής διαχείρισης και δ) γενικότερα, παρεμβάσεις ενδυνάμωσης και υποστήριξης του πληθυσμού τόσο για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης με δομές υγιεινής όσο και για τη διαδικασία κοινωνικής ένταξης. Συγκεκριμένα προτείνονται τα εξής:

Δημιουργία «**Πολύκεντρου**» το οποίο θα αναπτυχθεί έτσι ώστε να καλύπτει ή να ενισχύει υπηρεσίες που παρέχονται από το Παράρτημα Ρομά καθώς και επιπρόσθετες δραστηριότητες με στόχο να παρέχει μία ευρεία γκάμα υπηρεσιών που θα ανταποκρίνονται τόσο στις ανάγκες υποστήριξης της εκπαίδευσης, της κοινωνικής φροντίδας, της παροχής βασικών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας και άλλων συνοδευτικών υπηρεσιών. Όπου υφίσταται Παράρτημα Ρομά δύναται μέσω ειδικών Πράξεων να συμπληρωθεί με περαιτέρω

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 63c7d2ca874a8294a84e5b51 στις 18/01/23 13:09

δραστηριότητες και κτιριακές υποδομές είτε δίπλα στο Παράρτημα όπου είναι εφικτό, ή σε άλλα σημεία του οικιστικού ιστού.

Το «Πολύκεντρο» δύναται να παρέχει υπηρεσίες με την ακόλουθη δομή:

A. Παροχή υπηρεσιών βασικής ιατρικής φροντίδας και προληπτικής ιατρικής.	
B. Ενισχυμένες δομές υποστήριξης. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν πέραν των ανωτέρω και τις ακόλουθες υπηρεσίες:	
Δομές μαθησιακής υποστήριξης.	[Χώροι και επιπρόσθετο προσωπικό για φροντιστηριακή υποστήριξη στους μαθητές. Οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν και πρόγραμμα σίτισης, ένδυσης και προσωπικής υγιεινής των μαθητών Ρομά με τη μορφή ενός χώρου ημερήσιας φροντίδας για τα παιδιά Ρομά του οικισμού. Σκόπιμο είναι να υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι για την υποστήριξη μαθητών του δημοτικού και μαθητών Γυμνασίου/Λυκείου. Τα πρώινα οι συγκεκριμένοι χώροι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων για μικρότερα παιδιά ή για γυναίκες Ρομά.]
Δομές ατομικής υγιεινής	WC-ντουζιέρες
Υπηρεσίες συλλογικής και περιβαλλοντικής υγιεινής	Πρόσβαση σε δίκτυο υδροδότησης, ρευματοδότησης, αποχέτευσης, αποκομιδής απορριμμάτων, κ.α
Αποτύπωση στοιχείων της κουλτούρας Ρομά	Καταγραφή μουσικών οργάνων, ηθών και εθίμων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΚΕΚ ΕΥΠΥΡΙΔΕΣ

Μια πρόταση του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου που αφορά την Δημοτική Ενότητα Αιτωλικού, είναι η ανακαίνιση του κτηρίου του πρώην ΚΕΚ Ευπυρίδες, ώστε να κατασκευαστεί ένα **κέντρο ΡΟΜΑ**, το οποίο θα είναι και το κέντρο διοργάνωσης δράσεων και εκδηλώσεων για την προώθηση της συνεργασίας ΡΟΜΑ και κοινωνίας. Στο κέντρο θα υλοποιηθεί η πρόταση δημιουργίας τμήματος για την διάδοση και διατήρηση της μουσικής τέχνης της ζυγιάς της Δ. Ρούμελης.

Η ανακαίνιση αφορά τοποθέτηση ενεργειακών κουφωμάτων αλουμινίου, εσωτερική διαρρύθμιση με χωρίσματα γυψοσανίδων, επισκευές στο πάτωμα και τη στέγη,

ψευδοροφές, τουαλέτες, διαμόρφωση εξωτερικού χώρου, χρωματισμούς, κιγκλιδώματα ασφαλείας, ηλεκτρολογικά, υδραυλικά, εγκατάσταση κλιματισμού, και σύστημα ασφαλείας.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ - ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Οι εργασίες που απαιτούνται είναι:

- Τοποθέτηση ενεργειακών κουφωμάτων αλουμινίου
- Εσωτερικές διαρρυθμίσεις με χωρίσματα γυψοσανίδων
- Ψευδοροφή
- Επισκευή στέγης
- Επισκευή πατώματος
- Κατασκευή WC και WC ΑΜΕΑ
- Χρωματισμοί
- Τοποθέτηση κιγκλιδωμάτων ασφαλείας
- Επισκευή ηλεκτρολογικών
- Επισκευή υδραυλικών
- Τοποθέτηση κλιματιστικής μονάδας
- Τοποθέτηση συστήματος ασφαλείας
- Διαμόρφωση εξωτερικού χώρου

Τοποθέτηση ενεργειακών κουφωμάτων αλουμινίου	15.000
Εσωτερικές διαρρυθμίσεις με χωρίσματα γυψοσανίδων	7.000
Ψευδοροφή	5.000
Επισκευή στέγης	10.000
Επισκευή πατώματος	6.000
Κατασκευή WC και WC ΑΜΕΑ	4.000
Χρωματισμοί	10.000
Τοποθέτηση κιγκλιδωμάτων ασφαλείας	5.000
Επισκευή ηλεκτρολογικών	5.000
Επισκευή υδραυλικών	5.000
Τοποθέτηση κλιματιστικής μονάδας	7.000
Τοποθέτηση συστήματος ασφαλείας	2.000
Διαμόρφωση εξωτερικού χώρου	2.000
Επίπλωση και εξοπλισμός (Η/Υ, γραφεία)	10.000
ΣΥΝΟΛΟ:	93.000

ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ
Κυριότητα κτηρίου ΚΕΚ Ευρυίδες	Έχει παραχωρηθεί στον Δήμο από τον ΟΑΕΔ
Αδειοδοτήσεις για επεμβάσεις	Οι εργασίες απαιτούν αποκλειστικά άδειες μικρής κλίμακας που εκδίδονται από την υπηρεσία Δόμησης του Δήμου αυθημερόν
Σύνολο μελετών που απαιτούνται	Υπάρχει ήδη
Αρχιτεκτονική μελέτη	Υπάρχει ήδη
Κοστολόγηση	Υπάρχει ήδη

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ

Για την μεταστέγαση των ΡΟΜΑ απαιτούνται συνολικά 568.505,88€, για την ανακαίνιση του πρώην ΚΕΚ Ευπυρίδες χρειάζονται 93.000,00€, και για το πιλοτικό πρόγραμμα διάδοσης της μουσικής της ζυγιάς της Δ. Ρούμελης 100.000,00€. Συνολικά το κόστος που απαιτείται για τις δράσεις ένταξης των ΡΟΜΑ του αντλιοστασίου Αιτωλικού ανέρχεται στις 761.505,88€ και ο χρόνος υλοποίησης εφόσον έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση είναι οκτώ μήνες, και το πρόγραμμα εκμάθησης θα διαρκέσει ένα έτος.

Δείκτες Στέγασης και Βασικών Υποδομών

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Οικογένειες που θα μετεγκατασταθούν σε ενοικιαζόμενες κατοικίες	60
Οικογένειες που θα μετεγκατασταθούν σε οικίσκους	35
Οικογένειες που θα ωφεληθούν από την αναβάθμιση του υφιστάμενου οικιστικού περιβάλλοντος	1045
Οικογένειες που θα ωφεληθούν από επιδότηση ενοικίου	60
Χώροι ατομικής υγιεινής που θα δημιουργηθούν στον οικισμό	2

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Στον άξονα της Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο σχεδιάζονται ειδικές δράσεις, όπως:

- εξάλειψη της σχολικής διαρροής με τάξεις υποδοχής, υποστήριξης των παιδιών και των σχολικών μονάδων
- Κοινωνικοί Λειτουργοί σε σχολικές μονάδες
- μείωση των μαθητών ανά τάξη στα σχολεία
- μέριμνα για τους εφήβους, που δεν έχουν ολοκληρώσει το δημοτικό σχολείο
- Υποστήριξη σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες με εμπύχωση, εκπαιδευτικό προσανατολισμό
- Μεταφορά μαθητών ΡΟΜΑ στις σχολικές μονάδες από και προς τους οικισμούς.
- Μέριμνα για τους ενηλίκους, που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Φοίτηση των ενηλίκων σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.
- Παρακολούθηση δωρεάν προγραμμάτων επιμόρφωσης και κατάρτισης από το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης του Δήμου.
- Παρακολούθηση επιδοτούμενων επιμορφωτικών προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικής από τον ΟΑΕΔ.
- Παρακολούθηση δωρεάν προγραμμάτων ενηλίκων για εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και γραφής από το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης του Δήμου και από ειδικά προγράμματα των ελληνικών Πανεπιστημίων
- Ενισχυτική διδασκαλία παιδιών ΡΟΜΑ.
- Δημιουργία τμημάτων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών ΡΟΜΑ
- Παροχές γευμάτων στους μαθητές.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 63c7d2ca874a8294a84e5b51 στις 18/01/23 13:09

-Οι νεαρές μητέρες Ρομά λαμβάνοντας βασικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να προετοιμάσουν τα παιδιά τους για την ένταξή τους στο Δημοτικό Σχολείο, μέσω της ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης και ευθύνης τους για την εκπαίδευση, να αποτελέσουν (η «μαμά» της γειτονιάς), λειτουργώντας ως παράδειγμα προς μίμηση και ως ειδικός που θα μοιραστεί την εμπειρία της με την κοινότητα που τη γνωρίζει και είναι η πλέον κατάλληλη για να κινητοποιήσει και άλλες νεαρές μητέρες. Ανταμοιβή της μπορεί να είναι μία σύμβαση εργασίας με το σχολείο λαμβάνοντας είδη εξοπλισμού για το σπίτι της, την εργασία της η και χρηματική αμοιβή

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ – ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ – ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΗΣ ΖΥΓΙΑΣ ΤΗΣ Δ. ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Η περιοχή μας είναι ευρέως γνωστή για τα παραδοσιακά πανηγύρια της. Πανηγύρια όπως αυτά του Αη Συμιού και Αγιαγάθης είναι γνωστά πανελλαδικά. Τα πανηγύρια αυτά δεν θα μπορούσαν να έχουν υπόσταση και νόημα χωρίς τον χαρακτηριστικό ήχο της ζυγιάς της Δυτικής Ρούμελης.

Η ζυγιά σημαίνει ζευγάρι, συγκρότημα τουλάχιστον δύο οργάνων. Οι αρματωμένοι και η ζυγιά είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι. Κάθε παρέα είχε την ζυγιά της. Το έθιμο συνεχίζεται μέχρι και σήμερα. Κάθε παρέα έχει τη ζυγιά της, την δική της ομάδα δηλαδή μουσικών (αποκλειστικά ΡΟΜΑ), που αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη. Τον πρίμο ζουρνά, τον μπάσο ζουρνά και το νταούλι. Τα όργανα κατασκευάζονται από τους ίδιους και είναι μια τέχνη που περνά από γενιά σε γενιά όπως και το παίξιμό τους. Η ζυγιά της Ρούμελης είναι διαφορετική από τις άλλες με άλλες ως προς τα όργανα, με άλλες ως προς τη μουσική. Η σύγχρονη μουσική εξέλιξη έφερε το ζουρνά σε πόλεμο επιβίωσης με το κλαρίνο, όργανο που δεν ανήκει στην μουσική οργανολογία του τόπου μας. Είναι χρέος μας να διατηρήσουμε τα όργανα αλλά και την παραδοσιακή αυτή μουσική και μέσω αυτής να εντάξουμε και να ενταχθούμε με τους εκπροσώπους της στην ίδια κοινωνία.

Προτείνουμε λοιπόν τη δημιουργία ενός προγράμματος μέσω του οποίου θα δημιουργηθούν τμήματα εκμάθησης κατασκευής και παιξίματος νταουλιού και ζουρνά Μεσολογγίτικου, για την διάσωση της ζυγιάς της Δυτικής Ρούμελης, από ΡΟΜΑ προς όποιον ενδιαφέρεται.

Με αυτό πετυχαίνουμε την πιθανή επαγγελματική αποκατάσταση περισσότερων ΡΟΜΑ αφού εκτός όλων των άλλων το επάγγελμα του ζουρνατζή ή νταουλιέρη είναι προσοδοφόρο, αλλά και την κοινωνικοποίηση τους μέσω των μεικτών τμημάτων. Και φυσικά την διάδοση και διάσωση αυτής της ιστορικής μουσικής. Το τμήμα χρειάζεται το κέντρο που περιγράφουμε παραπάνω για να έχει ένα χώρο διδασκαλίας, προσωπικό που θα το οργανώσει, και δάσκαλους ΡΟΜΑ που είναι πρόθυμοι να διδάξουν.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Για να υλοποιηθεί η δράση για ένα έτος χρειάζεται να προσληφθούν δύο δάσκαλοι μουσικής πλήρους απασχόλησης, εξοπλισμός για τα μαθήματα (έδρανα, πίνακας, αναλόγια κτλ), μουσικά όργανα, καθώς και η πρόσληψη τουλάχιστον 4 ΡΟΜΑ που ήδη έχουν μια από τις ζυγιές και η κάλυψη των εξόδων άλλων μουσικών που θα μπορούν να διδάσκουν την δική τους μέθοδο.

Το κόστος είναι δύσκολο να υπολογιστεί χωρίς να υπάρχει ένα πρόγραμμα διδασκαλίας που θα πρέπει να καταρτιστεί σύμφωνα με τις δυνατότητες των ΡΟΜΑ δασκάλων που δεν έχουν μπει μέχρι τώρα στην διαδικασία εκμάθησης άλλων. Υπολογίζεται πως κυμαίνεται στις 100.000,00€.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

Στον άξονα της Απασχόλησης, σχεδιάζονται παρεμβάσεις, όπως:

- Νομοθετικές ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση αδειοδότησης πλανοδίου εμπορίου.
- Δράσεις ενημέρωσης σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Δημιουργία μητρώου εργαζόμενων ΡΟΜΑ για εύρεση εργασίας.
- Δημιουργία μητρώου μουσικών ΡΟΜΑ.
- Νομοθετική ρύθμιση για απασχόληση στο δημόσιο των ΡΟΜΑ που δεν έχουν ολοκληρώσει την Υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Προετοιμασία του πληθυσμού Ρομά (εξατομικευμένη προσέγγιση/Παράρτημα Ρομά) για ένταξη στο μητρώο εργατικού δυναμικού και την τυπική αγορά εργασίας.
- Προετοιμασία των Παραγωγικών φορέων για εξάλειψη των στερεοτύπων και κινητροδότηση μέσω προγραμμάτων για θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα.
- Προγράμματα κατάρτισης στην απασχόληση μέσω ΟΑΕΔ.
- Προγράμματα απασχόλησης στο Δήμο στοχευμένα για εργαζόμενους ΡΟΜΑ.
- Με βάση τα δεδομένα της τοπικής οικονομίας, ο δήμος μπορεί να εξειδικεύει προτάσεις απασχόλησης, λ.χ. στην πράσινη οικονομία (ανακύκλωση), την κοινωνική οικονομία, τον πρωτογενή τομέα κλπ.
- Πρώιμη τεχνικών επαγγελματιών (σχολές μαθητείας, ΕΠΑΛ, Δ.Ι.ΕΚ. και διασύνδεση με την αγορά εργασίας.
- Απόκτηση εργασιακής εμπειρίας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Δείκτες Προώθησης στην Απασχόληση

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν	10
Αριθμός επιχειρήσεων που θα δημιουργηθούν	3
Αριθμός ατόμων που θα καταρτιστούν	20
Αριθμός άτομα απασχολούμενων που μετακινούνται στην τυπική οικονομία	60%

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: «ΥΓΕΙΑ»

Στον άξονα της Υγείας έχουν προβλεφθεί και σχεδιαστεί παρεμβάσεις, όπως:

- Εκπόνηση εκθέσεων περιβαλλοντικής υγιεινής (πρόσβαση σε ύδρευση, φωτισμό, αποκομιδή απορριμμάτων, ξεχειρώσεις, διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων) και Καταγραφή κατάστασης υγείας της ομάδας στόχου
- Παρεμβάσεις άμεσης ανακούφισης και υγειονομικής θωράκισης (βάσει των παραπάνω εκθέσεων)
- Βελτίωση των συνθηκών υγιεινής με εγκατάσταση δομών υγιεινής στους οικισμούς ανάλογα με τις διαπιστωμένες ανάγκες του πληθυσμού, ώστε να προάγεται η σχολική, επαγγελματική και κοινωνική ένταξη (δομές υγιεινής – ντουζιέρες, τουαλέτες, νιπτήρες)
- Εμβολιαστική κάλυψη και έκδοση ΑΔΥΜ για την εγγραφή των μαθητών στα σχολεία (οριζόντια παρέμβαση)
- Διασύνδεση με τις δομές υγείας μέσω της εξατομικευμένης προσέγγισης στα πλαίσια των προσφερόμενων υπηρεσιών από τα Παραρτήματα Ρομά/Πολύκεντρα/Κέντρα Κοινότητας

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 63c7d2ca874a8294a84e5b51 στις 18/01/23 13:09

- Προγράμματα αγωγής υγείας (Ατομική, στοματική υγιεινή, γυναικολογικός έλεγχος κλπ) και -
- Δράσεις προληπτικής ιατρικής για παιδιά και ενηλίκους.
- Δράσεις ενημέρωσης για θέματα υγιεινής και Πραγματοποίηση επίσκεψης σε νέες μητέρες και ηλικιωμένους Δημιουργία αρχείου εμβολιασμών και χρόνιων νοσημάτων για τον πληθυσμό Ρομά.
- Προγράμματα πρόληψης – αντιμετώπισης ψυχικών ασθενειών (κατάθλιψη, άγχος, νευρολογικά νοσήματα και εύκολη προσφυγή σε φαρμακευτικές αγωγές)
- Δράσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα υγείας (προγράμματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, οικογενειακού προγραμματισμού, αντισύλληψης κλπ)
- Προγράμματα πρόληψης – αντιμετώπισης ψυχικών ασθενειών (κατάθλιψη, άγχος, νευρολογικά νοσήματα και εύκολη προσφυγή σε φαρμακευτικές αγωγές)

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Αριθμός ατόμων, που θα ενταχθούν σε προγράμματα απεξάρτησης	15
Αριθμός παιδιών που θα λάβουν πρωτοβάθμια φροντίδα	200
Αριθμός παιδιών που θα ενταχθούν σε προγράμματα πρόληψης	200
Αριθμός επισκέψεων ενηλίκων σε δομές ιατρικής μέριμνας	1050

Οριζόντιες δράσεις

Πρόκειται για δράσεις οι οποίες έχουν καθολική εφαρμογή σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, και η εφαρμογή των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία του Σχεδίου.

Οι οριζόντιες δράσεις δημιουργούν θετικές επιπτώσεις σε όλους τους άξονες, είτε ταυτόχρονα είτε και σε κάποιους ξεχωριστά. Η επιτυχία των οριζόντιων δράσεων είναι ιδιαίτερης βαρύτητας, δεδομένου ότι σε μεγάλο ποσοστό επηρεάζει την πετυχημένη ολιστική παρέμβαση του σχεδίου.

Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης των Ρομά του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, επιβεβαιώνει την αναγκαιότητα παρέμβασης για την άμβλυση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας. Περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας, η παιδική εργασία, ζητήματα γυναικείας χειραφέτησης, παραβατικότητα, απουσία συλλογικότητας, αποτελούν εμπόδια στην προσπάθεια για την κοινωνική ένταξη των Ρομά. Παράλληλα, για την αρτιότερη επίτευξη της υλοποίησης των αξόνων του πιλοτικού σχεδίου δράσης, απαιτούνται οριζόντιες πρωτοβουλίες, οι οποίες θα συμβάλουν στον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων.

Σε συμφωνία με το πλαίσιο που τίθεται από την εθνική στρατηγική για τους Ρομά, ο γενικός στόχος του Άξονα είναι η «Αντιμετώπιση των φαινομένων παθογένειας μέσα στις κοινότητες των Ρομά μέσω της ανάπτυξης ευρύτερου Κοινωνικού διαλόγου», με σκοπό την άρση των εμποδίων στην προσπάθεια για κοινωνικοποίηση και ένταξη. Οι προτεραιότητες, που τίθενται είναι η καταπολέμηση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση τόσο του γενικού πληθυσμού, όσο και των Ρομά, η αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας, η ενίσχυση και ανάδειξη του πολιτισμού των Ρομά και τέλος η τακτοποίηση της αστικοδημοτικής κατάστασης για το κομμάτι του πληθυσμού όπου υπάρχει εκκρεμότητα. Για την εξυπηρέτηση των επιδιώξεων και την επίτευξη του Γενικού Στόχου, ο Άξονας εξειδικεύεται σε τρεις Ειδικούς στόχους. Για την ικανοποίηση κάθε στόχου προβλέπεται ανάλογη δέσμη παρεμβάσεων, με σχετικές δράσεις.

Αναλυτικότερα:

1. Ανάπτυξη Κοινωνικού Διαλόγου, στο πλαίσιο του στόχου ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για θέματα παιδικής εργασίας, ενδοοικογενειακής βίας, πολιτικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, δικαιώματα του παιδιού, ισότητα των φύλων, προγράμματα οικογενειακού προγραμματισμού και δράσεις μείωσης της παραβατικότητας και η διοργάνωση Εργαστήριων Γονέων και Βιωματικά Σεμινάρια.

2. Πολιτιστικές Δράσεις, στο πλαίσιο του στόχου προβλέπονται δράσεις για την ανάδειξη του πολιτισμού των Ρομά, ως μέσο αντιμετώπισης των προκαταλήψεων και στερεότυπων, με παράλληλο στόχο την ενδυνάμωση του πληθυσμού στην προσπάθειά διεκδίκησης της κοινωνικής του ένταξης. Ενδεικτικές δράσεις που θα εξυπηρετήσουν την εκπλήρωση του συγκεκριμένου στόχου είναι, η στήριξη της συμμετοχής των συλλόγων τσιγγάνων στις τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, οι παρεμβάσεις στα σχολεία για την Τσιγγάνικη πολιτιστική ταυτότητα, οι ενέργειες καταγραφής, ανάδειξης, ενίσχυσης, υποστήριξης του πολιτισμού των Ρομά (rom pride), ενέργειες αντιμετώπισης προκαταλήψεων και στερεότυπων, και η προβολή θετικών προτύπων.

3. Κοινωνική Ένταξη, στο πλαίσιο του στόχου προβλέπονται δράσεις για την αντιμετώπιση της περιθωριοποίησης μέσω προγραμμάτων ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων και δράσεων υποστήριξης των Ρομά για τις συναλλαγές τους με δημοσίους φορείς. Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις, βελτίωσης δεξιοτήτων σε πεδία όπως αποτελεσματική επικοινωνία, ομαδική εργασία – συνεργασία, χειρισμός διαφωνιών, ευελιξία και προσαρμοστικότητα, υπευθυνότητα, επίλυση προβλημάτων καθώς και πρόγραμμα για την σύνταξη Προδιαγραφών και υλοποίηση προγράμματος mentoring/life-coaching με στόχο την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.

4. Ατομική ενδυνάμωση-υποστήριξη, ο Δήμος προκειμένου να προχωρήσει σε δράσεις προσανατολισμένες στις εξατομικευμένες ανάγκες κάθε μέλους της Ρομά κοινότητας, συντάσσει ατομικό σχέδιο στο οποίο αποτυπώνεται η στοχοθεσία, αλλά και τα απαραίτητα μέσα για την υποστήριξη του ατόμου στην καθημερινότητά του. Συγκεκριμένα μέσα από τον ατομικό οδικό χάρτη προγραμματίζονται δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής, διατροφής, ανταπόκρισης στους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς (υποχρεώσεις και δικαιώματα) προκειμένου να διευκολυνθεί η κοινωνική ενδυνάμωση κάθε μέλους της ρομά κοινότητας. Γίνεται αντιληπτό ότι τα παιδιά αποτελούν κρίσιμο πληθυσμό για την μεσομακροπρόθεσμη επιτυχία των συγκεκριμένων δράσεων

Δείκτες Κοινωνικής Μέριμνας και Ένταξης

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Προγράμματα Ευαισθητοποίησης	5
Προγράμματα mentoring life coaching	50
Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικών Δεξιοτήτων	10
Δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	2 (διανομή τροφίμων, επισκέψεις μαθητών, διοργάνωση μουσικών πολιτιστικών εκδηλώσεων)
Προγράμματα ατομικής υποστήριξης - ενδυνάμωσης	20 προγράμματα με τη Συνεργασία Εθελοντικών οργανώσεων και του επιστημονικού προσωπικού του Κέντρου Κοινότητας και της Κοινωνικής Υπηρεσίας

Περιγραφή Διαδικασιών Διαβούλευσης

Λαμβάνοντας υπόψη ότι, ο τελικός σχεδιασμός του Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης και συνεργασίας με τους Ρομά και με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών υπέρ των Ρομά, τους εμπλεκόμενους τόσο από την τοπική κοινωνία όσο και από τη Δημοτική Αρχή, αλλά και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη (αν υπάρχουν), παρακαλούμε να περιγράψουν οι διαδικασίες διαβούλευσης που ακολουθήθηκαν τα θέματα συζητήσεων, ο τόπος συναντήσεων, ο αριθμός των συνεδριάσεων, οι αποφάσεις, κτλ.¹⁰

Η διαβούλευση του Τοπικού Σχεδίου Δράσης για την ένταξη, την ισότητα και τη συμμετοχή των Ρομά στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου, αποτελεί ένα προσχέδιο το οποίο προετοίμασε το Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας και Πολιτισμού, με το Κέντρο Κοινότητας Δήμου -Παράρτημα Ρομά και βασίσθηκε στο προ τυποποιημένο προσχέδιο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης & καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Εργασίας.

Ακολούθως η διαδικασία διαβούλευσης του προσχεδίου περιλαμβάνει:

- ❖ Ανάρτηση στην ηλεκτρονική πύλη του Δήμου
- ❖ Πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων – σχολίων στο email : Kentrokoin.ipmes@2608.syzefxis.gov.gr
- ❖ Προώθηση σχετικού Δελτίου Τύπου για την Διαβούλευση
- ❖ Αποστολή της πρόσκλησης και του προσχεδίου σε συλλογικότητες (π.χ. ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ, Ένωση Διαμεσολαβητών Ρομά)

Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την επεξεργασία των προτάσεων που έχουν συγκεντρωθεί και τη σύνταξη του τελικού Τοπικού Σχεδίου Δράσης.

¹⁰ Διάφορες μέθοδοι διαδικασιών Διαβούλευσης περιγράφονται στο εγχειρίδιο της Ε.Ε.Τ.Α.Α Α.Ε (https://www.eetaa.gr/odhgoi/22102020_odhgos_diavoulefshs_gia_OTA.pdf)

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Πίνακας 1

Προτεινόμενες δράσεις ανά πυλώνα και προϋπολογισμός

Αφού συμβουλευτείτε το γενικό πλαίσιο των δράσεων ανά Πυλώνα της Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά που σας έχουν κοινοποιηθεί αλλά και τις δράσεις από τα Π.Ε.Π (Ε.Σ.Π.Α 2021-2027), αποτυπώστε τις δικές σας προτεινόμενες δράσεις και συμπληρώστε τις υπόλοιπες στήλες ανά δράση.

Σημειώνεται ότι οι γραμμές για τις δράσεις στον παρακάτω πίνακα είναι ενδεικτικές και ότι για κάθε οικισμό/καταυλισμό θα μπορούσε, κατά βούληση, να υπάρξει ξεχωριστός πίνακας.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει στον τίτλο του πίνακα να αναφέρεται το όνομα του οικισμού/καταυλισμού.

Ακολουθεί Πίνακας που περιλαμβάνει τις δράσεις ενδιαφέροντος του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου και του Αυτοτελούς Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας και Πολιτισμού- Κέντρου Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, βάσει της ΕΣΚΕ Ρομά (2021-2030).

Ο **εκτιμώμενος αριθμός ωφελούμενων** ανά δράση, έχει υπολογιστεί βάσει του τρέχοντος αριθμού εξυπηρετούμενων του Κέντρου Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά Δήμου μας και είναι ενδεικτικός – αναμένεται να επηρεαστεί από τις προδιαγραφές που θα εμπεριέχει η εκάστοτε πρόσκληση/ανακοίνωση προγράμματος χρηματοδότησης ως προς το είδος των υποψηφίων ωφελούμενων της δράσης.

(*) Σημειώνεται ότι ο **προϋπολογισμός** της εκάστοτε δράσης θα καθοριστεί στη φάση της πρότασης, βάσει του είδους δαπανών και των κριτηρίων επιλεξιμότητας που θα περιλαμβάνονται στην εκάστοτε πρόσκληση/ανακοίνωση προγράμματος χρηματοδότησης.

Προτεινόμενες Δράσεις	Σύνδεση των δράσεων με τους Πυλώνες και τους στόχους της Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά	Εκτιμώμενος Αριθμός ωφελούμενων (άτομα/ οικογένειες)	Φορείς Υλοποίησης	Π/Υ(*)	Πηγές Χρηματοδότησης	Αναμενόμενα αποτελέσματα (άμεσα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) ¹¹	Εμπλεκόμενοι Φορείς	
							Κοινωνία των Πολιτών συμπεριλαμβανομένων και των οργανώσεων Ρομά	Φορείς Κεντρικής και Γενικής Κυβέρνησης, Ο.Τ.Α Α' και Β' βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ, Ν.Π.Ι.Δ, κ.τ.λ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ Ένταξη και Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά - Δράση 2: «Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους» ¹²	2.1.1	500 μαθητές	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων / Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς	(*)	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από 2016 έως 2023	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων / Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης στις αρχές της Συμπεριληπτικής Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και διάχυση εκπαιδευτικού υλικού και καλών πρακτικών στην Α βάρθμα, Β βάρθμα, Επαγγελματική εκπαίδευση	2.1.16	Εκπαιδευτικοί και στελέχη εκπαίδευσης Α βάρθμα, Β βάρθμα, Επαγγελματική εκπαίδευση	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ)	(*)	ΥΠΑΙΘ/ΙΕΠ: Α' φάση (Νοέμβριος 2020-Απρίλιος 2021) ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (Σεπτέμβριος 2021-Φεβρουάριος 2022)	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ)	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΕΚΟ) στα σχολεία-	2.1.21	250 μαθητές	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων	(*)	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 & Εθνικό ΠΔΕ	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Παιδείας	

¹¹ Θα πρέπει να δοθεί μια εκ των τριών επιλογών.

¹² Μείωση και πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων (τυπικών, άτυπων και μη τυπικών) δυνατοτήτων μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση.

Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ / Ενίσχυση σχολικών μονάδων με Ψυχολόγους - Κοινωνικούς Λειτουργούς με στόχο τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου μαθητών/τριών προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και μαθητών/τριών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες			Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Παιδείας				
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ Κατάρτιση / επιδότηση εργασίας και πιστοποίηση Ρομά σε τεχνικά επαγγέλματα (π.χ. περιβαλλοντικός τομέας, ανακύκλωση) και ψηφιακές δεξιότητες	2.5.2	50 άτομα	ΟΑΕΔ	(*)	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ & ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ- Δράση σε φάση σχεδιασμού	Μακροπρόθεσμα	ΟΑΕΔ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ Ενίσχυση του θεσμού της κοινωνικής διαμεσολάβησης (Κατάρτιση και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά) ο θεσμός της κοινωνικής διαμεσολάβησης με το σχεδιασμό συστημικών δράσεων για την κατάρτιση, ενίσχυση δεξιοτήτων και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά, με τη συμμετοχή των ίδιων των Ρομά. Στόχος είναι η καλλιέργεια συγκεκριμένων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την επιτέλεση του πολύπλευρου ρόλου τους για την ενίσχυση της ένταξης και της συμμετοχής των Ρομά, όπως είναι οι κοινωνικές δεξιότητες, οι δεξιότητες διαπραγμάτευσης και διαχείρισης συγκρούσεων, οι δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και οι επικοινωνιακές δεξιότητες ¹³ .	2.5.3	25 άτομα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης	(*)	ΕΣΠΑ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ Πρόγραμμα εκπαίδευσης, αμειβόμενης πρακτικής άσκησης και επιδοτούμενης τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας για Διαμεσολαβητές Ρομά σε σχολεία.	2.5.5	25 άτομα	UNICEF & ΟΑΕΔ	(*)	Child Guarantee Πυλώνας 4: Δεξιότητες ζωής και ετοιμότητα για εργασία για ευάλωτους νέους ¹⁴	Μακροπρόθεσμα	UNICEF & ΟΑΕΔ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ Πρόγραμμα Απασχόλησης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων Περιφέρειας Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Νοτίου Αιγαίου - Κοινωνικοοικονομική Ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, Βελτίωση των συνθηκών εργασίας	2.6.5	50 άτομα	ΥΠΕΚΥ - ΟΑΕΔ (ενδιάμεσος φορέας υλοποίησης)	(*)	ΕΣΠΑ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	ΥΠΕΚΥ - ΟΑΕΔ (ενδιάμεσος φορέας υλοποίησης)

¹³ Ο ρόλος της κοινωνικής διαμεσολάβησης ανάγεται σε κομβικό μοχλό για την επίτευξη της κοινωνικής ένταξης των Ρομά σε όλα τα πεδία παρέμβασης της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030, εξυπηρετώντας την αμεσότερη ενημέρωση και κινητοποίηση της ομάδας στόχου, ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση των ωφελούμενων στις διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες και δράσεις. Επίσης, συμβάλλει στην επιδιωκόμενη ενδυνάμωση των Ρομά, ιδιαίτερα των γυναικών και των νέων, καθώς και στην ενεργή συμμετοχή των Ρομά στα κοινωνικά δρώμενα σε τοπικό επίπεδο. Ιδιαίτερη σημασία έχει η εμπλοκή περισσότερων Ρομά στην παροχή των υπηρεσιών κοινωνικής διαμεσολάβησης και η ανάπτυξη επαρκούς δικτύου διαμεσολαβητών Ρομά, ειδικά στις περιοχές με υψηλές συγκεντρώσεις Ρομά, αλλά και ανά τομέα παρέμβασης, ήτοι στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγεία κλπ.

¹⁴ διάρκεια 6 έως 9 μήνες και έναρξη από τον Σεπτέμβριο 2021

των απασχολουμένων Ρομά, στήριξη τους στον εργασιακό χώρο, εξάλειψη των εμποδίων ένταξης στην αγορά εργασίας καθώς και διασφάλιση ίσων ευκαιριών							
ΥΓΕΙΑ Βελτίωση Πρόσβασης στο Δίκτυο Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Πρόσβαση ανασφάλιστων στις Πρωτοβάθμιες Υπηρεσίες Υγείας - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, Πρόσβαση στις δομές για την πρόληψη και τη θεραπεία χρόνιων νοσημάτων, Πρόσβαση σε πρωτοβάθμιες και κοινοτικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας σε κάθε τομέα ψυχικής υγείας (ΤΟΨΥ)	2.7.1	1900 άτομα	Υπουργείο Υγείας	(*)	Κρατικός Προϋπολογισμός	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Υγείας Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά (σε συνεργασία με την 6 ^η ΥΠΕ και συναφείς δικτυωμένους φορείς)
ΥΓΕΙΑ Κινητές Μονάδες για την παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης παιδιών και εφήβων (δημιουργία 13 κινητών μονάδων για την παροχή υπηρεσιών πρώιμης διάγνωσης στο πλαίσιο της πρόληψης, ψυχολογικής υποστήριξης και θεραπευτικής καθώς και παροχή ψυχιατρικών υπηρεσιών σε παιδιά και εφήβους)	2.7.3	100 οικογένειες	ΝΠΙΔ - ΑΜΚΕ	(*)	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2021 – 2022	Μακροπρόθεσμα	ΝΠΙΔ – ΑΜΚΕ Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά (σε συνεργασία με κινητές μονάδες και συναφείς δικτυωμένους φορείς)
ΥΓΕΙΑ Πρόσβαση σε υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας υγείας, νοσηλείας και ανακουφιστικής φροντίδας σε ασθενείς και πάσχοντες από σοβαρές και χρόνιες παθήσεις) – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	2.7.8	100 άτομα	Υπουργείο Υγείας	(*)	Κρατικός Προϋπολογισμός	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Υγείας Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα Ρομά (σε συνεργασία με την 6 ^η ΥΠΕ και συναφείς δικτυωμένους φορείς)
ΥΓΕΙΑ Προγράμματα και αθλητικές δραστηριότητες εκτός σχολικού προγράμματος. – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	2.8.4	500 άτομα	Υπουργείο Υγείας	(*)	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ¹⁵	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Υγείας Δήμος Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά
ΥΓΕΙΑ Πιλοτικές παρεμβάσεις σε καταυλισμούς/οικισμούς Ρομά (Τύπου 1) από την ομάδα Street	2.10.4	50 οικογένειες	Μνημόνιο συνεργασίας ΟΚΑΝΑ – Γενική Γραμματεία Κοινωνικής	(*)	Υπό διερεύνηση ΕΣΠΑ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	Μνημόνιο συνεργασίας ΟΚΑΝΑ – Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά

¹⁵ Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025 -Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ –

Work του Ο.ΚΑ.ΝΑ., καθώς και Δράσεις Street Work και Δικτύου Άμεσης Πρόσβασης, με διανομή υγειονομικού υλικού ασφαλούς χρήσης από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ./ παροχή συμβουλευτικών/ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών γονεϊκής στήριξης σε εξαρτημένους γονείς και διασύνδεση με φορείς και ενημέρωση της ομάδας-στόχου για τις διαθέσιμες υπηρεσίες, τα προγράμματα θεραπείας και τους τρόπους αντιμετώπισης της εξάρτησης.			Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας				
ΥΓΕΙΑ Σχέδιο Δράσης- ενημέρωση και στοχευμένες ενέργειες πρόληψης για τον περιορισμό διασποράς της Covid-19. Συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς και διαμεσολαβητές Ρομά/ Δράσεις ενημέρωσης για εμβολιασμό - Διενέργεια εμβολιασμών/ επιτόπιες επισκέψεις/διεξαγωγή διαγνωστικών τεστ.	2.11.1	300 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας/	(*)	Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού Κρατικός προϋπολογισμός	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας/ Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Ανάπτυξη και λειτουργία Κοινωνικών Κέντρων (μετεξέλιξη Κέντρων Κοινότητας και Δομών Φτώχειας) / Παραρτήματα Ρομά των Κοινωνικών Κέντρων των ΟΤΑ α' βαθμού/ Διαμεσολαβητές Ρομά /	2.12.1	1900 ωφελούμενοι Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΔΚΑ ΝΠΔΔ-με σχετική αρμοδιότητα	(*)	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΔΚΑ ΝΠΔΔ-με σχετική αρμοδιότητα Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Δομές και Παραρτήματα Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας	2.12.2	1900 ωφελούμενοι Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας	(*)	Κρατικός Προϋπολογισμός	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Συμβουλευτικά Κέντρα γυναικών - θυμάτων βίας και πολλαπλών διακρίσεων, Ξενώνες φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας και των παιδιών τους σε όλες τις μορφές ή / και πολλαπλών διακρίσεων (π.χ. μετανάστριες, πρόσφυγες,	2.12.6	200 γυναίκες	ΓΓΔΟΠΙΦ ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ με σχετική αρμοδιότητα	(*)	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	ΓΓΔΟΠΙΦ ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ με σχετική αρμοδιότητα Δήμος Ι.Π. Μεσολογίου

μονογονείς, ΑμεΑ, Ρομά, άνεργες κ.λπ.)							
ΣΤΕΓΑΣΗ Στεγαστική αποκατάσταση Ρομά (Επιδότηση ενοικίου – Βελτίωση συνθηκών Διαβίωσης - Δημιουργία Υποδομών και αντικατάσταση παραπηγμάτων με οικισμούς)	2.14.1	200 οικογένειες	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΔΚΑ	(*)	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΔΚΑ Δήμος
ΣΤΕΓΑΣΗ Οργανωμένοι χώροι προσωρινής μετεγκατάστασης) – Βάσει αιτημάτων των Δήμων (άρθρο 159 του Ν. 4483/2017)	2.14.2	35 οικογένειες	ΟΤΑ Α΄Βαθμού	(*)	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	ΟΤΑ Α΄Βαθμού
ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ Υλοποίηση επιμορφωτικού προγράμματος από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) σε θέματα διαπολιτισμικότητας, στερεοτύπων για τους Ρομά, κοινωνικής ένταξης και συμπερίληψης των Ρομά για εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στελέχη των Περιφερειών και των Δήμων, στελέχη υπηρεσιών που ασχολούνται με θέματα στέγασης, προσωπικό υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής ένταξης και συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού/ απασχόλησης.16	3.1.4	50 άτομα	ΕΚΔΔΑ/ ΙΝ.Ε.Π. ΚΕΔΙΒΙΜ Πανεπιστημίων Σε συνεργασία με Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας	(*)	"Υλοποίηση δράσεων κατάρτισης ΙΝ.Ε.Π. 2014-2021" του Ε.Π. «Μεταρρύθμιση δημόσιου τομέα». ΕΣΠΑ 2021 – 2027	Μακροπρόθεσμα	ΕΚΔΔΑ/ ΙΝ.Ε.Π. ΚΕΔΙΒΙΜ Πανεπιστημίων Σε συνεργασία με Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Δήμος Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά
ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ Συστημικές εκπαιδευτικές/επιμορφωτικές δράσεις άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων σε βάρος των Ρομά για εργοδότες και επαγγελματίες διαφόρων ειδικοτήτων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς και κοινωνικούς διαμεσολαβητές, που εργάζονται στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης	3.1.5	50 άτομα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας17	(*)	ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Μακροπρόθεσμα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας18 Δήμος Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά

16 Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

17 Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ , Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ, Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

18 Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ , Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ, Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

<p>των Ρομά και στα Παραρτήματα Ρομά των Κέντρων Κοινότητας/ Κοινωνικών Κέντρων της χώρας Εκπαιδευτικές/επιμορφωτικές δράσεις άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων σε βάρος των Ρομά: Προβλέπεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας σε θέματα διαπολιτισμικότητας, άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων για τους Ρομά, κοινωνικής ένταξης και συμπερίληψης των Ρομά για εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, στελέχη των Περιφερειών, των Δήμων και των Παραρτημάτων Ρομά των Κέντρων Κοινότητας/ Κοινωνικών Κέντρων της χώρας, κοινωνικούς διαμεσολαβητές και συναφείς οργανισμούς στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης των Ρομά. Οι εκπαιδευτικές δράσεις θα σχεδιαστούν και θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με οργανώσεις Ρομά.</p> <p>Επιδιώκεται η βελτίωση της σχέσης μεταξύ των υποστηρικτικών δομών του κράτους και των παρόχων κοινωνικών υπηρεσιών σε όλο το φάσμα του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και του πληθυσμού των Ρομά και η άρση των στερεοτυπικών και ρατσιστικών αντιλήψεων, καθώς και η βελτίωση της αμοιβαίας επικοινωνίας, με στόχο την προώθηση της αντιμετώπισης και εξυπηρέτησης των Ρομά χωρίς προκαταλήψεις και με πνεύμα ισότητας, αποδοχής της διαφορετικότητας και προώθηση της ένταξης στον κοινωνικό ιστό χωρίς διακρίσεις.</p>																			
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Πίνακας 2

Τρόπος υλοποίησης και χρονοδιάγραμμα των προτεινόμενων δράσεων

Συμπληρώστε τον πίνακα με όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την υλοποίηση της κάθε δράσης, τους τρόπους υλοποίησης καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους. Τα κελιά του χρονοδιαγράμματος θα σκιαστούν αναλόγως, όπως στο παράδειγμα των Δράσεων α και β στον πίνακα. Για την συμπλήρωση του πίνακα ισχύουν οι οδηγίες του Πίνακα 1.

	1° εξάμηνο 2023	2° εξάμηνο 2023	1° εξάμηνο 2024	2° εξάμηνο 2024	1° εξάμηνο 2025	2° εξάμηνο 2025	1° εξάμηνο 2026	2° εξάμηνο 2026	1° εξάμηνο 2027	2° εξάμηνο 2027	1° εξάμηνο 2028	2° εξάμηνο 2028	1° εξάμηνο 2029	2° εξάμηνο 2029	1° εξάμηνο 2030	2° εξάμηνο 2030
Προαπαιτούμενες ενέργειες																

Προτεινόμενες Δράσεις		Σύντομη περιγραφή τρόπου υλοποίησης της δράσης																	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	Ένταξη και Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά	Ένταξη και Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά - Δράση 2: «Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους» ¹⁹																	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης	Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης στις αρχές της Συμπεριληπτικής Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και διάχυση εκπαιδευτικού υλικού και καλών πρακτικών στην Α βάρθμια, Β βάρθμια, Επαγγελματική εκπαίδευση.																	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΕΚΟ) στα σχολεία	Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΕΚΟ) στα σχολεία - Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ / Ενίσχυση σχολικών μονάδων με Ψυχολόγους - Κοινωνικούς Λειτουργούς με στόχο τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου μαθητών/τριών προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και μαθητών/τριών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες																	
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Κατάρτιση / επιδότηση εργασίας και πιστοποίηση Ρομά	Κατάρτιση / επιδότηση εργασίας και πιστοποίηση Ρομά σε τεχνικά επαγγέλματα (π.χ. περιβαλλοντικός τομέας, ανακύκλωση) και ψηφιακές δεξιότητες																	
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Ενίσχυση του Θεσμού της κοινωνικής διαμεσολάβησης (Κατάρτιση και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά)	Ενίσχυση του Θεσμού της κοινωνικής διαμεσολάβησης (Κατάρτιση και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά) ο θεσμός της κοινωνικής διαμεσολάβησης με το σχεδιασμό συστημικών δράσεων για την κατάρτιση, ενίσχυση δεξιοτήτων και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά, με τη συμμετοχή των ίδιων των Ρομά. Στόχος είναι η καλλιέργεια συγκεκριμένων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την επιτέλεση του πολύπλευρου ρόλου τους για την ενίσχυση της ένταξης και της συμμετοχής των Ρομά, όπως είναι οι κοινωνικές δεξιότητες, οι δεξιότητες διαπραγμάτευσης και διαχείρισης συγκρούσεων, οι δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και οι επικοινωνιακές δεξιότητες ²⁰ .																	

¹⁹ Μείωση και πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων (τυπικών, άτυπων και μη τυπικών) δυνατοτήτων μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση.

20 Ο ρόλος της κοινωνικής διαμεσολάβησης ανάγεται σε κομβικό μοχλό για την επίτευξη της κοινωνικής ένταξης των Ρομά σε όλα τα πεδία παρέμβασης της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030, εξυπηρετώντας την αμεσότερη ενημέρωση και κινητοποίηση της ομάδας στόχου, ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση των ωφελούμενων στις διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες και δράσεις. Επίσης, συμβάλλει στην επιδιωκόμενη ενδυνάμωση των Ρομά, ιδιαίτερα των γυναικών και των νέων, καθώς και στην ενεργή συμμετοχή των Ρομά στα κοινωνικά δρώμενα σε τοπικό επίπεδο. Ιδιαίτερη σημασία έχει η εμπλοκή περισσότερων Ρομά στην παροχή των υπηρεσιών κοινωνικής διαμεσολάβησης και η ανάπτυξη επαρκούς δικτύου διαμεσολαβητών Ρομά, ειδικά στις περιοχές με υψηλές συγκεντρώσεις Ρομά, αλλά και ανά τομέα παρέμβασης, ήτοι στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγεία κλπ.

ΥΓΕΙΑ	Πιλοτικές παρεμβάσεις σε καταυλισμούς/οικισμούς Ρομά (Τύπου 1) από την ομάδα Street Work του Ο.ΚΑ.ΝΑ., καθώς και Δράσεις Street Work και Δικτύου Άμεσης Πρόσβασης, με διανομή υγειονομικού υλικού ασφαλούς χρήσης από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ./ παροχή συμβουλευτικών/ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών γονεϊκής στήριξης σε εξαρτημένους γονείς και διασύνδεση με φορείς και ενημέρωση της ομάδας-στόχου για τις διαθέσιμες υπηρεσίες, τα προγράμματα θεραπείας και τους τρόπους αντιμετώπισης της εξάρτησης.																		
ΥΓΕΙΑ	Σχέδιο Δράσης- ενημέρωση και στοχευμένες ενέργειες πρόληψης για τον περιορισμό διασποράς της Covid-19.	Σχέδιο Δράσης- ενημέρωση και στοχευμένες ενέργειες πρόληψης για τον περιορισμό διασποράς της Covid-19. Συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς και διαμεσολαβητές Ρομά/ Δράσεις ενημέρωσης για εμβολιασμό - Διενέργεια εμβολιασμών/ επιτόπιες επισκέψεις/διεξαγωγή διαγνωστικών τεστ.																	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Ανάπτυξη και Λειτουργία Κοινωνικών Κέντρων/ Παραρτήματα Ρομά των Κοινωνικών Κέντρων των ΟΤΑ α' βαθμού/ Διαμεσολαβητές Ρομά	Ανάπτυξη και Λειτουργία Κοινωνικών Κέντρων (μετεξέλιξη Κέντρων Κοινότητας και Δομών Φτώχειας) / Παραρτήματα Ρομά των Κοινωνικών Κέντρων των ΟΤΑ α' βαθμού/ Διαμεσολαβητές Ρομά /																	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Δομές και Παραρτήματα Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας	Δομές και Παραρτήματα Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας																	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Συμβουλευτικά Κέντρα γυναικών - Ξενώνες φιλοξενίας γυναικών	Συμβουλευτικά Κέντρα γυναικών - θυμάτων βίας και πολλαπλών διακρίσεων, Ξενώνες φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας και των παιδιών τους σε όλες τις μορφές ή / και πολλαπλών διακρίσεων (π.χ. μετανάστριες, πρόσφυγες, μονογονείς, ΑμεΑ, Ρομά, άνεργες κ.λπ.)																	
ΣΤΕΓΑΣΗ	Στεγαστική αποκατάσταση Ρομά	Στεγαστική αποκατάσταση Ρομά (Επιδότηση ενοικίου - Βελτίωση συνθηκών Διαβίωσης - Δημιουργία Υποδομών και αντικατάσταση παραπηγμάτων με οικισμούς																	
ΣΤΕΓΑΣΗ	Μετεγκατάσταση	Οργανωμένοι χώροι προσωρινής μετεγκατάστασης) – Βάσει αιτημάτων των Δήμων (άρθρο 159 του Ν. 4483/2017)																	

<p>ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ</p>	<p>Υλοποίηση επιμορφωτικού προγράμματος από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)</p>	<p>Υλοποίηση επιμορφωτικού προγράμματος από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) σε θέματα διαπολιτισμικότητας, στερεοτύπων για τους Ρομά, κοινωνικής ένταξης και συμπερίληψης των Ρομά για εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στελέχη των Περιφερειών και των Δήμων, στελέχη υπηρεσιών που ασχολούνται με θέματα στέγασης, προσωπικό υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής ένταξης και συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού/απασχόλησης.²¹</p>																	
---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

²¹ Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

<p>ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ</p>	<p>Συστημικές εκπαιδευτικές/επιμορφωτικές δράσεις άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων σε βάρος των Ρομά για εργοδότες και επαγγελματίες διαφόρων ειδικοτήτων</p>	<p>Συστημικές εκπαιδευτικές/επιμορφωτικές δράσεις άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων σε βάρος των Ρομά για εργοδότες και επαγγελματίες διαφόρων ειδικοτήτων</p> <p>Εκπαιδευτικές/επιμορφωτικές δράσεις άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων σε βάρος των Ρομά: Προβλέπεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας σε θέματα διαπολιτισμικότητας, άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων για τους Ρομά, κοινωνικής ένταξης και συμπερίληψης των Ρομά για εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, στελέχη των Περιφερειών, των Δήμων και των Παραρτημάτων Ρομά των Κέντρων Κοινότητας/ Κοινωνικών Κέντρων της χώρας, κοινωνικούς διαμεσολαβητές και συναφείς οργανισμούς στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης των Ρομά. Οι εκπαιδευτικές δράσεις θα σχεδιαστούν και θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με οργανώσεις Ρομά.</p> <p>Επιδιώκεται η βελτίωση της σχέσης μεταξύ των υποστηρικτικών δομών του κράτους και των παρόχων κοινωνικών υπηρεσιών σε όλο το φάσμα του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και του πληθυσμού των Ρομά και η άρση των στερεοτυπικών και ρατσιστικών αντιλήψεων, καθώς και η βελτίωση της αμοιβαίας επικοινωνίας, με στόχο την προώθηση της αντιμετώπισης και εξυπηρέτησης των Ρομά χωρίς προκαταλήψεις και με πνεύμα ισότητας, αποδοχής της διαφορετικότητας και προώθηση της ένταξης στον κοινωνικό ιστό χωρίς διακρίσεις.</p>																	
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Υπογραφή και σφραγίδα Δημάρχου Ι.Π. Μεσολογγίου	Κώστας Λύρος
--	---------------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Παράρτημα 1: Πυλώνες Ε.Σ.Κ.Ε ΡΟΜΑ
- Παράρτημα 2: Δράσεις για Ρομά στα Περιφερειακά Προγράμματα της νέας Προγραμματικής Περιόδου (ΕΣΠΑ 2021-2027)

Παράρτημα 1

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι₂₂

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ & ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΡΟΜΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ²³	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ^{24*}
<p>Μείωση του κοινωνικοοικονομικού χάσματος και φτώχειας μεταξύ των Ρομά και του γενικού πληθυσμού.</p> <p>Μείωση του κοινωνικοοικονομικού χάσματος και φτώχειας μεταξύ των παιδιών Ρομά και μη Ρομά.</p> <p>Ισότιμη πρόσβαση των Ρομά σε επιδοματικές παροχές και οικονομικές διευκολύνσεις για το γενικό πληθυσμό.</p> <p>Στήριξη των Ρομά σε υψηλό κίνδυνο αποκλεισμού.</p>	<p>Μέτρο 1.1. Πρόσβαση των Ρομά σε Επαρκείς Εισοδηματικούς Πόρους και Κοινωνική Ασφάλιση) –Ειδικά Βοηθήματα (1ος πυλώνας ΕΕΕ)</p>	<p>1.1.1. Εφαρμογή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) και Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων νοικοκυριά</p>	<p>Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός Πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων- Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας/ ΟΠΕΚΑ</p>
		<p>1.1.2 Χορήγηση Εθνικής Σύνταξης, προαιρετική ασφάλιση μακροχρόνιων ανέργων για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος νοικοκυριά</p>	<p>Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων -Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων</p>
		<p>1.1.3 Τακτική επιδότηση ανεργίας, Επίδομα μακροχρονίως ανέργων, Ειδικό βοήθημα μετά τη λήξη της τακτικής επιδότησης ανεργίας και Ειδικό Βοήθημα μετά από τρίμηνη παραμονή στο μητρώο ανέργων νοικοκυριά</p>	<p>Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>ΟΑΕΔ</p>
		<p>1.1.4. Ειδικά Βοηθήματα σε όσους εξέτισαν ποινή στερητική της ελευθερίας (αποφυλακισθέντες), Ειδικό Βοήθημα λόγω Επίσχεσης Εργασίας ή Διακοπής Εργασιών, Επίδομα λόγω αφερεγγυότητας του εργοδότη, Επίδομα διαθεσιμότητας και Βοήθημα ανεργίας αυτοτελώς και ανεξαρτήτως απασχολούμενων-ασφαλισμένων του e-ΕΦΚΑ) νοικοκυριά</p>	<p>Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>ΟΑΕΔ</p>

²² Με γαλάζια σκίαση στον πίνακα επισημαίνονται οι γενικές δράσεις (mainstream) στους ωφελομένους των οποίων συμπεριλαμβάνονται και Ρομά

²³ Επιλογές: Γενικός Πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά, Ευπαθείς ομάδες συμπεριλαμβανομένων Ρομά, Έμφαση σε Ρομά/Αφορά Ρομά

²⁴ Εδώ αναφέρεται ο φορέας που διαθέτει τους πόρους και συντονίζει την υλοποίηση της δράσης σε εθνικό επίπεδο. Οι δράσεις υλοποιούνται κατά περίπτωση από φορείς της κεντρικής διοίκησης και της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και άλλων φορέων.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ & ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ²³	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ²⁴ *
	Μέτρο 1.2. Πρόσβαση των Ρομά σε παροχές οικονομικής στήριξης, και υπηρεσίες στήριξης και προστασίας της μητρότητας, της οικογένειας και του παιδιού	1.2.1 Επίδομα παιδιού, Επίδομα γέννησης	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
		1.2.3 Συμπληρωματικές παροχές μητρότητας, Ειδική παροχή προστασίας μητρότητας νοικοκυριά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		1.2.4 Οικονομική ενίσχυση Αναδοχής, Επίδομα ενίσχυσης οικογενειών Ορεινών και Μειονεκτικών Περιοχών νοικοκυριά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
		1.2.5 Πρόγραμμα εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής 2014-2020 Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση για παιδιά σε ανάγκη και ιδιαίτερα ευάλωτα παιδιά "νέα Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής" υπό το πρίσμα της Εγγύησης για το Παιδί, ²⁵ 2021-2027 νοικοκυριά	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021 – 2027 Τομεακό & ΠΕΠ (2022 και εξής)	Ενεργό και αναμένεται να συνεχιστεί στο ΕΣΠΑ 2027	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων /ΕΕΤΑΑ
		1.2.6. Δράσεις καταπολέμησης της παιδικής επαιτείας ²⁶ – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης απευθυνόμενες σε Ρομά.	Προϋπολογισμός ΕΛ.ΑΣ	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη Ελληνική Αστυνομία
		Μέτρο 1.3. Πρόσβαση των Ρομά με αναπηρία σε επιδοματικές παροχές ΑμεΑ.	1.3.1 Επίδομα κίνησης ΑμεΑ, διατροφικό επίδομα σε νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους καρδιάς, ήπατος κ.λπ. νοικοκυριά	Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά
1.3.2 Διατροφικό επίδομα σε νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους καρδιάς, ήπατος κ.λπ. Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με βαριά αναπηρία, Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με βαριά νοητική υστέρηση, Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης παραπληγικών – τετραπληγικών και ακρωτηριασμένων ανασφάλιστων και ασφαλισμένων του Δημοσίου, Πρόγραμμα ενίσχυσης ατόμων με συγγενή αιμολυτική αναιμία ή συγγενή αιμορραγική διάθεση, Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας	Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής		Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Οικονομικών	

²⁵ Με το άρθρο 35 του ν.4704/2020 (Α' 133) θεσπίστηκε παράλληλο πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών με παιδιά προσχολικής ηλικίας, για πρόσβαση των παιδιών σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς. Σκοπός του προγράμματος είναι αφενός η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των ωφελούμενων μητέρων, αφετέρου η διεύρυνση αριθμού ωφελούμενων της δράσης Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής σε υπαλλήλους Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. των Ο.Τ.Α. και σε εργαζόμενους ιδιωτικού τομέα

²⁶ Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του παιδιού 2021 – 2023 καθώς και την Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το Παιδί.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ & ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ²³	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ^{24*}
		(AIDS), Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης κωφών και βαρήκων ατόμων, Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με αναπηρία όρασης, Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με εγκεφαλική παράλυση, Οικονομική ενίσχυση ασθενών και αποθεραπευμένων χανσενικών και μελών των οικογενειών τους νοικοκυριά				
	Μέτρο 1.4. Πρόσβαση των Ρομά σε ευνοϊκές Φορολογικές και Δημοσιονομικές ρυθμίσεις/ ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους	1.4.1 Φορολογικές Ρυθμίσεις: Ρυθμίσεις ως προς την άμεση φορολογία, Ρυθμίσεις ως προς τη φορολογία κεφαλαίου και περιουσιολογίου, ρυθμίσεις ως προς την έμμεση φορολογία, Ρυθμίσεις για Τέλη και Ειδικές Φορολογίες, Ρυθμίσεις για την ευνοϊκή πολιτική εισπράξεων, πρόσβαση σε επαρκή θέρμανση, Συνταξιοδοτικές ευνοϊκές ρυθμίσεις για τους συνταξιούχους του Δημοσίου που εξαιρούνται από τις διατάξεις του Ν.4387/16 σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4 αυτού νοικοκυριά	Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Οικονομικών
		1.4.2 Διευκολύνσεις για υπερχρεωμένα νοικοκυριά	Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Οικονομικών
	Μέτρο 1.5. Πρόσβαση των Ρομά σε βασικά είδη διαβίωσης	1.5.1 Επισιτιστική Βοήθεια και Κάλυψη βασικών υλικών στερήσεων, Συνοδευτικά Μέτρα (Ψυχολογική στήριξη, κοινωνικά φροντιστήρια κλπ) ²⁷	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021 - 2027	Ενεργό και αναμένεται να συνεχιστεί στο ΕΣΠΑ 2027	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων / ΕΙΕΑΔ
		1.5.2 Παροχή σχολικών γευμάτων σε μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης - Πρόγραμμα "Σχολικά Γεύματα"	Κρατικός Προϋπολογισμός ως το πέρας της σχολικής χρονιάς 2023-2024	Ενεργό και αναμένεται να συνεχιστεί στο ΕΣΠΑ 2021-2027	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
		1.5.3 Ολοκληρωμένα Σχέδια Τοπικών Δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας (Παιδιά ΕΚΟ, Ρομά, οικογένειες κάτω από το όριο της φτώχειας/επαπειλούμενες από φτώχεια με παιδιά έως 17 ετών)	ΕΣΠΑ 2021 - 2027 (ΕΚΤ-ΠΕΠ)	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων- Επιτελική Δομή Κοινωνικής Αλληλεγγύης

²⁷ Στο πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΤΕΒΑ) οι Ρομά συμμετέχουν ως δικαιούχοι του ΕΕΕ.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ & ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ²³	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ^{24*}
	Μέτρο 1.6. Πρόσβαση των Ρομά στην ηλεκτρική ενέργεια	1.6.1. Επιδοτήσεις αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας: Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο, Ενημέρωση και εκπαίδευση των πληττόμενων νοικοκυριών στο πλαίσιο των καθεστώτων Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης, Πρόγραμμα "Εξοικονομώ - Αυτονομώ", Διάθεση "ενεργειακής κάρτας" σε πληττόμενα νοικοκυριά Μητρώο Ευάλωτων Πελατών με ειδικά μέτρα προστασίας	Κρατικός Προϋπολογισμός -ΕΣΠΑ 2021-2027 («Εξοικονομώ») /διαρκής	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
	Μέτρο 1.7 Πρόσβαση των Ρομά σε διευκολύνσεις μετακίνησης και χρήσης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς	1.7.1. Επιδοτήσεις Μετακίνησης: Δωρεάν μετακίνηση στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς της Αθήνας για τα ΑμεΑ, τους ανέργους και τους εγγεγραμμένους στον ΟΑΕΔ, Μειωμένο Εισιτήριο για Πολυτέκνους Χορήγηση δελτίου στάθμευσης ΑμεΑ, Δωρεάν διέλευση από διόδους των κινητικά αναπήρων, Διευκόλυνση μετακινήσεων φοιτητών-τριών (μειωμένο εισιτήριο)	Κρατικός Προϋπολογισμός /διαρκής	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙ²⁸

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ (εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Εξάλειψη του διαχωρισμού των παιδιών Ρομά στο σχολείο και ενίσχυση της συμπεριληπτικής γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) & δια βίου μάθησης. Αύξηση της συμμετοχής των παιδιών Ρομά στην προσχολική υποχρεωτική εκπαίδευση (νηπιαγωγεία)	Μέτρο 2.1 Υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά στην εκπαίδευση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης.	2.1.1 Ένταξη και Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά - Δράση 2: «Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους» ²⁹	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από 2016 έως 2023	Ενεργή	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων / Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς
		2.1.2 Υποστήριξη της κοινότητας Ρομά/ Ευαισθητοποίηση φορέων και σύνδεση τοπικής κοινότητας /Ενισχυτικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις μέσω εξατομικευμένων και ομαδικών προσεγγίσεων εντός των οικισμών Ρομά	ΕΣΠΑ 2021-2027		Αφορά Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων / Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας Υλοποίηση ΑΕΙ
		2.1.3 Αναδιαμόρφωση και υποστήριξη των Τάξεων Υποδοχής και των Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφυγοπαίδων (ΔΥΕΠ)	ΕΣΠΑ 2021-2027		Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς
		2.1.4 Υποστήριξη της συστηματικής φοίτησης και απόκτησης βασικών δεξιοτήτων μαθητών Ρομά και προερχόμενων από ΕΚΟ {Τάξεις Υποδοχής στο πλαίσιο των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), εκπαιδευτικό υλικό κλπ}	ΕΣΠΑ 2021-2027	Αναμένεται	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων/ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας
		2.1.5 Υποστηρικτικές Δράσεις για τη φοίτηση στη δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση για Ρομά και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες/ Υποστήριξη της συστηματικής φοίτησης μαθητών	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων - Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς

²⁸ Με γαλάζια σκίαση στον πίνακα επισημαίνονται οι γενικές δράσεις (mainstream) στους ωφελούμενους των οποίων συμπεριλαμβάνονται και Ρομά ενώ με πράσινη σκίαση επισημαίνονται οι ειδικές δράσεις (targeted) που στοχεύουν σε Ρομά

²⁹ Μείωση και πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και πρόωξη της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων (τυπικών, άτυπων και μη τυπικών) δυνατοτήτων μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Αύξηση της συμμετοχής των Ρομά στη γενική εκπαίδευση, ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), ανώτατη εκπαίδευση & δια βίου μάθηση.</p> <p>Πρόσβαση στα υποστηρικτικά και συμπληρωματικά μέσα της εκπαίδευσης, όπως υποτροφίες, βραβεία, εξειδικευμένα προγράμματα.</p>		Ρομά και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στο σχολείο				
		2.1.6 Σχολικοί Διαμεσολαβητές στο πλαίσιο του Έργου «Inclusive Schools for Roma»	Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Rights, Equality and Citizenship” (Grant Agreement, number: 881953 — Inclusive Schools REC- AG-2019 / REC-RDIS-DISC-AG-2019)	Δράση σε εξέλιξη Από 1-06-2020 έως 31-05-2022	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) σε συνεργασία με οργανώσεις
		2.1.7 Ενίσχυση ήπιων και άλλων δεξιοτήτων με έμφαση σε παιδιά από μειονεκτούσες ομάδες και ΕΚΟ	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπο σχεδιασμό	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς
		2.1.8 Δημιουργία/ Αναβάθμιση εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη της απόκτησης δεξιοτήτων μαθητών προερχόμενων από ΕΚΟ, π.χ. Ρομά, πρόσφυγες, μετανάστες	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπο σχεδιασμό	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς
		2.1.9 Υποτροφίες/βραβεία επιμελούς φοίτησης για μαθητές Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπο σχεδιασμό	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)
		2.1.10 Χορήγηση προπτυχιακών υποτροφιών στο πλαίσιο των πράξεων της δράσης «Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης επιμελών φοιτητών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες»	ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ 2014 - 2020	Ενεργή	Συμπεριλαμβάνει Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)
		2.1.11 Στήριξη έγκαιρης ολοκλήρωσης των σπουδών στην ανώτατη εκπαίδευση με έμφαση σε ΕΚΟ	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)
		2.1.12 Χορήγηση υποτροφιών για προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) σε άτομα που	2020 – 2023	Ενεργή	Συμπεριλαμβάνει Ρομά	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)-Γενική Γραμματεία

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Μείωση της μαθητικής διαρροής και της πρόωρης εγκατάλειψης των Ρομά από την εκπαίδευση και την ΕΕΚ. Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά με αναπηρία στην εκπαίδευση.		ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Ρομά που διαβιούν σε καταυλισμούς και σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού ή ακραίας φτώχειας, καθώς και Ρομά που παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης) ³⁰				Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		2.1.13 Δράσεις δια βίου μάθησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για άτομα με χαμηλά προσόντα	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Συμπεριλαμβάνει Ρομά	Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ)
		2.1.14 Πειραματική εφαρμογή προγράμματος διδασκαλίας της γλώσσας Ρομανί στο Δημοτικό βάσει σχετικής πρότασης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Αφορά μαθητές Ρομά δημοτικού σχολείου, εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και την κοινότητα των Ρομά (γονείς, κηδεμόνες, διαμεσολαβητές, ευρύτερη κοινότητα κλπ)	ΥΠΑΙΘ/ΙΕΠ/Συμβούλιο της Ευρώπης 2021 - 2023	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) Συμβούλιο της Ευρώπης
		2.1.15 Επιμόρφωση σε πρακτικές υποστήριξης των μαθητών και των μαθητριών στο πλαίσιο της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας (ΔΔ) ³¹ προς όφελος ευάλωτων μαθητών (κοινωνικές ομάδες, πχ. πρόσφυγες, Ρομά, κ.ά.)	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 2019 – 2022	Ενεργή Δράση	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ)
2.1.16 Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης στις αρχές της Συμπεριληπτικής Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και διάχυση εκπαιδευτικού υλικού και καλών πρακτικών στην Α βάρθμια, Β βάρθμια, Επαγγελματική εκπαίδευση.	ΥΠΑΙΘ/ΙΕΠ: Α΄ φάση (Νοέμβριος 2020-Απρίλιος 2021) ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (Σεπτέμβριος 2021-Φεβρουάριος 2022)	Ενεργή Δράση	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ)		

³⁰ Η δράση εμπεριέχεται στο πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας και του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) και αφορά 35 υποτροφίες κατ' ακαδημαϊκό έτος για την παρακολούθηση προπτυχιακών προγραμμάτων και μεταπτυχιακών προγραμμάτων του ΕΑΠ.

³¹ Πραγματοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων για 25.000 εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας (συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής) και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην αξιοποίηση νέων παιδαγωγικών πρακτικών που σχετίζονται με τις διαστάσεις της διαφοροποιημένης διδακτικής προς όφελος όλων ανεξαιρέτως των μαθητών και των μαθητριών με ή και χωρίς αναπηρίες, μαθητικών πληθυσμών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, πχ. πρόσφυγες, Ρομά, κ.ά.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.1.17 Επιμόρφωση εκπαιδευτικών που έχουν προσληφθεί σε σχολικές μονάδες που φοιτούν παιδιά μεταναστών/προσφύγων, Ρομά, μαθητών ΕΚΟ κλπ.	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπο σχεδιασμό	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής / ΑΕΙ
		2.1.18 Ανάλυση bottleneck και επιμόρφωση εκπαιδευτικών στη συμπεριληπτική εκπαίδευση	Child Guarantee III- Pilot Πυλώνας 5: Υλοποίηση δράσεων στους τομείς της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης (από Ιανουάριο 2021 έως Ιούλιο 2022)	Ενεργή Δράση	Έμφαση σε Ρομά	UNICEF & Εργαστήριο Μελέτης, Διδασκαλίας και Διάδοσης της Ελληνικής Γλώσσας, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σε συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
		2.1.19 Κοινωνική Ένταξη στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό της Εκπαίδευσης – Πρόγραμμα voucher «Ψηφιακή Μέριμνα»	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργεία Παιδείας και Θρησκευμάτων/ Υπουργείο Οικονομικών/ Ανάπτυξης και Επενδύσεων/ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
		2.1.20 Προγράμματα απόκτησης βασικών δεξιοτήτων κοινωνικής ένταξης -Ελληνομάθεια / Δράσεις απόκτησης ελληνικών γλωσσικών δεξιοτήτων εκ μέρους των μεταναστών -ΥΤΧ - προσφύγων, Ρομά και μουσουλμάνων Ρομά ³²	ΕΣΠΑ ΠΕΠ 2021-2027	Δράση υπο σχεδιασμό	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Υπουργείο Εργασίας
		2.1.21 Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΕΚΟ) στα σχολεία-Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ / Ενίσχυση σχολικών μονάδων με Ψυχολόγους - Κοινωνικούς Λειτουργούς με στόχο τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 & Εθνικό ΠΔΕ	Σε εξέλιξη	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Παιδείας

³² Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, η ενίσχυση ή ανάπτυξη οριζόντιων, ψηφιακών και κοινωνικών, δεξιοτήτων, ενέργειες κοινωνικής ένταξης (γνωριμία με κρατικούς και κοινωνικούς φορείς κ.ά.)

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		μαθητών/τριών προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και μαθητών/τριών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες				
		2.1.22 Πρόγραμμα εξειδικευμένης υποστήριξης μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Πρόγραμμα μέτρων εξατομικευμένης υποστήριξης μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	ΕΣΠΑ2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021 – 2027 Τομεακό & ΠΕΠ Κρατικός Προϋπολογισμός	Σε εξέλιξη	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
		2.1.23 Πρόβλεψη δυνατότητας εγγραφών μαθητών-τριών που ανήκουν σε οικογένειες μετακινούμενων πληθυσμών χωρίς μόνιμη κατοικία – Ατομικό Δελτίο Υγείας μαθητή/-τριας	Η δράση δεν προκαλεί δαπάνη.	Σε εξέλιξη	Έμφαση σε Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων /Υπουργείο Εσωτερικών
		2.1.24 Μεταφορά μαθητών-τριών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες, Μεταφορά μαθητών των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης από τον τόπο διαμονής τους ή από συγκεκριμένο τόπο συγκέντρωσής τους, στο σχολείο και αντίστροφα ³³ .	Κρατικός Προϋπολογισμός-Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόρους Περιφερειών	Σε εξέλιξη	Συμπεριλαμβάνει Ρομά	Υπουργείο Εσωτερικών / Περιφέρειες
	Μέτρο 2.2 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στη γενική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ανώτατη	2.2.1 Γενική Εκπαίδευση: Δίχρονη Υποχρεωτική Προσχολική Εκπαίδευση - Ενιαίος Τύπος Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, Ενιαίος Τύπος Ολοήμερου Δημοτικού σχολείου / Ημερήσιο Γυμνάσιο Ενισχυτική Διδασκαλία	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ΕΣΠΑ 2014-2020 ΕΣΠΑ 2021-2027 και εθνική συμμετοχή και Εθνικό ΠΔΕ	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Παιδείας
		2.2.2 Εργαστήρια Δεξιοτήτων στο νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και το Γυμνάσιο, Εργαστήρια	Κρατικός Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2021-2027	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

³³ Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 50025/2018 - ΦΕΚ 4217/Β/26-9-2018 «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες», η μεταφορά μαθητών δημοσίων σχολείων οργανώνεται και διενεργείται από τις Περιφέρειες, προκαλείται ετήσια δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού των οικείων Περιφερειών, η οποία καλύπτεται από τους αποδιδόμενους σε αυτές Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους που τους αποδίδονται από το ΥΠΕΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	εκπαίδευση & δια βίου μάθηση.	Δεξιότητων στο νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και το Γυμνάσιο				
		2.2.3 Εσπερινά Γυμνάσια, Γενικά Λύκεια και Επαγγελματικά Λύκεια για ανήλικους εργαζόμενους-ες μαθητές-τριες και ενήλικες μαθητές-τριες	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
		2.2.4 Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.) και Πρότυπα Επαγγελματικά Λύκεια (Π.ΕΠΑ.Λ.) Πρόγραμμα «Μια Νέα Αρχή στα ΕΠΑΛ» ³⁴	Κρατικός Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΚΤ και εθνική συμμετοχή	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΠΕΘ
		2.2.5 Ενισχυτική Διδασκαλία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	ΕΣΠΑ 2014-2020 και Εθνικό ΠΔΕ	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Παιδείας
		2.2.6 Εσπερινά Γυμνάσια και Γενικά Λύκεια για ανήλικους εργαζόμενους-ες μαθητές-τριες και ενήλικες μαθητές-τριες	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
		2.2.7 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΙΕΚ) - Πειραματικά και Θεματικά Ι.Ε.Κ. - Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.)/ Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (ΓΕΑΣ) των δημοσίων ΙΕΚ	Κρατικός Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021-2027	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και εποπτευόμενοι φορείς
		2.2.8 Μεταλυκειακό έτος - Τάξη Μαθητείας/ Προπαρασκευαστικό Πρόγραμμα Πιστοποίησης, Κατάταξη αποφοίτων Ι.Ε.Κ. και Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας σε τμήματα Α.Ε.Ι. συναφούς ειδικότητας κατόπιν εξετάσεων πιστοποίησης	Κρατικός Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021-2027	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

³⁴ Μείωση της σχολικής διαρροής μέσα από τη δράση των ψυχοκοινωνικών δικτύων αλλά και την Εναλλακτική Ενισχυτική διδασκαλία.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.2.9 Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια - Λύκεια (ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.)	Κρατικός Προϋπολογισμός	Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	
		2.2.10 Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.)	Κρατικός Προϋπολογισμός	Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
		2.2.11. Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), Τμήματα προετοιμασίας στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) για τη συμμετοχή στις εξετάσεις απόκτησης απολυτηρίου δημοτικού σχολείου της παρ. 5 του άρθρου 9 του π.δ. 79/2017 (Α' 109)	Κρατικός Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014 – 2020	Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)
		2.2.12. Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. - Λειτουργία Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας ΟΑΕΔ	Κρατικός Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021-2027	Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.2.13 Σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δημοτικό Σχολείο, Γυμνάσιο ή Σ.Δ.Ε., ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ.), δημόσια Ι.Ε.Κ., Ε.Σ.Κ., δημόσια Κ.Δ.Β.Μ. και τμήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε καταστήματα κράτηση	Κρατικός Προϋπολογισμός	Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
		2.2.14 Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
		2.2.15 Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ)	ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021-2027		Γενικός Πληθυσμός συμπεριλαμβανόμενων Ρομά	

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Πρώθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην τυπική αγορά εργασίας.</p> <p>Βελτίωση της απασχολησιμότητας των Ρομά.</p> <p>Πρόσβαση των Ρομά σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση.</p> <p>Μείωση του εργασιακού</p>	<p>Μέτρο 2.3 Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες ένταξης στην αγορά εργασίας.</p>	2.3.1 Ατομική Συμβουλευτική σε ανέργους (ΟΑΕΔ), Σύνταξη Ατομικού Σχεδίου Δράσης βάσει αποτελεσμάτων Ατομικής Συμβουλευτικής (ΟΑΕΔ), Ομαδικές Συμβουλευτικές σε ανέργους (ΟΑΕΔ)	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.3.2 Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας σε 50 ΕΠΑΣ Μαθητείας και 30 ΙΕΚ ΟΑΕΔ (Λειτουργία ΓΕΑΣ και στελέχωσή τους με Συντονιστές – Συμβούλους), Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (Γ.Ε.Α.Σ.) των Δημοσίων ΙΕΚ	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ΕΣΠΑ 2021-2027	Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.3.3 Σύμβουλοι Σταδιοδρομίας και Σύμβουλοι Ψυχολόγοι στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ)	ΕΣΠΑ 2014 – 2020	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)
		2.3.4 Γραφεία Διασύνδεσης, Γραφεία Πρακτικής Άσκησης και Μονάδες Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας στα Πανεπιστήμια	Κρατικός Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014 – 2020	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΑΕΙ
		2.3.5 Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης / επιμόρφωσης ωφελουμένων ανέργων στο πλαίσιο του 3ου πυλώνα του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος (ΕΕΕ) ³⁵	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων- ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

35 Πολλοί Ρομά έχουν χαμηλό εισόδημα, το οποίο στη συντριπτική πλειοψηφία είναι πολύ κάτω από το όριο της φτώχειας. Στην πλειονότητα τους είναι ωφελούμενοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) αποτελεί εμβληματικού χαρακτήρα παρέμβαση στην κοινωνική προστασία και τη θέσπιση κοινωνικών δικαιωμάτων, με στόχο την ενδυνάμωση και την υποστήριξη των οικονομικά αδύναμων. Στο πλαίσιο της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας 2021 – 2027, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει θέσει τα στόχο 20.000 δικαιούχοι του ΕΕΕ κατ' έτος, πέραν της οικονομικής ενίσχυσης (πρώτος πυλώνας) να λαμβάνουν **συμπληρωματικές κοινωνικές υπηρεσίες και αγαθά (δεύτερος πυλώνας)** και δράσεις ενεργοποίησης και ένταξης στην αγορά εργασίας **μέσω του ΟΑΕΔ (τρίτος πυλώνας)**.

Οι «Υπηρεσίες 2ου πυλώνα» στο πλαίσιο συνεδρίας στην Κοινωνική Υπηρεσία του δήμου ή στο Κέντρο Κοινότητας περιλαμβάνουν, αρχικά, ενημέρωση και εκτίμηση των αναγκών και διασύνδεση με προγράμματα που καλύπτουν τις εξειδικευμένες ανάγκες του ατόμου/νοικοκυριού, π.χ. Επίδομα Στέγασης, υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, νομική συνδρομή, εξειδικευμένες υπηρεσίες για παιδιά, ΑμεΑ, κ.λπ. Επιπλέον, στο πλαίσιο των υπηρεσιών του 3ου πυλώνα, δημιουργείται Ατομικό Σχέδιο Δράσης κατόπιν συνέντευξης του ωφελούμενου με Εργασιακό Σύμβουλο του ΟΑΕΔ. Μετά την κατάρτιση του ΑΣΔ, ο ωφελούμενος θα μπορεί δυναμικά να παραπεμφθεί σε υφιστάμενες δράσεις κατάρτισης/απασχόλησης. Οι δράσεις απευθύνονται σε δικαιούχους του ΕΕΕ ηλικίας 20-60 ετών οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι και οι οποίοι εφόσον κληθούν είναι υποχρεωτικό να συμμετάσχουν στις δράσεις αυτές μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα έγκρισης της αίτησης (για χορήγηση ΕΕΕ). Παρακολουθείται η ανταπόκριση των ωφελούμενων μέσω των μηνιαίων διασταυρώσεων που πραγματοποιούνται για την έκδοση αρχείου πληρωμής, ενώ ελέγχεται και η εκπλήρωση της υποχρέωσης κατάρτισης του Ατομικού Σχεδίου Δράσης (ΑΣΔ). Με την ισοβαρή υλοποίηση των αλληλένδετων τριών πυλώνων του ΕΕΕ εξασφαλίζεται η ολοκληρωμένη στήριξη στους πιο ευάλωτους και η υποστήριξη της σταδιακής εξόδου από αυτό μέσω κινήτρων για την ένταξή τους στον κοινωνικό ιστό και στην αγορά εργασίας.

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>χάσματος μεταξύ των Ρομά και του γενικού πληθυσμού.</p> <p>Μείωση του έμφυλου εργασιακού χάσματος για τις γυναίκες Ρομά.</p> <p>Μείωση των Ρομά εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης (NEETs).</p>	<p>Μέτρο 2.4 Πρόσβαση ανέργων και ευάλωτων Ρομά σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης γενικού πληθυσμού και ευάλωτων ομάδων.</p>	2.3.6 Περιφερειακοί μηχανισμοί υποστήριξης υφιστάμενων και νέων φορέων ΚΑΛΟ.	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ ΕΣΠΑ 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων- ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑτκΟ)
		2.4.1 Προγράμματα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων νέων, μακροχρόνια ανέργων - Προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας	Προϋπολογισμός ΟΑΕΔ	Ενεργά με βάση συγκεκριμένες ημερομηνίες έναρξης λήξης	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.4.2 Πρόγραμμα Επιχειρηματικότητας νέων 18-29 ετών	ΕΣΠΑ 2014-2020 ΕΣΠΑ 2021-2027	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.4.3 Προώθηση της απασχόλησης μέσω Προγραμμάτων Κοινωφελούς Χαρακτήρα	ΕΣΠΑ 2014-2020	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ/ Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων- ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας(ΑτκΟ)
		2.4.4 Πρόγραμμα Επιχορήγησης 50 θέσεων Εργονομικής Διευθέτησης του χώρου εργασίας για ΑμεΑ	Προϋπολογισμός ΟΑΕΔ		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.4.5 Ολοκληρωμένο 4ετες "ανοικτό" πρόγραμμα για 25.000 μακροχρόνια ανέργους	ΕΣΠΑ 2021-2027 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας(ΑτκΟ)
		2.4.6 Ολοκληρωμένο πρόγραμμα εργασιακής ένταξης και επανένταξης για ευάλωτες ομάδες ανέργων	ΕΣΠΑ 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑτκΟ)
		2.4.7 Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας για ανέργους νέους ηλικίας έως 29 ετών/ Προσαρμογή ανέργων στον ψηφιακό μετασχηματισμό	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	
		2.4.8 Πρόγραμμα ταχύρρυθμης κατάρτισης ανέργων, με σκοπό την καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, τη μείωση του ψηφιακού χάσματος και τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.4.9 Θερμοκοιτίδες στήριξης κοινωνικών επιχειρήσεων/ Δράσεις συμβουλευτικής και επαγγελματικής κατάρτισης (On the job training) ανέργων που θέλουν να δημιουργήσουν κοινωνική επιχείρηση. Επιδότηση της λειτουργίας της κοινωνικής επιχείρησης για ένα (1) έτος– Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	ΕΣΠΑ 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας
		2.4.10 Πρόγραμμα απασχόλησης για την επανένταξη στην αγορά εργασίας, μακροχρόνια ανέργων ηλικίας 55 ετών και άνω, με έμφαση στις γυναίκες. (Συμβουλευτική και επιχορήγηση 75-90% του μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για 18-24 μήνες/ Ανοικτού τύπου πρόγραμμα, σε κύκλους υλοποίησης μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού)	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.4.11 Απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας νέων με αναπηρία (Δράσεις συμβουλευτικής, διενέργεια career day ανά cluster επιχειρήσεων, κατάρτιση και πιστοποίηση, απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας (6 μηνών) σε επιχειρήσεις, νέων με αναπηρία)	ΕΣΠΑ 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.12 Ολοκληρωμένη Παρέμβαση επαγγελματικής ενδυνάμωσης και ένταξης στην αγορά εργασίας για νέους έως 29 ετών στον αγροδιατροφικό κλάδο ³⁶ – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ). ΕΣΠΑ 2014 -2020 έως 31/12/23	Δράση υπό υλοποίηση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.13 Πρόγραμμα ένταξης και επανένταξης στην αγορά εργασίας, ανέργων από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (συμβουλευτική, εργονομική διευθέτηση χώρου εργασίας και επιχορήγηση για τη δημιουργία νέων	Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ). ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ

³⁶ Η Πράξη, με όρους ολοκληρωμένης παρέμβασης με εξατομικευμένη προσέγγιση, εστιάζεται στη δημιουργία μιας δομημένης πορείας εισόδου ή επανένταξης στην αγορά εργασίας για νέους ανέργους, απόφοιτους δευτεροβάθμιας, μεταδευτεροβάθμιας, πτυχιούχους ΑΕΙ ή ΤΕΙ και αφορά την εξειδικευμένη ανάπτυξη και ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων στον κλάδο της αγροδιατροφής, για την αναβάθμιση των επαγγελματικών γνώσεων και προσόντων,

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		θέσεων εργασίας και νέων επιχειρήσεων, διάρκειας 12-24 μηνών για ανέργους που ανήκουν στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες- Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	2021-2027			
		2.4.14 Πρόγραμμα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για νέους ανέργους 18-29 ετών (Συμβουλευτική και απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας για 6 μήνες, με έμφαση σε τομείς αιχμής και κλάδους υψηλής ζήτησης. - Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	ΠΑΝ ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.4.15 Δράσεις στεγαστικής αποκατάστασης, συμβουλευτικής υποστήριξης, επαγγελματικής κατάρτισης, κοινωνικής και εργασιακής ένταξης για νέους ωφελούμενους δομών παιδικής προστασίας και ανήλικους παραβάτες	ΠΑΝ ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ) ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
		2.4.16 Υλοποίηση προγραμμάτων για την καταπολέμηση της ανεργίας σε περιοχές - θύλακες υψηλής ανεργίας				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.17 Δημιουργία πολιτιστικών hubs από ανέργους				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.18 Θερμοκοιτίδες στήριξης κοινωνικών επιχειρήσεων				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.19 Ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και στήριξη της σύνδεσης με την αγορά εργασίας				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.20 Ολοκληρωμένη παρέμβαση ένταξης στην κοινωνία και την αγορά εργασίας, μεταναστών - υπηκόων τρίτων χωρών, με έμφαση την κοινωνική επιχειρηματικότητα				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.4.21 Θερμοκοιτίδες στήριξης κοινωνικών επιχειρήσεων				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.23 Επιχορήγηση των φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Ελλάδα				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.24 Απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας νέων με αναπηρία				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.25 Μηχανισμός και ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για τους NEETs				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.26 Υλοποίηση στοχευμένων δράσεων NEETs				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.27 Ολοκληρωμένη παρέμβαση για τον εντοπισμό, ευαισθητοποίηση για συμμετοχή νέων 18-25 ετών σε δράσεις Δήμων και της τοπικής κοινωνίας (national roll out)				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.28 Δημιουργία μόνιμου μηχανισμού και Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης δράσεων Κοινωνικής Οικονομίας				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.29 Χρηματοδότηση clusters για την προώθηση πρωτοβουλιών Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.30 Δράσεις για την ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, σε εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης.				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.31 Δημιουργία hubs προώθησης των κοινωνικών καινοτομιών				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.4.32 "Ανοικτό" πρόγραμμα ένταξης 20.000 γυναικών στην αγορά εργασίας				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.33 Πρόγραμμα συμβουλευτικής και εργασιακής ένταξης των ευάλωτων ομάδων, μέσω των κοινωνικών επιχειρήσεων ένταξης. Πρόγραμμα Ανοικτού Τύπου.				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.34 Ολοκληρωμένη παρέμβαση ενίσχυσης της δημιουργίας και λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων Ένταξης.				Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
		2.4.35 Απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας νέων παραβατών (Δράσεις συμβουλευτικής και παρακολούθησης της πορείας του νέου, διενέργεια career day ανά cluster επιχειρήσεων, κατάρτιση και πιστοποίηση, απόκτηση)	ΠΑΝ ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΑπκΟ)
	Μέτρο 2.5 Εξειδικευμένες υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της πρόσβασης των Ρομά σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων	2.5.1 Πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας για την απασχόληση ατόμων με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (Ρομά)	ΕΣΠΑ ΠΕΠ 2014 – 2020	Αναμένεται	Αφορά Ρομά	ΟΑΕΔ
2.5.2 Κατάρτιση / επιδότηση εργασίας και πιστοποίηση Ρομά σε τεχνικά επαγγέλματα (π.χ. περιβαλλοντικός τομέας, ανακύκλωση) και ψηφιακές δεξιότητες		ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ & ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ³⁷	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Αφορά Ρομά	ΟΑΕΔ	
2.5.3 Ενίσχυση του θεσμού της κοινωνικής διαμεσολάβησης (Κατάρτιση και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά) ο θεσμός της κοινωνικής διαμεσολάβησης με το σχεδιασμό συστημικών δράσεων για την κατάρτιση, ενίσχυση δεξιοτήτων και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά, με τη συμμετοχή των ίδιων των		ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης	

³⁷ Άξονας: Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή/ 3.4 Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	απασχολησιμότητας.	Ρομά. Στόχος είναι η καλλιέργεια συγκεκριμένων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την επιτέλεση του πολύπλευρου ρόλου τους για την ενίσχυση της ένταξης και της συμμετοχής των Ρομά, όπως είναι οι κοινωνικές δεξιότητες, οι δεξιότητες διαπραγμάτευσης και διαχείρισης συγκρούσεων, οι δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και οι επικοινωνιακές δεξιότητες ³⁸ .				
		2.5.4. Επιμόρφωση 20 νέων Ρομά επιστημόνων και 6μηνη Πρακτική άσκηση 2 νέων Ρομά στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας	Πρόγραμμα Rights, Equality and Citizenship (REC)	Σε εξέλιξη	Αφορά Ρομά	Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας
		2.5.5 Πρόγραμμα εκπαίδευσης, αμειβόμενης πρακτικής άσκησης και επιδοτούμενης τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας για Διαμεσολαβητές Ρομά σε σχολεία κατά προτεραιότητα στην Αττική	Child Guarantee Πυλώνας 4: Δεξιότητες ζωής και ετοιμότητα για εργασία για ευάλωτους νέους ³⁹	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Αφορά Ρομά	UNICEF & ΟΑΕΔ
	Μέτρο 2.6 Προγράμματα ενεργητικής ένταξης Ρομά/ ευάλωτων ομάδων σε τοπικό και	2.6.1 Καταπολέμηση του ψηφιακού αποκλεισμού των Ρομά για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας (Επιδότηση Απόκτησης εξοπλισμού και πρόσβασης στο διαδίκτυο για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες -ΥΤΧ (tablet και δωρεάν σύνδεση 1 έτους)	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027 ΕΠ «Ψηφιακή Μεταρρύθμιση»	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

³⁸ Ο ρόλος της κοινωνικής διαμεσολάβησης ανάγεται σε κομβικό μοχλό για την επίτευξη της κοινωνικής ένταξης των Ρομά σε όλα τα πεδία παρέμβασης της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030, εξυπηρετώντας την αμεσότερη ενημέρωση και κινητοποίηση της ομάδας στόχου, ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση των ωφελούμενων στις διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες και δράσεις. Επίσης, συμβάλλει στην επιδιωκόμενη ενδυνάμωση των Ρομά, ιδιαίτερα των γυναικών και των νέων, καθώς και στην ενεργή συμμετοχή των Ρομά στα κοινωνικά δρώμενα σε τοπικό επίπεδο. Ιδιαίτερη σημασία έχει η εμπλοκή περισσότερων Ρομά στην παροχή των υπηρεσιών κοινωνικής διαμεσολάβησης και η ανάπτυξη επαρκούς δικτύου διαμεσολαβητών Ρομά, ειδικά στις περιοχές με υψηλές συγκεντρώσεις Ρομά, αλλά και ανά τομέα παρέμβασης, ήτοι στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγεία κλπ.

³⁹ Διάρκεια 6 έως 9 μήνες και έναρξη από τον Σεπτέμβριο 2021

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	περιφερειακό επίπεδο	2.6.2 Ολοκληρωμένες Δράσεις ένταξης στην αγορά εργασίας μέσω της ενίσχυσης της κοινωνικής οικονομίας ⁴⁰	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός Πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
		2.6.3 Πιλοτικές Δράσεις εισαγωγής κοινωνικής καινοτομίας στην εφαρμογή εθνικών και τοπικών πολιτικών και δράσεων κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας ⁴¹)	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
		2.6.4 Παρεμβάσεις σε μειονεκτικές περιοχές με ενίσχυση κοινωνικών υποδομών με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών, της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας)	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		2.6.5 Πρόγραμμα Απασχόλησης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων Περιφέρειας Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Νοτίου Αιγαίου - Κοινωνικοοικονομική Ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, Βελτίωση των συνθηκών εργασίας των απασχολούμενων Ρομά, στήριξη τους στον εργασιακό χώρο, εξάλειψη των εμποδίων ένταξης στην αγορά εργασίας καθώς και διασφάλιση ίσων ευκαιριών	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΥΠΕΚΥ - ΟΑΕΔ (ενδιάμεσος φορέας υλοποίησης)
		2.6.6 Στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων CLLD - LEADER	ΕΣΠΑ 2014-2020 ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
		2.6.7 Ενίσχυση εγκατάστασης νέων αγροτών	ΕΣΠΑ 2014-2020 και 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

⁴⁰ Δράσεις ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης και απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων (ΑμεΑ, Ρομά, μετανάστες, NEETs) που θα περιλαμβάνουν Συμβουλευτική- Mentoring, Κατάρτιση και Επιδότηση της Απασχόλησης μέσω και της ίδρυσης Φορέων Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας Νόμος 4430/2016 όπως σήμερα ισχύει (Νόμος 4756/2020 - ΦΕΚ 235/Α/26-11-2020)

⁴¹ Αφορά την ενίσχυση Περιφερειακών/Τοπικών Πρωτοβουλιών Κοινωνικής Καινοτομίας με στόχο την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, μέσω της εφαρμογής δυναμικών και ενεργητικών μεθόδων και πρακτικών κοινωνικής ένταξης, όπως ο θεσμός των social hubs στις Περιφέρειες και θερμοκοιτίδα απασχόλησης / επιχειρηματικότητας για άτομα με αναπηρία

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΪΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΥΓΕΙΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Βελτίωση του επιπέδου υγείας των κοινοτήτων Ρομά.</p> <p>Μείωση του χάσματος του προσδόκιμου ζωής μεταξύ των Ρομά και του γενικού πληθυσμού.</p> <p>Καταπολέμηση των ανισοτήτων και βελτίωση της πρόσβασης των Ρομά σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.</p> <p>Θεραπεία, Πρόληψη επιπλοκών και αποκατάσταση στους ήδη νοσούντες (τριτογενής πρόληψη)</p>	<p>Μέτρο 2.7 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και σε ποιοτικές υπηρεσίες και φροντίδας υγείας</p>	<p>2.7.1 Βελτίωση Πρόσβασης στο Δίκτυο Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Πρόσβαση ανασφάλιστων στις Πρωτοβάθμιες Υπηρεσίες Υγείας - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, Πρόσβαση στις δομές για την πρόληψη και τη θεραπεία χρόνιων νοσημάτων, Πρόσβαση σε πρωτοβάθμιες και κοινοτικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας σε κάθε τομέα ψυχικής υγείας (ΤΟΨΥ)</p>	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Υπουργείο Υγείας
		<p>2.7.2 Πρόσβαση σε παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες στο πλαίσιο των Κινητών Μονάδων Ψυχικής Υγείας των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρ.11 του Ν . 2716/99 (ΦΕΚ 96 Α') και των Μονάδων Ψυχικής Υγείας (Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα) των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.).</p>	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΕΣΠΑ 2014-2020	Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρ.11 του Ν. 2716/99 (ΦΕΚ 96 Α') και των Μονάδων Ψυχικής Υγείας (ν.π.δ.δ)
		<p>2.7.3 Κινητές Μονάδες για την παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης παιδιών και εφήβων (δημιουργία 13 κινητών μονάδων για την παροχή υπηρεσιών πρώιμης διάγνωσης στο πλαίσιο της πρόληψης, ψυχολογικής υποστήριξης και θεραπευτικής καθώς και παροχή ψυχιατρικών υπηρεσιών σε παιδιά και εφήβους)</p>	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2021 – 2022	ΝΠΙΔ - ΑΜΚΕ
		<p>2.7.4 Πρόσβαση στις Μονάδες Ημερήσιας Νοσηλείας με σκοπό τον περιορισμό των εισαγωγών στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα και των σχετικών δαπανών, όπου θα πραγματοποιούνται συγκεκριμένες χειρουργικές επεμβάσεις (οφθαλμολογικές, ορθοπεδικές, ενδοσκοπήσεις, κλπ), διαγνωστικές εξετάσεις και ορισμένες θεραπείες (πχ ογκολογική αγωγή), οι οποίες δεν απαιτούν μακράς διάρκειας νοσηλεία</p>	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Υπουργείο Υγείας

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΪΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΥΓΕΙΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Μείωση έκθεσης των Ρομά σε παράγοντες που συνδέονται με νοσήματα (Δημόσια Υγεία/ πρωτογενής πρόληψη):</p> <p>Ενημέρωση για την υγιεινή διατροφή, τις εθνικές διατροφικές οδηγίες και τις συστάσεις και την σωματική δραστηριότητα - αντιμετώπιση υποσιτισμού/ διατροφή/ άθληση άσκηση, καταπολέμηση του καπνίσματος, πρόληψη κατά του καρκίνου, πρόληψη των εξαρτήσεων, εμβολιασμοί, σεξουαλική - αναπαραγωγική υγεία</p>		2.7.5 Πρόσβαση σε χώρους εποπτευόμενης χρήσης και σε μονάδες σωματικής αποτοξίνωσης	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Υπουργείο Υγείας
		2.7.6 Δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη των ανασφαλιστών πολιτών του Ε.Σ.Υ	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Υπουργείο Υγείας
		2.7.7 Πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης για άνεργους νέους μέχρι 29 ετών, παροχές ασθένειας σε είδος (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη) για άνεργους ηλικίας 29 έως 55 ετών, παροχές ασθένειας σε είδος (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη) για μακροχρόνια άνεργους άνω των 55 ετών	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
		2.7.8 Πρόσβαση σε υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας υγείας, νοσηλείας και ανακουφιστικής φροντίδας σε ασθενείς και πάσχοντες από σοβαρές και χρόνιες παθήσεις) – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Κρατικός Προϋπολογισμός	Υπουργείο Υγείας
		2.7.9 Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων/ Δημιουργία τεσσάρων (4) Κοινωνικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου για την ψυχοκοινωνική υποστήριξη παιδιών και εφήβων μέσω τις παροχής κοινωνικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας (Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού)	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Τακτικός Προϋπολογισμός Υπουργείου Υγείας – ΕΣΠΑ 2021-2027	ΑΜΚΕ (αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με ΝΠΙΔ)
		2.7.10 Παρεμβάσεις Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας) – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή από τον ΟΚΑΝΑ ως εποπτευόμενος φορέας των κέντρων πρόληψης	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Τακτικός Προϋπολογισμός Υπουργείου Υγείας – ΕΣΠΑ 2021-2027	ΟΚΑΝΑ/Κέντρα Πρόληψη

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΥΓΕΙΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
πρόληψη των νόσων του στόματος, ψυχοκοινωνικά προβλήματα στα παιδιά	Μέτρο 2.8 Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε προγράμματα Αγωγής Υγείας και παρεμβάσεις πρόληψης και προαγωγής Υγείας στο γενικό πληθυσμό με έμφαση στα παιδιά και ευάλωτες ομάδες (Πρωτογενής πρόληψη)	2.8.1 Διεξαγωγή έρευνας, καταγραφή και τακτική παρακολούθηση των διατροφικών συνηθειών και διατροφικής κατάστασης ελληνικού πληθυσμού (πρόβλεψη για συμπερίληψη Ρομά) – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΕΣΠΑ 2021-2027	Υπουργείο Υγείας
		2.8.2 Δράσεις ενημέρωσης για την υγιεινή διατροφή, της εθνικές διατροφικές οδηγίες, τις συστάσεις και τη σωματική δραστηριότητα (πρόβλεψη για διάχυση και σε Ρομά) – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025 ⁴²	Υπουργείο Υγείας
		2.8.3 Προγράμματα Αγωγής και Προαγωγής Υγείας για την υγιεινή διατροφή, τα τρόφιμα και την σωματική δραστηριότητα στην προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση /Εκπαίδευση εκπαιδευτικών /Συμμετοχή Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	TAMEIO ANAKAMΨΗΣ - Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025	Υπουργείο Υγείας
		2.8.4 Προγράμματα και αθλητικές δραστηριότητες εκτός σχολικού προγράμματος. – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	TAMEIO ANAKAMΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ⁴³	Υπουργείο Υγείας
		2.8.5 Παροχή οδοντιατρικής φροντίδας, με έμφαση στην προληπτική οδοντιατρική, σε όλα τα παιδιά και εφήβους ηλικίας 6-18 ετών (Προβλέπει μεταξύ άλλων ανάπτυξη και λειτουργία Κινητών Μονάδων Στοματικής Υγείας για παρέμβαση σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (πρόσφυγες, Ρομά, άπορους, εξαρτημένους, ψυχικά πάσχοντες, κ.α.)		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά		
		2.8.6 Προγράμματα προαγωγής υγείας και πρόληψης κατά του καπνίσματος – Δράσεις ενημέρωσης/	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025	Υπουργείο Υγείας

⁴² Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ – ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ 2021-2025

⁴³ Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025 -Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ –

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΪΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΥΓΕΙΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		Προγράμματα υποστήριξης διακοπής καπνίσματος (πρόβλεψη για διάχυση και σε Ρομά)			ΕΣΠΑ 2021 -2027	
		2.8.7 Προγράμματα πρόληψης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών ειδικά στο μαθητικό πληθυσμό) – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή.	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025	Υπουργείο Υγείας
		2.8.8 Προγράμματα για την αντιμετώπιση των νέων μορφών εξάρτησης (διαδίκτυο, αλκοόλ, τυχερά παίγνια κλπ	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025	Υπουργείο Υγείας
		2.8.9 Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος εμβολιασμών – Εθνικό πρόγραμμα Πρόληψης)	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -202	Υπουργείο Υγείας
		2.8.10 Πρόγραμμα Σεξουαλικής Αγωγής σε μαθητές/τριες Γυμνασίου στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων/ θεματικός άξονας «Ζω Καλύτερα/Ευ ζην»	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά		Υπουργείο Παιδείας/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
		2.8.11 Ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών β'βάθμιας Εκπαίδευσης σε θέματα αντισύλληψης και σεξουαλικής αγωγής (πρόγραμμα που περιλαμβάνει παρουσιάσεις - εισηγήσεις σε μαθητές/τριες σχολείων, σε θέματα αντισύλληψης και σεξουαλικής αγωγής από εξειδικευμένες συμβούλους-μαίες. (Εθνικό Σχέδιο δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού)	Ενεργή με έναρξη το 2014	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Διαρκής δράση με έναρξη το 2014 Δεν προκαλεί δαπάνη	ΓΓΔΟΠΙΦ / Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο-Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ» /Γραφεία Αγωγής Υγείας των Δ/νσεων Δ/θμιας Εκπ/σης Αθήνας
Κάλυψη των Ρομά από παρεμβάσεις έγκαιρης	Μέτρο 2.9 Πρόσβαση των Ρομά στο Εθνικό πρόγραμμα	2.9.1 Πρόσβαση των Ρομά σε δωρεάν προληπτικές εξετάσεις σε άτομα 21-65 ετών κατά 50%, 50-69 ετών κατά 85% και στο 10% ενεργού πληθυσμού σε βάθος 2	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	TAMEΪΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	Υπουργείο Υγείας

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΥΓΕΙΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>διάγνωσης νόσων (δευτερογενής πρόληψη)⁴⁴</p> <p>Πρόσβαση των Ρομά σε προγράμματα Καταπολέμησης των εξαρτήσεων</p> <p>Κοινωνική επανένταξη των Ρομά και αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και των εξαρτητικών συμπεριφορών.</p> <p>Μείωση της βλάβης από τη χρήση ουσιών και τον περιορισμό των μεταδιδόμενων ασθενειών</p>	<p>Προσυμπτωματικού Ελέγχου και στο Εθνικό Πρόγραμμα συστηματικού Προγεννητικού και Περιγεννητικού Ελέγχου (Δευτερογενής πρόληψη)</p>	<p>ετών (50-69 ετών) (εξετάσεις καρκίνου τραχήλου της μήτρας, καρκίνου του μαστού, καρκίνου του παχέος εντέρου)</p>			2021-2025 ⁴⁵	
		<p>2.9.2 Πρόσβαση των εγκύων Ρομά σε Προγεννητικό έλεγχο (35% των εγκύων με προτεραιότητα των γυναικών κάτω από το όριο της φτώχειας/ τελικός αριθμητικός στόχος 92.000 γυναίκες)</p>	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2021-2025-	Υπουργείο Υγείας
		<p>2.9.3 Περιγεννητικός έλεγχος νεογνών Ρομά (35% των νεογνών κατά προτεραιότητα από ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού - τελικός αριθμητικός στόχος 92.000 νεογνά)</p>	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά		
	<p>Μέτρο 2.10 Πρόσβαση των Ρομά σε προγράμματα καταπολέμησης των εξαρτήσεων</p>	<p>2.10.1 Πρόληψη από εξαρτήσεις/ Εθνικό Πρόγραμμα Αντιμετώπισης του Αλκοόλ (ΕΠΑΑ)/ Προγράμματα θεραπείας (με ή χωρίς φαρμακευτική υποστήριξη) ατόμων που κάνουν χρήση ψυχοτρόπων ουσιών/ Κάλυψη με υπηρεσίες για την καταπολέμηση εξάρτησης από το αλκοόλ.</p>	Αναμένεται	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2021-2025	
		<p>2.10.2 Επιμόρφωση στελεχών των Παραρτημάτων Ρομά και των διαμεσολαβητών Ρομά και των στελεχών του Ο.ΚΑ.ΝΑ για τις ιδιαίτερες συνθήκες και τα ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας-στόχου με στόχο τη βελτίωση της ενημέρωσης, της πρόσβασης και της ένταξης των Ρομά σε προγράμματα θεραπείας εξαρτήσεων.</p>	Αναμένεται	Αφορά Ρομά	Υπό διερεύνηση ΕΣΠΑ 2021-2027	Μνημόνιο συνεργασίας ΟΚΑΝΑ – Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		<p>2.10.3 Δημιουργία Δίκτυου Ομοτίμων της ομάδας στόχου, με παράλληλη εκπαίδευση και εποπτεία για τη βελτίωση της ενημέρωσης, της πρόσβασης και της ένταξης των Ρομά σε προγράμματα θεραπείας εξαρτήσεων.</p>	Αναμένεται	Αφορά Ρομά	Υπό διερεύνηση ΕΣΠΑ 2021-2027	Μνημόνιο συνεργασίας ΟΚΑΝΑ – Γενική Γραμματεία Κοινωνικής

⁴⁴ Προσυμπτωματικός έλεγχος, -Προγεννητική και Περιγεννητική πρόληψη -Αύξηση του ποσοστού κάλυψης του συνόλου των εγκύων και των νεογνών με υπηρεσίες προγεννητικού και περιγεννητικού ελέγχου. Μείωση παιδικής θνησιμότητας /Τερματισμός αποτρεψιμών θανάτων νεογνών και παιδιών (<5 ετών) -- Μείωση της μητρικής θνησιμότητας

⁴⁵ Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021 -2025 -ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΪΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΥΓΕΙΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.10.4 Πιλοτικές παρεμβάσεις σε καταυλισμούς/οικισμούς Ρομά (Τύπου 1) από την ομάδα Street Work του Ο.ΚΑ.ΝΑ., καθώς και Δράσεις Street Work και Δικτύου Άμεσης Πρόσβασης, με διανομή υγειονομικού υλικού ασφαλούς χρήσης από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ./ παροχή συμβουλευτικών/ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών γονεϊκής στήριξης σε εξαρτημένους γονείς και διασύνδεση με φορείς και ενημέρωση της ομάδας-στόχου για τις διαθέσιμες υπηρεσίες, τα προγράμματα θεραπείας και τους τρόπους αντιμετώπισης της εξάρτησης.	Αναμένεται	Αφορά Ρομά	Υπό διερεύνηση ΕΣΠΑ 2021-2027	Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Μνημόνιο συνεργασίας ΟΚΑΝΑ – Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
Προστασία Ρομά σε έκτακτες υγειονομικές συνθήκες	Μέτρο 2.11 Επείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας της Covid-19 ⁴⁶	2.11.1 Σχέδιο Δράσης- ενημέρωση και στοχευμένες ενέργειες πρόληψης για τον περιορισμό διασποράς της Covid-19. Συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς και διαμεσολαβητές Ρομά/ Δράσεις ενημέρωσης για	Ενεργή	Αφορά Ρομά	Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού Κρατικός προϋπολογισμός	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και

46 Στο πλαίσιο των μέτρων περιορισμού της διάδοσης της Covid-19, η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, επεσήμανε την ανάγκη λήψης κατεπειγόντων μέτρων για τους καταυλισμούς τύπου 1 και 2 με σκοπό την ανάσχεση της νόσου Covid-19 σε πληθυσμούς Ρομά. Κατόπιν εισήγησης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, το Υπουργείο Εσωτερικών ενέκρινε έκτακτες χρηματοδοτήσεις συνολικού Π/Υ 2.485.000€ σε 106 δήμους και μία περιφέρεια της χώρας, για προμήθειες υγειονομικού υλικού καθώς και λουιτών υπηρεσιών (ενημέρωση, απολύμανση, παροχή πόσιμου νερού) στο πλαίσιο της λήψης μέτρων αποφυγής και διάδοσης της Covid-19 σε οικισμούς και καταυλισμούς Ρομά. Κατόπιν σχετικής έγγραφης επικοινωνίας και παρακολούθησης του ζητήματος εκ μέρους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας εκτιμάται ότι το 80% περίπου των χρηματοδοτούμενων Δήμων προέβησαν σε σχετικές προληπτικές ενέργειες.

Επιπλέον, λόγω των έκτακτων συνθηκών στο πλαίσιο των μέτρων για την ανάσχεση της εξάπλωσης της νόσου Covid -19, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, επισημάνθηκε η ανάγκη χορήγησης του κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού (tablet, wi-fi, κλπ) για τη συμμετοχή μαθητών Ρομά στην εξ αποστάσεως διδασκαλία (τηλεκπαίδευση) έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία όλων των μαθητών που φοιτούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Τέλος, στο πλαίσιο της Εθνικής Εκστρατείας Εμβολιασμού κατά της Covid-19 υλοποιήθηκε δράση εμβολιασμού των Ρομά που διαβιούν σε καταυλισμούς/οικισμούς. Ειδικότερα, η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), καθώς και με την υποστήριξη των Παραρτημάτων Ρομά των Κέντρων Κοινότητας και τη συνδρομή οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, σχεδίασε, οργάνωσε και υλοποίησε σχέδιο δράσης με στόχο τον συντονισμό, την ενημέρωση και τον εμβολιασμό των πληθυσμών Ρομά, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά και την ευαλωτότητα της εν λόγω ομάδας.

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΪΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΥΓΕΙΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		εμβολιασμό - Διενέργεια εμβολιασμών/ επιτόπιες επισκέψεις/διεξαγωγή διαγνωστικών τεστ.				Καταπολέμησης της Φτώχειας/ Υπουργείο Υγείας - Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας Φροντίδας/ ΕΟΔΥ
		2.11.2 Έκτακτες χρηματοδοτήσεις για προμήθειες υγειονομικού υλικού καθώς και λοιπών υπηρεσιών (ενημέρωση, απολύμανση, παροχή πόσιμου νερού) στο πλαίσιο της λήψης μέτρων αποφυγής και διάδοσης της νόσου Covid-19 σε οικισμούς και καταυλισμούς Ρομά.	Ενεργή	Αφορά Ρομά	Κρατικός προϋπολογισμός 2.485.000€	Υπουργείο Εσωτερικών, Περιφέρεια Θεσσαλίας και 106 δήμοι με οικισμούς/ καταυλισμούς Ρομά

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Βελτίωση της καθολικής και ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στις δομές κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής φροντίδας.</p> <p>Επαρκής υποστήριξη των ευάλωτων Ρομά.</p> <p>Αύξηση της συμμετοχής των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή, δημιουργική απασχόληση και φροντίδα.</p> <p>Δημιουργία πολλαπλών ευκαιριών για ουσιαστική κοινωνική ένταξη των Ρομά στην τοπική αλλά και την ευρύτερη κοινότητα (π.χ. σε πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες, καλλιέργεια αθλητικής νοοτροπίας και υγιούς μοντέλου ζωής κλπ.)</p>	<p>Μέτρο 2.12 Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά στις υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης και φροντίδας.</p>	<p>2.12.1 Ανάπτυξη και Λειτουργία Κοινωνικών Κέντρων (μετεξέλιξη Κέντρων Κοινότητας και Δομών Φτώχειας) / Παραρτήματα Ρομά των Κοινωνικών Κέντρων των ΟΤΑ α' βαθμού/ Διαμεσολαβητές Ρομά /</p>	<p>ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΔΚΑ ΝΠΔΔ-με σχετική αρμοδιότητα</p>
		<p>2.12.2 Δομές και Παραρτήματα Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας</p>	<p>Κρατικός Προϋπολογισμός</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας</p>
		<p>2.12.3 Λειτουργία Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΗΦ)</p>	<p>ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ με σχετική αρμοδιότητα</p>
		<p>2.12.4 Λειτουργία Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)</p>	<p>ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ με σχετική αρμοδιότητα</p>
		<p>2.12.5 Λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ)</p>	<p>ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ με σχετική αρμοδιότητα</p>
		<p>2.12.6 Συμβουλευτικά Κέντρα γυναικών - θυμάτων βίας και πολλαπλών διακρίσεων, Ξενώνες φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας και των παιδιών τους σε όλες τις μορφές ή / και πολλαπλών διακρίσεων (π.χ. μετανάστριες, πρόσφυγες, μονογονείς, ΑμεΑ, Ρομά, άνεργες κ.λπ.)</p>	<p>ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027</p>	<p>Συνεχώς Ενεργή</p>	<p>Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά</p>	<p>ΓΓΔΟΠΦ ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ με σχετική αρμοδιότητα</p>

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.12.7 Ξενώνες Επείγουσας και Βραχυπρόθεσμης Φιλοξενίας	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων/ ΕΚΚΑ
		2.12.8 Λειτουργία Υπνωτηρίων, Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, Ξενώνων Μεταβατικής Φιλοξενίας	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 και 2021-2027	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ με σχετική αρμοδιότητα
		2.12.9 Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι"	Κρατικός Προϋπολογισμός	Συνεχώς Ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων /Υπουργείο Εσωτερικών
		2.12.10 Δράσεις εξισορρόπησης προσωπικής και επαγγελματικής ζωής μέσω και της Ενίσχυσης Οικογενειακής Συνοχής - Δράσεις Ενίσχυσης ευάλωτων οικογενειών στο πλαίσιο εφαρμογής ατομικών σχεδίων για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης καθώς και για την υποστήριξη των οικογενειών στο πλαίσιο εφαρμογής του συστήματος αναδοχής και υιοθεσίας. Πρόληψη ιδρυματοποίησης, περιθωριοποίησης για παιδιά και νέους με αναπηρία (περιλαμβάνει παρεμβάσεις ψυχολογικής υποστήριξης/ συμβουλευτικής, εκπαίδευσης/ενημέρωσης γονέων, εκπαίδευσης σε τέχνη/ απασχόληση και συνδρομής σε επαγγελματική αποκατάσταση (Child - Youth Guarantee)	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
		2.12.11 Κοινωνική ένταξη ατόμων με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού και πρώιμη παρέμβαση.	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
						Καταπολέμησης της Φτώχειας
		2.12.12 Διασφάλιση παρουσίας διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κατά την εξέταση κωφών από τα ΚΕΠΑ/ Πρόγραμμα εξ αποστάσεως διερμηνείας με την αξιοποίηση ειδικού εξοπλισμού. ⁴⁷	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
		2.12.13 Ολοκληρωμένες δράσεις για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας και την ενίσχυση της παιδικής προστασίας ⁴⁸ .	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027 ΠΕΠ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
	Μέτρο 2.13 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε υπηρεσίες παιδείας, δημιουργικής απασχόλησης, πολιτισμού, αθλητισμού, τουρισμού και αναψυχής	2.13.1 Παροχή ποιοτικών κοινωνικών υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας σε βρέφη, νήπια και παιδιά σε δημόσιους και ιδιωτικούς Βρεφονηπιακούς, Παιδικούς Σταθμούς, Βρεφονηπιακούς Σταθμούς Ολοκληρωμένης Φροντίδας και Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ ⁴⁹).	ΕΣΠΑ 2014-2020 ΕΣΠΑ 2021-2027 και ΠΔΕ Υπουργείου Εσωτερικών	Ενεργή Δράση – συνεχιζόμενη στο ΕΣΠΑ 2021-2027	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων/ ΕΕΤΑΑ
		2.13.2 Πρόσβαση των παιδιών με αναπηρίες σε ποιοτικές υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης και δημιουργικής απασχόλησης (ΚΔΑΠ ΑμεΑ) με στόχο την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους/ Θεσμός επαγγελματία Αναδόχου για παιδιά ΑμεΑ	ΕΣΠΑ 2014-2020 τομεακό και ΠΕΠ ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027 ΠΕΠ 2021-2027	Υπό σχεδιασμό για να συμπεριληφθεί στο ΕΣΠΑ 2021-2027	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

⁴⁷ Το πρόγραμμα εφαρμόζεται ήδη από το ΕΙΚ από κρατικούς πόρους. Πρόκειται για επέκταση του προγράμματος σε όλες τις υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα και αφορά εκπαίδευση/απασχόληση προσωπικού

⁴⁸ Περιλαμβάνονται πιλοτικές περιφερειακές/ τοπικές δράσεις προστασίας της οικογένειας, και παιδικής προστασίας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά (Child Guarantee), ελεύθερη πρόσβαση όλων των παιδιών που βρίσκονται σε συνθήκες φτώχειας, στην ποιότητα της φροντίδας και της εκπαίδευσης στην παιδική ηλικία, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην αξιοπρεπή στέγαση και την επαρκή διατροφή

⁴⁹ Στόχοι του προγράμματος είναι: η αύξηση και διατήρηση της απασχόλησης των ωφελούμενων γυναικών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα και η στήριξη των ωφελούμενων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβασή τους στην εργασία.

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		2.13.3 Πρώιμη Παρέμβαση στήριξη μητέρων και Οικογενειών για Παιδιά με Αναπηρία - Υποστήριξη της Κοινωνικής Ένταξης Παιδιών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος ⁵⁰	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Υπό σχεδιασμό για να συμπεριληφθεί στο ΕΣΠΑ 2021-2027	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
		2.13.4 Κρατικό Κατασκηνωτικό Πρόγραμμα – Κατά περίπτωση θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης των Ρομά στη δράση αυτή	Α)Κρατικός Προϋπολογισμός Β) ΛΑΕ ΟΠΕΚΑ	Ενεργή Δράση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας / ΟΠΕΚΑ
		2.13.5 Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης της συμμετοχής νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας / εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια (π.χ. εργαστήριο μητέρας – παιδιού), παιδικές κατασκηνώσεις και παιδικούς σταθμούς	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021 – 2027	Υπό σχεδιασμό για να συμπεριληφθεί στο ΕΣΠΑ 2021-2027	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΔΚΑ
		2.13.6 Δράσεις υποστήριξης της συμμετοχής παιδιών Ρομά σε παιδικές κατασκηνώσεις	Πρόγραμμα ΕΟΧ Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά (small grant scheme)	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ

⁵⁰ Περιλαμβάνει Δράσεις εξειδικευμένης έγκαιρης διάγνωσης της παιδικής αναπηρίας (πχ με νοητική αναπηρία ή και με διαταραχές αυτιστικού φάσματος) σε οικογένειες -μητέρες χαμηλών εισοδημάτων - Πρώιμη Παρέμβαση για Παιδιά με Αναπηρία - Υποστήριξη της Κοινωνικής Ένταξης παιδιών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος)

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
						Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
		2.13.8 Υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021 – 2027	Υπό σχεδιασμό	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔΚΑ/ΕΥΣΕΚΤ
		2.13.9 Κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση μέσω δραστηριοτήτων Πολιτισμού-Αθλητισμού και Τουρισμού - Υποστηρικτικές δράσεις ενίσχυσης της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής/παρακολούθησης ευπαθών κοινωνικά ομάδων σε πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες και δράσεις αναψυχής και τουρισμού ⁵¹	ΕΣΠΑ 2021-2027	Υπό σχεδιασμό	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης/ Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού/ Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

⁵¹ Η Δράση αυτή εμπεριέχει ειδική προσέγγιση στις Ομάδες - Στόχου λόγω των κοινωνικών χαρακτηριστικών (ΑμεΑ και συνοδοί αυτών, Ρομά που χρήζουν ενίσχυσης σχέσεων εμπιστοσύνης, παιδιά από οικογένειες που βιώνουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ανήλικοι παραβάτες, παιδιά σε ιδρύματα -δομές παιδικής προστασίας. Ενδεικτικές επιμέρους Δράσεις: Τουριστικές Δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (όπως αθλητικός τουρισμός), αθλητικές δραστηριότητες εξειδικευμένες για ΑμεΑ και για παιδιά, πολιτιστικές δραστηριότητες (χορωδίες, θεατρικά εργαστήρια, ομάδες κοινωνικής δράσης και προσφοράς, μορφωτικές επισκέψεις σε μουσεία, γκαλερί και χώρους ευρύτερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος, διοργάνωση εικαστικών εκθέσεων και συνεδρίων). Συγκεκριμένα αφορά:

-Προγράμματα και εκδηλώσεις άθλησης για όλους (ΠΑγΟ και ΕΑγΟ) (Οργανωτικό Πλαίσιο Αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΟΑ/ΔΑΟΠΑΑ/ΕΥΔΣ/69097/2670/170 (ΦΕΚ Β/461/14-02-2020), Τα προγράμματα και οι εκδηλώσεις άθλησης για όλους (Π.Α.γ.Ο. και Ε.Α.γ.Ο.) τα οποία σχεδιάστηκαν από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) αποτελούν προνομιακό χώρο ελεύθερης πρόσβασης στην άσκηση, δημιουργώντας παράλληλα ένα δυνατό αθλητικό πυλώνα που συνδυάζεται και συμπληρώνει αυτούς της σχολικής φυσικής αγωγής και του αγωνιστικού αθλητισμού, με τελικό στόχο την δια βίου άθληση των πολιτών. Τα Π.Α.γ.Ο. και οι Ε.Α.γ.Ο. υλοποιούνται με την κεντρική ευθύνη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού δια της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και άλλους φορείς, όπως αθλητικές ομοσπονδίες, αθλητικά σωματεία, μορφωτικούς συλλόγους, πολιτιστικούς συλλόγους, αθλητικά κέντρα, φορείς διοργάνωσης προγραμμάτων εργασιακής άθλησης, φορείς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κ.λπ. και απευθύνονται σε όλους τους πολίτες. Στα ειδικά δομημένα ΠΑγΟ μεγάλης διάρκειας συμπεριλαμβάνονται προγράμματα «Αθλησης Ρομά», για άνδρες και γυναίκες όλων των ηλικιών σε αμιγή ή μεικτά τμήματα, με στόχο την ένταξή τους- μέσω του αθλητισμού- στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

-Συμμετοχή των Ρομά σε αθλητικά σωματεία με χρήση αθλητικών voucher.

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΪΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)

ΣΤΕΓΑΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης (επαρκή και ποιοτική μη διαχωρισμένη στέγαση, πρόσβαση σε τρεχούμενο νερό και βασικές υποδομές, εξάλειψη διαβίωσης σε πολυπληθή νοικοκυριά)</p> <p>Ένταξη των Ρομά στον αστικό ιστό σε τοπικό επίπεδο ώστε να είναι εφικτή η σταδιακή κοινωνική τους ένταξη, συμμετοχή και συμπερίληψη στα κοινωνικά δρώμενα.</p>	Μέτρο 2.14 Πρόσβαση των Ρομά σε μη διαχωρισμένη στέγαση και σχετικές διευκολύνσεις.	2.14.1 Στεγαστική αποκατάσταση Ρομά (Επιδότηση ενοικίου – Βελτίωση συνθηκών Διαβίωσης - Δημιουργία Υποδομών και αντικατάσταση παραπηγμάτων με οικισμούς	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΔΚΑ
		2.14.2 Οργανωμένοι χώροι προσωρινής μετεγκατάστασης) – Βάσει αιτημάτων των Δήμων (άρθρο 159 του Ν. 4483/2017)	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021-2027	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	ΟΤΑ Α΄ βαθμού
		2.14.3 Ολοκληρωμένο πιλοτικό έργο Προσωρινής Μετεγκατάστασης Οικισμού Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων του Δήμου Κατερίνης στα πρότυπα της κοινωνικής κατοικίας	Πρόγραμμα ΕΟΧ Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ Δήμος Κατερίνης Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
		2.14.4 Δράσεις πρόσβασης σε προσιτή κατοικία για άστεγους, οικογένειες με σοβαρή υλική στέρηση που διαβιούν σε επισφαλή κατοικία – υποδομές, ενεργειακές αναβαθμίσεις κλπ (Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας)	ΕΣΠΑ 2021-2027	Υπό σχεδιασμό	Ευπαθείς ομάδες συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΔΚΑ
		2.14.5 Επίδομα στέγασης	Κρατικός Προϋπολογισμός	Ενεργή Δράση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΪΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ
(εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)

ΣΤΕΓΑΣΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
						Καταπολέμησης της Φτώχειας
		2.14.6 Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων χορήγησης επιδόματος στεγαστικής συνδρομής σε ανασφάλιστους υπερήλικες	Κρατικός Προϋπολογισμός	Ενεργή Δράση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων ν Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων / ΟΠΕΚΑ
		2.14.7 Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία»	Κρατικός Προϋπολογισμός	Ενεργή Δράση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων ν Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		2.14.8 Απογραφή/Ψηφιοποίηση δεδομένων ακίνητης περιουσίας – Αξιοποίηση ακινήτων για τη στέγαση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	Υπό σχεδιασμό δράση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων ν Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		2.14.9 Πρόγραμμα επιδότησης στέγασης και σίτισης για μαθητές των ΕΠΑΣ Μαθητείας ΟΑΕΔ.	Προϋπολογισμός ΟΑΕΔ	Ενεργή Δράση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων ν Ρομά	ΟΑΕΔ
		2.14.10 Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδιασμού για την ανάπτυξη του θεσμού της κοινωνικής κατοικίας -στεγαστικής αποκατάστασης ως εργαλείο για δράσεις κοινωνικής ένταξης. ⁵²	ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ 2021-2027	Υπό σχεδιασμό δράση	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων ν Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

⁵² Η δράση θα ακολουθήσει την πιλοτική εφαρμογή η οποία θα χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. (Μελέτες Ωρίμανσης - Σχέδιο Δράσης και Εθνικής Στρατηγικής για την υλοποίηση πολιτικών στέγασης για ευπαθείς ομάδες (άποροι, άνεργοι, Ρομά, κακοποιημένες γυναίκες, αποφυλακισμένοι, πρώην χρήστες/απεξαρτημένοι, άστεγοι). Εφαρμογή Οριζόντιου Προγράμματος σε συνέχεια του Πιλοτικού.

ΠΥΛΩΝΑΣ III⁵³

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Εξάλειψη των εγκλημάτων και της ρητορικής μίσους, του ρατσισμού και των πολλαπλών διακρίσεων σε βάρος Ρομά. Μείωση του ποσοστού των Ρομά που βιώνουν διακρίσεις. Πρώθηση της ομαλής κοινωνικής συνύπαρξης των Ρομά και μη Ρομά στην τοπική κοινωνία –	Μέτρο 3.1 Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού, των εγκλημάτων μίσους και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά.	3.1.1 Δράσεις πρόληψης και καταπολέμησης των διακρίσεων και των στερεοτύπων κατά των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, μέσω ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού, κυρίως μαθητών και νέων και με τη συμμετοχή των οργανώσεων Ρομά και των ίδιων των Ρομά (π.χ. ενημέρωση, επιμόρφωση, συμμετοχή σε δράσεις κλπ). Προβολή και ανάδειξη των πολιτιστικών και ιστορικών στοιχείων των Ρομά/ Ημέρες Μνήμης Ρομά ⁵⁴ .	ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά Ρομά και γενικό πληθυσμό	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		3.1.2 Πρόγραμμα για τη διδασκαλία της γλώσσας Ρομανί (πιλοτικό πρόγραμμα για τη δημιουργία του αναγκαίου προγράμματος σπουδών και προγράμματος επιμόρφωσης εκπαιδευτικών σχετικά με τις διαλέκτους Ρομανί)	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής/ ΥΠΑΙΘ	Υπό σχεδιασμό (έναρξη πιλοτικής εφαρμογής το σχολικό έτος 2021-22)	Αφορά μαθητές Ρομά, εκπαιδευτικούς και μαθητές	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής/ ΥΠΑΙΘ σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τοπικές κοινότητες Ρομά
		3.1.3 Εκπόνηση Επικοινωνιακής στρατηγικής και επικοινωνιακού Σχεδίου Δράσης της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 - 2030	ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά Ρομά και γενικό πληθυσμό	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		3.1.4 Υλοποίηση επιμορφωτικού προγράμματος από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης	"Υλοποίηση δράσεων κατάρτισης ΙΝ.Ε.Π. 2014-2021" του Ε.Π.	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά εργαζόμενους στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα,	ΕΚΔΔΑ/ ΙΝ.Ε.Π. ΚΕΔΙΒΙΜ Πανεπιστημίων

⁵³ Με γαλάζια σκίαση στον πίνακα επισημαίνονται οι γενικές δράσεις (mainstream) στους ωφελούμενους των οποίων συμπεριλαμβάνονται και Ρομά ενώ με πράσινη σκίαση επισημαίνονται οι ειδικές δράσεις (targeted) που στοχεύουν σε Ρομά

⁵⁴ Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Μείωση του ποσοστού του γενικού πληθυσμού που αισθάνεται άβολα έχοντας Ρομά γείτονες.		(ΕΚΔΔΑ) σε θέματα διαπολιτισμικότητας, στερεοτύπων για τους Ρομά, κοινωνικής ένταξης και συμπερίληψης των Ρομά για εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στελέχη των Περιφερειών και των Δήμων, στελέχη υπηρεσιών που ασχολούνται με θέματα στέγασης, προσωπικό υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής ένταξης και συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού/ απασχόλησης ⁵⁵	«Μεταρρύθμιση δημόσιου τομέα». ΕΣΠΑ 2021 – 2027		υπαλλήλους ΟΤΑ, επαγγελματίες στον τομέα της κοινωνικής ένταξης κλπ.	Σε συνεργασία με Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
Διασφάλιση της δυνατότητας των Ρομά να καταγγέλλουν διακρίσεις. Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα αποδοχής της διαφορετικότητας και της κουλτούρας των Ρομά.		3.1.5 Συστημικές εκπαιδευτικές/επιμορφωτικές δράσεις άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων σε βάρος των Ρομά για εργοδότες και επαγγελματίες διαφόρων ειδικοτήτων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς και κοινωνικούς διαμεσολαβητές, που εργάζονται στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης των Ρομά και στα Παραρτήματα Ρομά των Κέντρων Κοινότητας/ Κοινωνικών Κέντρων της χώρας Εκπαιδευτικές/επιμορφωτικές δράσεις άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων σε βάρος των Ρομά: Προβλέπεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας σε θέματα διαπολιτισμικότητας, άρσης στερεοτύπων και διακρίσεων για τους Ρομά, κοινωνικής ένταξης και συμπερίληψης των Ρομά για εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, στελέχη των Περιφερειών, των Δήμων και των Παραρτημάτων Ρομά των Κέντρων Κοινότητας/ Κοινωνικών Κέντρων της χώρας, κοινωνικούς διαμεσολαβητές και συναφείς οργανισμούς στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης των Ρομά. Οι εκπαιδευτικές δράσεις θα	ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά εργοδότες και επαγγελματίες διαφόρων ειδικοτήτων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, υπαλλήλους ΟΤΑ, επαγγελματίες στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, στελέχη υπηρεσιών που ασχολούνται με θέματα στέγασης, προσωπικό υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής ένταξης, συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού/ απασχόλησης κ.ά.	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ⁵⁶

⁵⁵ Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

⁵⁶ Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ, Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ, Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>σχεδιαστούν και θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με οργανώσεις Ρομά.</p> <p>Επιδιώκεται η βελτίωση της σχέσης μεταξύ των υποστηρικτικών δομών του κράτους και των παρόχων κοινωνικών υπηρεσιών σε όλο το φάσμα του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και του πληθυσμού των Ρομά και η άρση των στερεοτυπικών και ρατσιστικών αντιλήψεων, καθώς και η βελτίωση της αμοιβαίας επικοινωνίας, με στόχο την προώθηση της αντιμετώπισης και εξυπηρέτησης των Ρομά χωρίς προκαταλήψεις και με πνεύμα ισότητας, αποδοχής της διαφορετικότητας και προώθηση της ένταξης στον κοινωνικό ιστό χωρίς διακρίσεις.</p>				
		3.1.6 Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Συντηρητικής Εκπαίδευσης Αστυνομικού Προσωπικού σε θέματα Κοινωνικής Διαμεσολάβησης και Προληπτικής Ασφάλειας, σε επιλεγμένες περιοχές με υψηλές συγκεντρώσεις Ρομά (Περιφέρειες: Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Κρήτης)	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης του Δημόσιου Τομέα (ΕΣΠΑ 2014-2021 Ε.Π.ΜΔΤ) 191.446€	Ενεργή Δράση	Αφορά αστυνομικό προσωπικό	Κέντρο Μελετών Ασφάλειας ΚΕ.ΜΕ.Α & Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		3.1.7 Ανάδειξη θετικών προτύπων Ρομά με τη συμμετοχή των οργανώσεων Ρομά και των ίδιων των Ρομά ⁵⁷ / Ανάδειξη έργου εκλεγμένων-αιρετών και επιστημόνων, επιτυχημένων επιχειρηματιών Ρομά ή Ρομά σε θέσεις ευθύνης, με έμφαση σε νέους και γυναίκες Ρομά.	Υπό σχεδιασμό	Σε εξέλιξη	Αφορά Ρομά και γενικό πληθυσμό	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας σε συνεργασία με φορείς π.χ. UNICEF, ΙΚΥ, συλλόγους Ρομά

⁵⁷ Όπως το βίντεο νεαρής Ρομά από το Δενδροπόταμο <https://www.elculture.gr/blog/article/i-zoi-ton-gynaikon-roma-stin-ellada-allazei-mia-syzitisi-me-tin-27chroni-marianna-apo-ton-dendropotamo> της UNICEF Ελλάδος

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		3.1.8 Προώθηση της οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ των εισαγγελέων και στοχευμένων κοινοτήτων αναφορικά με το ρατσιστικό έγκλημα ⁵⁸ .	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ REC – ΠΔΕ 2020 – 2021	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	
		3.1.9 Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Rights, Equality, Citizenship” (REC) για την «Ανάπτυξη Ολοκληρωμένης Στρατηγικής κατά του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας και των εγκλημάτων μίσους». 59	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ REC – ΠΔΕ 2020 – 2021	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Κέντρο Πολιτικών Ερευνών του Παντείου Πανεπιστημίου
		3.1.10 Φυλλάδιο με τίτλο «Η Δημόσια Διοίκηση απέναντι στο ρατσιστικό έγκλημα» ⁶⁰ (Επανεκτύπωση 10.000 αντιτύπων – ενίσχυση της διάχυσης στο δημόσιο τομέα)	Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2021	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Δικαιοσύνης
		3.1.11 Λειτουργία Τμημάτων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας (ένα στην Υποδιεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής και ένα στην Υποδιεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Θεσσαλονίκης) και εξήντα οκτώ (68) Γραφεία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας (στις περιφερειακές Υπηρεσίες Ασφαλείας της Χώρας) ⁶¹	Προϋπολογισμός ΕΛ.ΑΣ.	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη / Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας / Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας
		3.1.12 Λειτουργία Ειδικής Τηλεφωνικής Γραμμής «11414» και ηλεκτρονικής φόρμας καταγγελιών στην ιστοσελίδα www.astynomia.gr	Προϋπολογισμός ΕΛ.ΑΣ.	Σε εξέλιξη	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη / Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας / Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας
		3.1.13 Μηχανισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης για την καταγραφή περιστατικών ρατσιστικής βίας από την ΕΛ.ΑΣ. /Ενίσχυση και βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος	Προϋπολογισμός ΕΛ.ΑΣ.	Συνεχώς ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη / Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας / Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας

58 Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

59 Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

60 Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

61 Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας 2020 – 2023

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
						Υπουργείο Δικαιοσύνης
		3.1.14 Αντιμετώπιση και διερεύνηση εγκλημάτων που τελούνται μέσω διαδικτύου και αφορούν ρατσισμό, ρατσιστική βία και ρητορική μίσους. ⁶²	Προϋπολογισμός ΕΛ.ΑΣ.	Συνεχώς ενεργή	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη / Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας / Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας

⁶² Στη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος ΔΙ.Δ.Η.Ε λειτουργεί σε 24ώρη βάση το Κέντρο Επιχειρήσεων Cyberalert, το οποίο δέχεται καταγγελίες των πολιτών, οι οποίες υποβάλλονται είτε μέσω της ειδικής γραμμής καταγγελιών (11188), είτε μέσω της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: ccu@cybercrimeunit.gov.gr είτε μέσω της διαδικτυακής πύλης (portal) της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΠΥΛΩΝΑΣ IV⁶³

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Ενίσχυση της αυτοδιαχείρισης και κοινωνικής χειραφέτησης των Ρομά ως προς τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους στην προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική ζωή.</p> <p>Ανάπτυξη συνθηκών κοινωνικού διαλόγου, διαβούλευσης και συναίνεσης στην τοπική κοινωνία.</p> <p>Ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά και ιδιαίτερα των νέων και των γυναικών στα κοινωνικά δρώμενα.</p>	Μέτρο 4.1 Ενίσχυση της ενδυνάμωσης των Ρομά, με έμφαση σε νέους και γυναίκες Ρομά.	4.1.1 Δραστηριότητες των Ομάδες Δράσης (Task Force) για την Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά σε τέσσερις Περιφέρειες με μεγάλες συγκεντρώσεις Ρομά (Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη και Δυτική Ελλάδα) για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και ενδυνάμωσης των Ρομά ⁶⁴	Πρόγραμμα ΕΟΧ 2014-2020 «Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά»	Ενεργή	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ Δήμος Κατερίνης Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
		4.1.2 Τοπικές δράσεις ενίσχυσης της ενεργού συμμετοχής των Ρομά και ενδυνάμωσης κυρίως νέων και γυναικών ⁶⁵	Πρόγραμμα ΕΟΧ 2014-2020 «Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά»	Ενεργή	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων

⁶³ Με γαλάζια σκίαση στον πίνακα επισημαίνονται οι γενικές δράσεις (mainstream) στους ωφελούμενους των οποίων συμπεριλαμβάνονται και Ρομά ενώ με πράσινη σκίαση επισημαίνονται οι ειδικές δράσεις (targeted) που στοχεύουν σε Ρομά

⁶⁴ Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ, Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ, Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA))

⁶⁵ Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ, Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ, Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>Διασφάλιση συμμετοχής των Ρομά στις επιτροπές και τα όργανα σχεδιασμού και παρακολούθησης της ΕΣΚΕ Ρομά.</p> <p>Ενίσχυση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών και ΜΚΟ στα θέματα της ΕΣΚΕ Ρομά.</p> <p>Ενθάρρυνση της συμμετοχής των Ρομά στην πολιτική ζωή σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.</p>						<p>Στρατηγικός Εταίρος: Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Φορέας Διαχείρισης: ΕΥ ΑΠΚΟ Φορέας Υλοποίησης: ΕΥ ΕΔΚΑ Δήμος Κατερίνης Διεθνής Εταίρος: Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)</p>
		4.1.3 Υποστήριξη της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας (συστημική δράση) ⁶⁶	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ 2021-2027	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας

66 Περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- Αναβάθμιση της εθνικής βάσης δεδομένων χαρτογράφησης των οικισμών και περιοχών διαβίωσης Ρομά <http://database.roma-ekka.gr> και διασύνδεση με το νέο Γεωπληροφοριακό Σύστημα στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Παρακολούθησης Συντονισμού και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής/ άντληση στοιχείων από περιφερειακά συστήματα δομών κοινωνικής ένταξης.
- Μελέτες επί ειδικών ζητημάτων και αναγκών για την ομάδα στόχου (π.χ. Διεξαγωγή πανελλαδικής έρευνας για το επίπεδο υγείας των Ρομά, Μελέτη σχετικά με ζητήματα ενδοσχολικής βίας διακρίσεων και ψυχοκοινωνικών προβλημάτων παιδιών Ρομά και τρόπους αντιμετώπισης, Έρευνα συμμετοχής Ρομά στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, κλπ).
- Έρευνα παρακολούθησης και αποτύπωσης στοιχείων βάσει του πλαισίου δεικτών της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		4.1.4 Αναβάθμιση και επικαιροποίηση της πλατφόρμας ενημέρωσης και διαβούλευσης για θέματα Ρομά https://egroma.gov.gr	ΕΣΠΑ 2021-2027 Πρόγραμμα ΕΟΧ 2014-2020 «Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά»	Δράση σε φάση σχεδιασμού	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		4.1.5 Ανάπτυξη δράσεων του Εθνικού Σημείου Επαφής της ΕΕ – Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Ρομά.	Πρόγραμμα Rights, Equality and Citizenship (REC)	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		Το Έργο Roma Platform 2020 διάρκειας 24 μήνες (REC- REC-RDIS-NRCP-AG-2020 – Restricted call for proposals to support National Roma platforms) διευρύνει τις δυνατότητες διαβούλευσης και εστιάζει σε σημαντικά ζητήματα στο πλαίσιο της νέας ΕΣΚΕ Ρομά. Αντικείμενο του έργου αποτελεί: (α) η διοργάνωση δύο (2) συναντήσεων εθνικής εμβέλειας στο πλαίσιο της διαβούλευσης για την νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021 – 2030, (β) η επιμόρφωση είκοσι (20) νέων Ρομά επιστημόνων και την χρηματοδότηση δύο (2) εξ αυτών για πρακτική άσκηση στην Γενική Γραμματεία διάρκειας έξι (6) μηνών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Εθνικό Σημείο Επαφής της ΕΕ για τους Ρομά, (γ) η σύνταξη μεθοδολογίας για την απογραφή/καταγραφή της ειδικής κοινωνικής ομάδας των Ρομά και την πιλοτική εφαρμογή της προτεινόμενης μεθοδολογίας σε έναν δήμο,	Πρόγραμμα Rights, Equality and Citizenship (REC- REC-RDIS-NRCP-AG-2020 – Restricted call for proposals to support National Roma platforms) Π/Υ: 199.970,16€	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		(δ) η καταγραφή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ατόμων με εμπειρία και δράση στους τομείς που άπτονται της κοινωνικής ένταξης των Ρομά (stakeholders mapping).				
		1.1.6 Δράσεις ενδυνάμωσης των Ρομά με την οπτική του φύλου για την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού γυναικών Ρομά ⁶⁷ - Δράσεις ενημέρωσης και ενδυνάμωσης Ρομά για τους πρώιμους και εξαναγκαστικούς γάμους και τις προβλέψεις του ελληνικού δικαίου, καθώς και για τα δικαιώματα του παιδιού, για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας και των διακρίσεων λόγω φύλου εις βάρος γυναικών Ρομά. – Θεματικές Εκστρατείες ευαισθητοποίησης (π.χ. μείωση της σχολικής διαρροής κοριτσιών Ρομά) Δράσεις ενδυνάμωσης για γυναίκες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (π.χ Έρευνα γυναικών Ρομά ΑμεΑ) στο πλαίσιο του ΕΣΔ_ΑΜΕΑ της ΓΓΔΟΠΙΦ 68	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων- Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων & Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		4.1.7 Υλοποίηση δράσεων ενδυνάμωσης εφήβων και γυναικών Ρομά - Ανάπτυξη μοντέλου υποστήριξης (peer support) από Ρομά σε Ρομά στις θεματικές Της διατροφής και της υγείας (συμπεριλαμβανομένης της αναπαραγωγικής υγείας), της γονεϊκότητας, των έμφυλων ρόλων και της παιδικής προστασίας, σε 100 γυναίκες στην περιοχή του Δενδροποτάμου	(από Ιούλιο 2021 έως Νοέμβριο 2022)	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	UNICEF & Solidarity Now
		4.1.8 Ενίσχυση της συμμετοχής νέων γυναικών Ρομά στο πρόγραμμα ενδυνάμωσης νέων γυναικών 18-35 ετών WOMENTORS	Πρόγραμμα Active Citizens Fund/χρηματοδοτικός μηχανισμός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX) 2014 – 2021, (EEA Grants)	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	Ίδρυμα Λαμπράκη Αποστολή Άνθρωπος

67 Συνέργεια με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025

68 Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα ΑΜΕΑ, η ΓΓΔΟΠΙΦ θα διεξάγει έρευνα για την κατάσταση των γυναικών Ρομά που είναι άτομα με αναπηρία.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		4.1.10 Ολοκληρωμένη παρέμβαση για τον εντοπισμό, ευαισθητοποίηση για συμμετοχή νέων 18-25 ετών σε δράσεις δήμων και της τοπικής κοινωνίας (national roll out) (Εκπόνηση μελετών, δράσεις δημοσιότητας, συμβουλευτική, κατάρτιση και πιστοποίηση ⁶⁹).	ΕΣΠΑ 2021-2027		Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας
	Μέτρο 4.2 Ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και κοινωνική ζωή και της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας.	4.2.1 Συστημικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της ισότητας, της ένταξης και της συμμετοχής των Ρομά (δράσεις ανάπτυξης συνεργασίας και διοικητικής ικανότητας των δημόσιων αρχών, ενίσχυσης της συμμετοχικότητας των φορέων της κοινωνίας των πολιτών σε θεσμικά όργανα και επιτροπές (κυρίως Ρομά), δράσεις ευαισθητοποίησης και καταπολέμησης των διακρίσεων, των στερεοτύπων και του αντιτσιγγανισμού)	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπο σχεδιασμό	Γενικός πληθυσμός συμπεριλαμβανομένων Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΣΠΑ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
		4.2.2 Διαβουλεύσεις πλατφόρμας δικτύωσης και ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις προκλήσεις και τις καλές πρακτικές για την ένταξη των Ρομά σε 10 χώρες της ΝΑ Ευρώπης (SEE- Roma Platform) με τη συμμετοχή των οργανώσεων Ρομά και των ίδιων των Ρομά.	UNICEF & Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας	Ενεργή Δράση	Αφορά Ρομά	UNICEF & Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
		4.2.3 Λειτουργία Φόρουμ Ρομά με τη συμμετοχή συλλογικών φορέων και οργανώσεων Ρομά - Διοργάνωση ετήσιας Συνδιάσκεψης Ρομά με τη συμμετοχή συλλογικών φορέων και οργανώσεων Ρομά	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Συλλογικοί φορείς και οργανώσεις Ρομά

⁶⁹ Η δράση αποτελεί επέκταση του πιλοτικού προγράμματος με φορείς υλοποίησης την ΚΕΔΕ και το ΙΤΑ.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		4.2.4 Ενίσχυση του θεσμού της κοινωνικής διαμεσολάβησης με το σχεδιασμό συστημικών δράσεων για την κατάρτιση, ενίσχυση δεξιοτήτων και πιστοποίηση Διαμεσολαβητών Ρομά, με τη συμμετοχή των ίδιων των Ρομά. Στόχος είναι η καλλιέργεια συγκεκριμένων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την επιτέλεση του πολύπλευρου ρόλου τους για την ενίσχυση της ένταξης και της συμμετοχής των Ρομά, όπως είναι οι κοινωνικές δεξιότητες, οι δεξιότητες διαπραγμάτευσης και διαχείρισης συγκρούσεων, οι δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και οι επικοινωνιακές δεξιότητες.	ΕΣΠΑ 2021-2027	Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά Ρομά	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΔΚΑ
		4.2.5 Συμμετοχή εφήβων και νέων Ρομά στο Child Guarantee Steering Committee -4.2.7 Συμμετοχή εφήβων κα νέων Ρομά στο πρόγραμμα Generation Unlimited (UNICEF & Junior Achievement)- Συμμετοχή εφήβων και νέων Ρομά σε διαβούλευση νέων (UNICEF & Junior Achievement Youth Consultation)		Δράση υπό σχεδιασμό	Αφορά μόνο Ρομά	E.E –UNICEF
		4.2.6 Ενίσχυση της ενεργού πολιτικότητας νέων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μέσω της δημιουργίας και πιλοτικής λειτουργίας μιας συμπεριληπτικής Διαπεριφερειακής Ψηφιακής Συνέλευσης Νέων με τη συμμετοχή των οργανώσεων Ρομά και των ίδιων των Ρομά. (Η Δράση περιλαμβάνει: Έρευνα πεδίου σε 5 Περιφέρειες στόχους της χώρας Αττικής, Θεσσαλίας, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου, Επιμορφωτικές δράσεις σε θέματα ενεργού πολιτικότητας και τοπικής διακυβέρνησης, δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας για λειτουργία Διαπεριφερειακής Ψηφιακής Συνέλευσης Νέων, Έρευνα διερεύνησης ζητημάτων συμπεριφορικής	Υπό συζήτηση	Δράση υπό σχεδιασμό	Έμφαση σε νέους και νέες Ρομά έως 29 ετών	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Ε.Ε.Τ.Α.Α.)

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ/ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		αλλαγής, Διοργάνωση στοχευμένης καμπάνιας ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης)				ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΚΕ.ΜΕ.Α.)

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2
ΕΚΤ+ ΔΡΑΣΕΙΣ ΡΟΜΑ**

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής Ειδικός Στόχος [Κωδικός]	Κατηγορία Περιφέρειας	Κατηγορίες Δράσεων
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ			
4B	4.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	1) Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ένταξης των Ρομά στην αγορά εργασίας (π.χ. παρεμβάσεις συμβουλευτικής κατάρτισης, επιδότησης ενοικίου συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού)
		Λιγότερο Αναπτυγμένες	2) Υποστήριξη των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες διαχείρισης χώρων μετεγκατάστασης και Βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης).
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ			
Προτεραιότητα 4B	4.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	Υποστήριξη των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες διαχείρισης χώρων μετεγκατάστασης και Βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης)
			NEE, NOE και παρεμφερείς δράσεις για απασχόληση και αυτοαπασχόληση εστιασμένες σε Ρομά

			<p>Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού</p> <p>Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά</p>
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ			
4B	4B.10	Λιγότερο Αναπτυγμένες	4B.10.01 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ένταξης των ρομά στην αγορά εργασίας
			4B.10.02 Δράσεις υποστήριξης των Ρομά για τη βελτίωση συνθηκών διαβίωσης ή/και μετεγκατάστασης
			4B.10.03 Παρεμβάσεις ενίσχυσης νηπίων, παιδιών/εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις
ΗΠΕΙΡΟΣ			
Προτεραιότητα 4B	4.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά (Ολοκληρωμένα Προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας)
			4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά (Δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά)

			4B.i.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά (Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά)
Προτεραιότητα 4Α	4.iii (ΕΤΠΑ)	Λιγότερο Αναπτυγμένες	4A.iii.1: Παρεμβάσεις για την βελτίωση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ
			4A.iii.2: Παρεμβάσεις για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά (Δομή παροχής κοινωνικών υπηρεσιών)
			4A.iii.2: Παρεμβάσεις για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά (Παρεμβάσεις μικρής κλίμακας για την Βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ρομά)
ΘΕΣΣΑΛΙΑ			
ΣΠ4_ΕΚΤ	4.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	ΝΕΕ, ΝΘΕ και παρεμφερείς δράσεις για απασχόληση και αυταπασχόληση εστιασμένες σε Ρομά.
			Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού
			Δράσεις υποστήριξης των Ρομά: ομάδες βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης, ομάδες διαχείρισης οργανωμένων χώρων μετεγκατάστασης

			Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας / εφήβων σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις
			Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά
ΣΠ4_ΕΤΠΑ	4.iii (ΕΤΠΑ)	Λιγότερο Αναπτυγμένες	Παρεμβάσεις Ολοκληρωμένων Τοπικών Σχεδίων Δράσης για την ένταξη των Ρομά σε τοπικό επίπεδο
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ			
4	4.i	Λιγότερο Αναπτυγμένες	4.i.1 - Ολοκληρωμένα προγράμματα για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των Ρομά στην κοινότητα [Δράσεις ένταξης στην αγορά εργασίας, στεγαστικής αρωγής]
			4.i.2 - Λοιπές δράσεις υποστήριξης των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες Βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης)
			4.i.3 - Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/ εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις
			4.i.4 - Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά
			4.i.5 - NEE για απασχόληση και αυτοαπασχόληση για Ρομά

			4.ι.6 - Δράσεις ενδυνάμωσης γυναικών Ρομά, με στόχο την καταπολέμηση των πολλαπλών διακρίσεων και την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ			
Προτεραιότητα 4B	4B.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Ολοκληρωμένα προγράμματα και λοιπές δράσεις για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας
			4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά : Δημιουργία Ομάδων διαχείρισης οργανωμένων χώρων μετεγκατάστασης και Ομάδων Βελτίωσης Συνθηκών Διαβίωσης
			4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/ εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις
			4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά
Προτεραιότητα 4A	4A.iii (ΕΤΠΑ)	Λιγότερο Αναπτυγμένες	4A.iii.2: Υποδομές για Ρομά: Παρεμβάσεις για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης όπως λουτρά, πλυντήρια κλπ.
			4A.iii.2: Υποδομές για Ρομά: Λοιπές παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους όπως πλατείες, κλπ.
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ			

5	4.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	NEE, ΝΘΕ και παρεμφερείς δράσεις για απασχόληση και αυτοαπασχόληση εστιασμένες σε Ρομά
			Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού
			Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/ εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις
			Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building) για φορείς που υλοποιούν δράσεις για Ρομά
ΙΟΝΙΑ			
Προτεραιότητα 4B	4.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	4B.(ι).1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Προγράμματα για την ενσωμάτωση των ΡΟΜΑ στην αγορά εργασίας
			4B.(ι).1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Δράσεις βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης
			4B.(ι).1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά

ΑΤΤΙΚΗ			
Προτεραιότητα 4B	4.ι	Μετάβασης	4.ι.1. Δράση: Ολοκληρωμένα προγράμματα για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των Ρομά στην κοινότητα [Δράσεις ένταξης στην αγορά εργασίας, στεγαστικής αρωγής]
			4.ι.2. Δράση: Λοιπές δράσεις υποστήριξης των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες Βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης)
			4.ι.3. Δράση: Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/ εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις
			4.ι.4. Δράση: Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά
			4.ι.5. Δράση: NEE για απασχόληση και αυτοαπασχόληση για Ρομά
			4.ι.6 Δράση: Δράσεις ενδυνάμωσης γυναικών Ρομά με στόχο την καταπολέμηση των πολλαπλών διακρίσεων και την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας.
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ			
4B	ESO4.10	Λιγότερο	Δράση 4.10.1 - Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά

		Αναπτυγμένες	<p>στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού και της προώθησης στην απασχόληση (ΝΕΕ, ΝΘΕ).</p> <p>Δράση 4.10.2 - Λοιπές δράσεις υποστήριξης των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες διαχείρισης χώρωνμετεγκατάστασης και Βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης)</p>
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ			
5. Ανθρώπινο δυναμικό και κοινωνική ένταξη	4.ι	Μετάβασης	Δ.5.8. Παρεμβάσεις για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, όπως Ομάδες Βελτίωσης Συνθηκών Διαβίωσης & Διαχείρισης Οργανωμένων Χώρων Μετεγκατάστασης / Βελτίωση συνθηκών στέγασης / Επιδότηση ενοικίου
			Δ.5.9. Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού
ΚΡΗΤΗ			
Προτεραιότητα 5	4.ι	Λιγότερο Αναπτυγμένες	Στήριξη της Αυτοαπασχόλησης των ΡΟΜΑ (ΝΘΕ)
			Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των ΡΟΜΑ στην αγορά εργασίας
			Ομάδες Βελτίωσης Συνθηκών Διαβίωσης των ΡΟΜΑ